ИНИЦИАТИВА
Пенсионери поискаха закон за възрастните хора 5

СКАНДАЛ
Местан договорил двуезична България с Ердоган 2

ГАВРА
В „Напоителни системи” още не са получили заплатите си 6

ЗАРАЗА
Животновъди искат свикване на кризисния щаб за „син език” 6

ДОСТОЕН ЖИВОТ В СПРАВЕДЛИВА ДЪРЖАВА!

КОАЛИЦИЯ БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ

КАНИМ ВИ ДА БЪДЕМ ЗАЕДНО

НА 2 ОКТОМВРИ 2014 Г., ЧЕТВЪРТЪК, В 17,00 Ч. ПРЕД ПАМЕТНИКА НА АСЕНЕВЦИ В СТАРОПРЕСТОЛНИЯ ГРАД ТЪРНОВ,

ЗА ДА ПОЖЕЛАЕМ УСПЕХ НА КАНДИДАТИТЕ НА КОАЛИЦИЯ БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ ЗА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ В 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

22

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
80 ст.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014 ГОДИНА/24 БРОЙ 227 (6927)

МС си прие бюджета напук на протестите

Синдикати и работодатели се обявиха категорично против промяната

Служебното правителство прие вчера проекта за актуализиране на държавния бюджет въпреки становището на синдикатите и работодателите, които настояха за оттеглянето му. В него е заложено вдигане на дефицита до 4% и увеличение на дълга с още 4,5 млрд. лева. Според социалните партньори единствената задача на кабинета “Близнашки” е била да изготви подробен анализ на състоянието на хазната до края на септември, върху който редовното правителство ще може да стъпи, за да предложи собствен вариант на актуализацията. Синдикатите и работодателите настояха да се даде справка за реалното разпределение на 8,2 млрд. лв. във фискалния резерв. Те са категорични, че ако се стигне до увеличение на дълга, то трябва да е само с толкова, колкото да се покрие новият дефицит, и то при доказана възможност, че това не може да стане от резерва.

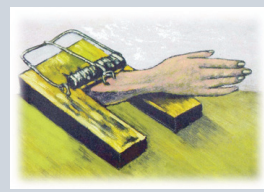
2

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Книгата “Дракула срещу народите”, която разкрива задкулисието на споразумението за Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции между САЩ и ЕС, беше представена вчера пред обществеността в столичната зала “Мати”. Разследването на френския журналист и евродепутат Патрик Льо Ярик се издава в България съвместно от ДУМА и “Монд дипломатик”. Специален гост на събитието беше Беноа Бревил, зам. главен редактор на френското издание на “Монд дипломатик” (в средата на снимката)

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

ЕРЕТИЦИ СРЕЩУ ЯСТРЕБИ
Да устоиш на изкушението за студена война
13

Корнелия Нинова и Петър Кънев за изборите и за БСП
10-11

Определиха Гришо за знаменитост №1 на България
32

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

МЕСТАНЕ, КАЖИ СИ!

Може и да е предизборна въдица на Бареков, че при Ердоган в Турция Лютви Местан се е съгласил турският да стане втори официален език в България. Не е за пръв път предизборно да се използват страховете на хората. Обаче. Първо, българският политик Местан не гъкна какво си е говорил току пред вота с турския президент, а такава конспиративност винаги ражда догадки и версии.

Второ, нормално е новината да хване дикиш и всеки да настръхне, понеже самият Ердоган изобщо не крие намеренията си да възроди величието на Османската империя и “нейното духовно пространство” във вид на България! Замисълът за Турска мюсюлманска дъга България-Македония-Албания също отдавна не е тайна. Проблемът е, че българската държава от години мълчи. Пробваха ни с картата в турските учебници, в която нашата държава е част от тяхната; изписаха на консулството си в Пловдив “Филибе”, пращат професори да изнасят тук сказки за “помашкия етнос”; държавната турска телевизия TRT излъчи филма “Родопските правителства” с явни сепаратистки призиви. Касим Дал от РБ зове открито турският да е втори официален език (в ДПС направо публично го ползват); сега се появиха турски указания и за “дуален” герб и химн на България! Ние сме били “тяхна територия”, която вече е в ЕС! Настъплението е тотално. А българската държава мълчи като бит з... В името на чия “коалиционна” култура?

Добавете и перфидния задокеански модел - провокиране на етнически конфликт, размазване на държавата, ограбване на ресурсите й. Хайде сега Местан да каже какво е правил в Турция!

40
4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95583 ⇩ USD: 1.55188 ⇩ GBR: 2.51327 ⇩ CHF: 1.62014

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

МС прави „жест” с 3 млн. лв. за СУ

По време на откриването на учебната година в Софийския университет вчера служебният премиер Георги Близнашки съобщи, че МС ще даде 3 млн. лв. допълнително като “жест” към Алма матер - “един от исполините на България”. Вчера МС прие и Националната стратегия за развитие на висшето образование до 2020 г. Качеството на образованието да стане национална доктрина, а “знанието да бъде в правилните ръце”, пожела Близнашки, който дойде в СУ с министрите Румяна Коларова и Мартин Иванов. Знанието побеждава невежата арогантна сила, която в последните години се пъчи на преден план у нас, посочи в своето слово ректорът проф. Иван Илчев. СУ стои на челно място на всички национални класации, но не получава достатъчно финансиране от държавата, която “очевидно смята, че с една и съща инвестиция може да получи салам тип “Народен” и еленска пастърма”, каза ректорът (словото на Иван Илчев публикуваме на стр. 23). “Все още се справяме с шока на Симеон Дянков, обясни ректорът сутринта вчера пред БНР. Проф. Илчев връчи вчера лично студентските книжки на първокурсниците и на лауреатите от национални и международни олимпиади. Той се похвали, че за първи път СУ е начело на три важни университетски мрежи - Асоциацията на балканските университети, Консорциума “Китай и страните от Централна и Източна Европа” и Европейската мрежа от катедри “Жан Моне”.

Снимка Мариета ТОМОВА

Тристранката отхвърли актуализацията на бюджета, иска дефицит под 3%

Кабинетът все пак прие промените в основния финансов план на държавата

Аида ПАНИКЯН

Представителните организации на работодатели и синдикати, които излязоха с обща декларация, поискаха да бъде оттеглен проектът на Министерството на финансите за актуализация на тазгодишния държавен бюджет. Причината да отхвърлят проекта бе заложеният дефицит от 3,6%. По време на вчерашното си заседание социалните партньори се обединиха около идеята, че актуализация е необходима, но дефицитът не бива да надхвърля 3%.

Служебният министър на финансите Румен Порожанов заяви, че проблемите с държавния бюджет са няколко. По думите му приходите са нереалистично заложени. Фискалният резерв е 8,2 млрд. лв., уточни той. В актуализацията на държавния бюджет за 2014 г. служебният финансов министър предложи да бъдат отпуснати 24 млн. лв. допълнително за МЗ, 16,4 млн. лв. повече за МРР, 10 млн. лв. за МО, 10 млн. лв. за ВСС, 4 млн. лв. за МК.

В декларацията си синдикатите и работодателите поискаха актуализацията да бъде изготвена и приета при избрано правителство и работещо Народно събрание след парламентарните избори в неделя.

Ако бъдат обосновани разходите по-прецизно и бъдем убедени, че приходите ще бъдат неизпълнени с над 1 млрд. лева, можем да подкрепим промяната без частта дълг 4,5 млрд. плюс 2 млрд. лева. Това каза пред журналисти президентът на КНСБ Пламен Димитров след заседанието. По думите му основната причина работодатели и синдикати да се противопоставят на актуализацията е огромното число допълнителни дългове, които трябва да се поемат.

Актуализация на бюджета ще се наложи и за тази година, призна председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Правилно сформираното ново правителство трябва да внесе проект за актуализация на бюджета, а служебният кабинет да даде отчет за изпълнението на приходите и разходите по държавния бюджет за деветмесечието, посочи Велев. “Ние сме категорично против без писмен анализ на състоянието на фискалния резерв, на управлението на държавния дълг и на състоянието на сметките към 30 септември по приходи и разходи, да подкрепяме каквото и да е увеличение на държавния дълг извън налагащото се от увеличението на дефицита, ако той не може да бъде покрит от фискалния резерв”, допълни Велев.

На заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество социалните партньори единодушно приеха предложението за актуализация на бюджета на НЗОК със 100 млн. лв., които не се вземат от държавния бюджет, а са по сметките на касата. Това са пари, които не са изразходвани през 2013 г. и са сформирани от надсъбрани вноски, трансфери от МЗ, санкции и пр. За да бъдат използвани парите за здравноосигурителни плащания обаче, трябва парламентът да ги одобри. Управителката на НЗОК д-р Румяна Тодорова припомни, че законодателството не позволява НЗОК да затегне контрола на разходите.

В крайна сметка правителството актуализира държавния бюджет на заседанието си вчера, без да се съобрази със становището на синдикатите, работодателите и на партии. От пресцентъра на МС обясниха пространно мотивите си за промяната.

ВЗРИВ РАЗТЪРСИ ЗАВОД ЗА БОЕПРИПАСИ, ДВЕ ЖЕНИ РАНЕНИ

Две жени пострадаха вчера при експлозия в завод за производството на взривни вещества край село Горни Лом, Видинско. По първоначални данни няма опасност за жителите на селото. Районът на инцидента е отцепен. Окръжната прокуратура във Видин започна разследване за причините за инцидента.

В деня на Националния празник - Ден на народните будители, вземете подарък за вас и за вашите най-близки хора

ЗЛАТНА МОНЕТА

Получава се в Деня на празника заедно с вестника „Златна книга“, с абонамент само за празничния брой с монетата, до 15 октомври във всеки пощенски клон в цялата страна с цена 24 лв. кат.№1340 или на www.ticketportal.bg сувенирната ЗЛАТНА МОНЕТА „Писменост“ е изработена в Монетния двор на България, с двустранно златно покритие, на лицевата страна е изобразена отворената книга, като символ на прогреса, а на обратната страна са подредени красивите букви на Глаголицата.

Глобяват трима души, агитирали на турски език

Илхан Кючюк, евродепутат от ДПС, Ерджан Ебатин, областен председател на ДПС във Варна, и Йордан Цонев, кандидат-депутат ще бъдат глобени заради нарушение на забраната да се води предизборна кампания само на български език. Това обяви Централната избирателна комисия, която излезе с решение по този казус. На тримата ще бъдат съставени актове за установените нарушения. След влизането им в сила актовете ще се изпратят на областния управител на област София, за да бъдат глобени. Решението на ЦИК може да се обжалва пред Върховния административен съд в тридневен срок от обявяването му.

ОБЯВА

ГС на БСП-София организира безплатни медицински прегледи в медицински център „Сейнт Тома” в Красно село, бул. „Цар Борис III” 91, тел. за запазване на часове: 02 958 11 77

Сряда: 14.00–19.00 ч. (кардиологични прегледи)

16.00–19.00 (уши, нос, гърло)

Четвъртък: 14.00–19.00 ч. (кардиологични прегледи)

16.30-19.00 ч. (оконлогични прегледи на рак на кожата)

Петък: 10.00–12.15 ч. (ехография и мамография)

14.00–19.00 ч. (кардиологичен преглед)

МЕСТАН Е ДОГОВОРИЛ ДВУЕЗИЧНА БЪЛГАРИЯ С ЕРДОГАН

Лютви Местан е приел искането на Ердоган за двуезична България. С блокадата ще спрем сделката на ГЕРБ, Местан и Касим Дал. Това обяви вчера Николай Бареков на границата с Турция след организираната от ББЦ блокада в знак на протест. Лидерът на партията “България без цензура”, заедно с около 500 водачи на листи на партията, членове и симпатизанти затвори пътя с Турция на ГКПП “Капитан Андреево”.

Тук сме, за да спрем опасната за страната сделка на ГЕРБ, Местан и Касим Дал, декларира Бареков. Той се позова на източници от разузнаването, според които лидерът на ДПС Лютви Местан е приел искането на Ердоган за въвеждането на турския език като втори официален за България. Договорката била направена по време на конспиративната среща на лидера на ДПС Лютви Местан с турския президент Реджеп Ердоган наскоро. Бареков показа документ от университета “Башкент”, който, според източници от нашето разузнаване, е бил обсъждан на срещата с Ердоган. Това е стратегията на университета, който се явявал лаборатория на Ердоган и партията му за инвазията на Република Турция в ЕС, обяви Бареков. Той призова лидерът на ДПС да признае публично какви условия са му поставени и защо ги е приел. По неофициална информация от разузнаването, освен приемането на турския език за официален, второто условие било признаването на турския химн и турския герб като втори национални за България.

Когато ДПС управлява и е във властта, Родопите оживяват и дишат по-спокойно

ЗА ЛЮТВИ МЕСТАН ПАРТИЯТА МУ Е ЖИВОТВОРНА СИЛА

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Социалистите ще са първа политическа сила в ЕС

Балансът на силите в ЕП е променен и без подкрепата на ПЕС не може да бъде прието нито едно важно решение, заяви лидерът на партията

ПЕС започва изработването на цялостна координационна стратегия за сътрудничество между всички представители на лявото политическо семейство в Европа за изграждане на единна политика, която да изведе социалистите като първа политическа сила през 2019 г. Това обяви Сергей Станишев по време на срещата на Бюрото на Групата на социалистите и демократите с ръководството на фракцията на Германската социалдемократическа партия в Бундестага. На нея лидерът на ГСД в ЕП Джани Пителa и лидерът на ПЕС обсъдиха с немските си колеги необходимостта от засилено сътрудничество и добра координация между двете формации.

"Балансът на силите в Европейския парламент е променен и без подкрепата на социалистите не може да бъде прието нито едно важно решение. Тази ситуация ни дава възможност да изискваме от Европейската комисия изпълнението на поетите ангажименти", подчерта Станишев. По време на изслушванията на новите еврокомисари очакваме конкретни ангажименти за заетост и социална ангажираност във всички ресори, уточни той и подчерта, че ще бъде обърнато специално внимание на инвестиционния план на Юнкер, който обеща 300 млрд. публични и частни инвестиции в реалната икономика, но все още няма детайли как и в кои сфери ще бъдат привлечени инвеститори.

В Европейския парламент вчера се проведе изслушване на бъдещия комисар по транспорт и космическо пространство Марош Шевкович. В качеството си на член на Комисията по промишленост, изследвания и енергетика Станишев зададе въпрос на Шевкович за плановете му за развитие на европейското законодателство в неговия ресор. Той пожела успех на словашкия кандидат и изрази увереност, че богатият му опит като заместник-председател на Комисията по въпросите на администрацията и междуинституционалните отношения ще допринесе за усъвършенстване на законодателството, успешното разработване на нови инфраструктурни проекти и развитието на сектора като цяло.

БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ закрива кампанията във Велико Търново

Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ закрива предизборната си кампания с митинг в старопрестолния град Велико Търново. Изявата започва в 17 часа и ще се проведе на площада пред паметника на Асеневци. Слова пред събралите се ще произнесат председателят на НС на БСП Михаил Миков, водачът на листата на лявата коалиция във Велико Търново Мариана Бояджиева, водачът на листата в Пазарджик и зам.-председател на НС на БСП Янаки Стоилов и председателят на МО на БСП Вероника Делибалтова.

За настроението на присъстващите ще се погрижат Мая Нешкова, група "Тоника", Нели Рангелова, Николай Манолов, Михаил и Кристина Белчеви, Иван Налбантов, Ансамбълът за народни песни и танци от Силистра "Добруджанска сюита".

По време на събитието ще продължи инициативата на МО на БСП "Пътуващо 22", хепънинг в движение.

СОЦИАЛИСТИ ОРГАНИЗИРАХА РУСКА ВЕЧЕР В ПЛОВДИВ

Руска вечер, организирана от Съюза на комунистите в България и Движение "Че Гевара" от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ, се проведе на главната улица в Пловдив, съобщиха от пресцентъра на БСП в града на тепетата. Във фронт офиса на лявата коалиция чрез средствата на мултимедията гражданите имаха възможност да се запознаят с творбите на Пушкин, Достоевски и Толстой. Те се срещнаха с интелектуалци-русофили като Милена Калудова, Стефан Шивачев, Александър Пижев, Валентин Вацев, Огнян Сапарев и други. По Главната се чуваше руска и съветска музика, а вечерта приключи с припомнянето на 12-те "червени линии", които БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ е поела като ангажимент към избирателите.

Младежкото обединение в БСП Шумен се включи в предизборната кампания на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ в 30 МИР В Шумен с флашмоб акция. ЗО социалисти изписаха номера в интегралната бюлетина на лявата коалиция пред ДКТ "Добри Войников" в Шумен

Севлиево с благотворителен концерт за края на кампанията

С благотворителен концерт в препълнената зала на Дома на културата в Севлиево Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ закри предизборната си кампания в града. "Дойдох притеснен, защото имахте добър водач на листата в лицето на Данчо Стойков. Мислех си, че ще ви дойда в повече. Вие обаче направихте така, че нашата кампания да върви по вода", заяви в емоционално слово водачът на листата на Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ в Габрово Кирил Добрев. "Няма да стана севлиевец, но мога да направя така, че да се гордеете с мен. Защото аз наистина не предавам кауза, идея и приятели", каза Добрев и подчерта, че няма нищо по-благородно от лявото мислене и социалното виждане. Според него политиците трябва да си подадат ръце, за да живеят всички по-добре, и обяви, че листата на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ е най-добрата. "Има много неща, свързани с БСП, които критикувам. Това е кадровата политика на нашето правителство. Срамувам се от част от назначенията. Но не се срамувам от нашата социална политика. Тъй като взехме икономиката на минус, а създадохме 40 000 работни места", каза социалистът. Той бе категоричен, че неговият мандат в следващото Народно събрание ще бъде посветен на младите хора, защото иска неговите деца и всички млади хора да изберат да останат в България.

На 5 октомври гласувайте така, че на 6 октомври да не се срамувате, призова Добрев.

РУМЕН ГЕЧЕВ:

Държавата трябва да помага на работещите хора с увреждания

Държавата трябва да помага на хората с увреждания, които работят, заяви проф. Румен Гечев, водач на листата на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ в Плевен, при посещението си в ТПК "Мара Денчева". Заедно с Димитър Кочков, кандидат за народен представител от листата, той се запозна с работния процес в предприятието, където са наети хора в неравностойно положение. По думите на Гечев съвсем логично е, че те по-често отсъстват от работа поради болест, но за съжаление разликата не се покрива от държавата, а се покрива от фирмата. Т.е. работодателят на практика икономически е наказан с това, че е наел хора с такива проблеми, коментира Гечев. Според него хората в неравностойно положение се чувстват добре, когато имат работа, а не когато са само на социални помощи. На срещата присъстваха членове от УС на Окръжния съюз на ТПК в Плевен, които връчиха на кандидат-депутатите на левицата предложения за промени в Закона за кооперациите.

АНГЕЛ НАЙДЕНОВ:

Важно е да предложим изпълними решения

Важно е да бъдат предложени изпълними решения, а не само да се посочват проблемите, заяви водачът на листата на Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ във Варна Ангел Найденов. Той подчерта, че лявата коалиция стои зад своето мото "Достоен живот в справедлива държава". По думите на Найденов, бежанският поток остава голямо предизвикателство за националната ни сигурност и той се учудва, че до този момент не вижда никъде информация, че се събира националният кризисен щаб. Той подчерта, че само в рамките на септември има повече чуждестранни граждани, които правят опити да влязат на българска територия, отколкото такива, които напускат България. Найденов е категоричен, че решението на служебното правителство за увеличение на цената на тока е абсолютно неприемливо. Според него не са използвани и не са потърсени всички резерви, за да се задържи цената на електроенергията на сегашното ниво. Бившият военен министър определи като необосновано и решението на служебния кабинет да върне възрастта за пенсиониране на военните. Това е поредното решение на кабинета "Близнашки", което внася несигурност и напрежение в системата на отбраната, каза Найденов и уточни, че през последните дни повече от 30 души са подали рапорт за напускане на редиците на Българската армия.

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

22% от трудовите злополуки са заради подхлъзване

Паданията на работното място костват минимум месец болничен

През 2013 г. заради "подхлъзване" на работното място у нас са станали 503 от 2277 трудови злополуки на работното място или 22 на сто от всички. Това показват оперативните данни на НОИ за трудовия травматизъм през миналата година, предоставени вчера от Главната инспекция по труда. В България и в световен мащаб инцидентите след подхлъзване или спъване с падане на нивото, на което се намира работещият, са най-честата причина за трудовия травматизъм. Делът на подобни род травми варира през годините между 22 на сто и 24 на сто.

За сравнение, заради втората по честота причина за инцидентите на работното място - загубата на контрол върху превозни или подемно-транспортни средства, са станали 216 злополуки през 2013 г. Статистиката показва, че 95 на сто от паданията водят до счупени кости. Често те причиняват и мозъчно сътресение. В 35 на сто от случаите периодът на нетрудоспособност след падане е минимум месец. Дори и леки травми като навяхване могат да доведат на по-късен етап до хронични проблеми заради промените в начина на придвижване и седене, а оттам и на пренатоварването на различни групи кости и мускули.

Заради тази негативна тенденция от вчера Главната инспекция по труда започва кампания за предотвратяване на трудовите злополуки в резултат на подхлъзване и спъване. Около 800 предприятия в цялата страна ще бъдат проверени от инспекторите по труда в рамките на кампанията. Проверките започват от секторите "Производство на храни" и "Хуманно здравеопазване". В тях заради наличието на "мокри" процеси и необходимостта от често хигиенизиране има висок риск от подхлъзване върху влажни настилки, се отбелязва в съобщението.

Резултатите ще бъдат отчетени в началото на 2015 г. Предстои планирането на проверки и в други рискови сектори. При посещенията в предприятията инспекторите по труда ще информират работодателите и работещите за рисковете на работното място, които могат да доведат до падане след подхлъзване и спъване, както и как да ги минимизират. Ще се разпространяват обучителни видеоклипове, изготвени от Европейската агенция за безопасност и здраве при работа. За отстраняване на нередности ще се дават предписания, чрез които работодателите ще получат точни указания как да подобрят условията в предприятията си. Инспекторите по труда ще следят с последващи проверки дали нередностите са отстранени.

СО ЩЕ УСТРОЙВА СОЦИАЛНОСЛАБИ С ЖИЛИЩА

Столичната община е подала апликационна форма за финансиране на проект за изграждането на социални жилища в кварталите „Люлин" и „Модерно предградие" по схемата "Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социалнослаби групи от населението и други групи в неравностойно положение". Това съобщиха от пресцентъра на кметството. Проектното предложение е на стойност 5 млн.лв. и включва изграждането на 2 блока на територията на София за довършване на бл.959 в район Люлин, който представлява незавършен строеж, започнал още през 1991 г. и ново строителство на 1 жилищна сграда на територията на „Модерно предградие", район „Връбница". В тях ще бъдат разположени 71 обзаведени социални жилища, от които 45 в район "Люлин" и 26 в район "Връбница", които ще осигурят битови условия за живеене и ще отговарят на изискванията за достъпна среда за хора с увреждания. В проекта са включени още мерки за благоустрояване на прилежащото околно пространство.

„Проектното предложение на Столична община предвижда прилагане на интегриран подход за повишаване на жизнения стандарт на хора в неравностойно и уязвимо положение, както и създаване на възможности на достъп до различни социални услуги", коментира проекта зам.-кметът на София Ирина Савина.

ИМАЛО ЗАМЕСЕНИ ПОЛИТИЦИ В ИЗБОРНАТА ТЪРГОВИЯ

Има информация за замесени политици в купуването на гласове, съобщиха от МВР. Става дума за сигнали за "определени лица", но от ведомството предупреждават, че те все още "не са облечени в доказателства".
От МВР твърдят също, че специално за вота се организират групи за купуване и продаване на гласове. От Министерството ще следи процеса до окончателното обявяване на изборните резултати от ЦИК, тъй като се очаква част от парите да са платени преди вода, а останалите да бъдат дадени след изборите.
От МВР казаха, че има предотвратени опити за купуване на гласове и доста досъдебни производства. Заловени са и лица, които са купували гласове за преференциален вот. Около 20 хиляди полицаи ще бъдат ангажирани в изборния ден. Евангелистки църкви са част от схема за купуване на гласове, показа журналистическо разследване. Пастор Александър Тодоров, който е и общински съветник в Самоков, е поискал дарения и 50 000 лв. за осигуряването на над 7000 гласове от ромските махали. Срещу парите са обещани гласовете на над 140 евангелистки храма в цялата страна.

Чудотворна икона ще ни пази от катастрофи

Чудотворната икона "Покров Богородичен" от Мелник "премина" вчера с божествена света литургия по главен път Е-79 с молитва за здраве и за спиране на войната по пътя. Днес Неврокопският митрополит Серафим отново ще отслужи молебен в храма "Св. Иван Рилски" в Кресна, в ханчето при Кресненското дефиле и църквата "Рождество на Пресвета Богородица" в Симитли, където иконата ще остане за поклонение до 6 октомври. Вярващи от населените места, през които преминава международният път Е-79, който е един от най-натоварените пътни участъци в страната, ще отправят своите молитви да спрат пътните инциденти, които почти ежедневно причиняват щети и страдания.

Служители на ТВ7 и Нюз7 излязоха на протест

Със залепени с тиксо уста десетки служители на ТВ7 и Нюз7 излязоха на мълчалив протест пред Софийския градски съд вчера. Репортери, редактори, оператори, режисьори и други служители се строиха на стълбите пред съда в знак на протест срещу натиска, който им оказва синдикът Панайот Велков и хората, които по думите им стоят зад него.

Служителите на двете телевизии не могат да получават своите трудови възнагражденията, тъй като сметките са запорирани и всеки опит за създаването на нова сметка бива блокиран от синдика. "Една телевизия, която има пари в сметките си и може да плаща заплати, е блокирана без никакво право, без да е обявена в несъстоятелност, без решение на съда, без да има право на запори", обясни изпълнителният директор на ТВ7 Емил Кошлуков. По думите му определени политически кръгове искат умишлено да съсипят телевизията. Това нарушава свободата на словото, защото служителите не могат да работят по този начин, категоричен бе той. Целта телевизията да бъде съсипана е част от политическата игра и от действията на "мародерски кръгове", коментира Кошлуков. От една страна, тези кръгове вероятно искат да разграбят техниката на телевизията, а от друга страна - тя се изплъзва от контрола на хората, които са я използвали за политически поръчки до този момент, добави той. По думите му "телевизията стъпва на крака и това не е удобно на никого от онези, които са заинтересовани".

На обвиненията за това, че служителите до вчера са взимали големи заплати и са мълчали, Кошлуков отвърна, че излезлите на протест обикновени служители никога не са взимали големи заплати. "Големите заплати са при онези, които днес ни съдят и са подписвали договори със себе си. Там са милионите. Оператори, режисьори, водещи получават нормални заплати, колкото всеки журналист", заяви той.

Снимка БГНЕС

Изпълнителният директор на ТВ7 Емил Кошлуков заяви, че телевизиите имат ресурс да работят до края на сезона и няма да се предадат

Плевенчани ще имат високоскоростен безжичен интернет в тролеите

Плевен е първият град в България с безжичен, безплатен, високоскоростен интернет, който се въвежда във всички нови тролейбуси, съобщи кметът на общината Димитър Стойков. Той уточни, че нововъведението е благодарение на партньорството на общината с един от големите мобилни оператори у нас. Тестовете за въвеждането на интернет връзките в тролейбусите започна вчера и ще приключат до края на седмицата.

По думите на кмета 3G интернет с мощност 12 гигабайта на практика ще позволява без проблеми всички пътници, които пътуват в новите тролеи, да могат безпроблемно да ползват интернет с бърза връзка. На практика 40 тролеи ще предлагат новата услуга в Плевен. От следващата година общината ще кандидатства за още 10 нови тролейбуса и така ще покрие почти 100% мрежата за масовия транспорт и градът ще е първият в България с такова покритие с екологичен транспорт, посочи кметът. Стойков заяви, че има идея общината да кандидатства за доставка на електромобили по европрограма, които да свържат областния център със селища, които са станали на практика негови квартали като Ясен, Буковлък, Опанец, Брестовец, както и съседния общински център Долна Митрополия.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

Пенсионери поискаха закон за възрастните хора

Социалистите вече са подготвили проект за подобен документ, с който се уреждат и защитават правата на хората от третата възраст

Български пенсионери поискаха да бъде изработен закон за възрастните хора, който да защитава правата им. Това обяви Димитър Кисимов, председател на Асоциацията на пенсионерите, вчера, когато хората от третата възраст празнуваха своя международен ден. По думите му, пенсионерите няма да дадат спокойствие на нито едно управление, което не направи нищо за повишаване на стандарта и качеството им на живот. Ние сме най-многобройното и онеправдано съсловие в българското общество и наброяваме 2,2 милиона души, припомни Кисимов.

Хората от третата възраст настояват за правото си на достоен живот, което включва не само правото на физическо оцеляване, но и възможност възрастните да се ползват от достиженията на съвременното общество, и това да влезе като компонента от национална доктрина.

Пенсионерите поискаха от политиците ново начало на взаимоотношенията. Искаме да виждаме отношение на зачитане и уважение към нашето съсловие, защото всеки гражданин на България, ще не ще, идва сред нас, подчерта Кисимов.

ДУМА припомня, че депутатите от Коалиция за България в 42-то Народно събрание подготвиха за първи път специален закон за възрастните хора. С него се уреждат обществените отношения и мерките, свързани с тази материя, мерките спрямо тях, вменява се в задължение на общините да създават материални условия като клубове и условия за социален живот на тези хора, заяви тогава председателят на социалната парламентарна комисия Корнелия Нинова. Предсрочното прекратяване на мандата на парламента обаче попречи законът за възрастните хора да влезе за обсъждане в пленарната зала. От БСП са категорични, че ще направят всичко възможно документът да бъде разгледан и приет от новото Народно събрание.

Първи октомври е обявен за Международен ден на възрастните хора с решение на Общото събрание на ООН от 14 декември 1990 г.

По повод Международния ден на хората от третата възраст НОИ организира вчера във всички свои поделения "Ден на отворените врати". Стотици пенсионери се възползваха от възможността да получат безплатни консултации по въпроси, свързани с осигурителните им права.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Откриха социална трапезария в Хасково, която ще осигурява топла храна на 99 души в неравностойно положение. Финансирането е осигурено от местен бизнесмен

Спад на даренията през 2013 г.

Рекорден спад на даренията у нас през 2013 г. година отчетоха от Българския дарителски форум. За първи път от седем години стойността на даренията е намаляла с 22% спрямо предходната 2012 г. Това се дължи основно на спада в дарения на компаниите и на оттеглянето на някои чуждестранни донори, обясни директорът на организацията Красимира Величкова. В същото време обаче индивидуалните дарения са нараснали със 17 процента, като хората са дарили близо 6 милиона лева през миналата година.

"Традиционно компаниите най-малко и най-рядко подкрепят сфери като човешки права и развитие на гражданското общество. Спомняте си миналата година тежкия хуманитарен проблем, който имаше с бежанците от Сирия. Изключително малко компании се включиха с дарения за тази кауза. От друга страна, дори тези компании, които се включиха, не пожелаха техните имена да се знаят, именно заради нетолерантността в обществото, която битува, и от страх, че това може да навреди на техния имидж", обясни Величкова.

МИХАИЛ МИКОВ: БСП ще отстоява правото на достоен живот за всички поколения

БСП ще продължи да се стреми към повече солидарност, към социална политика, която да гарантира условия за достоен живот на всички поколения, каквито всички българи заслужаваме, се казва в поздравление на председателя на НС на БСП Михаил Миков по случай Международния ден на възрастните хора. "Този ден ни напомня, че именно възрастните хора носят единството на времето. Те са тези, които свързват миналото, настоящето и бъдещето в смислен процес", се казва в обръщението. По думите му те са тези, които предават на младите хора житейски уроци, за да не се повтарят изстрадани грешки. "Неслучайно нашият народ е създал като част от всечовешката мъдрост приказката за възрастния баща, научил сина си къде има жито за посев, но и приказката за неблагодарния син и приготвената за него дървена копанка", припомня Миков. Той добавя, че стореното е недостатъчно, че възрастните хора в България днес са принудени да споделят незаслужени трудности.

"Дължим ви благодарността на следващите поколения. Дължим ви уважение и справедливост. Знаем, че опитите ни да облекчим вашия живот, като започнахме да увеличаваме размера на пенсиите, намалихме таксата за личен лекар, поехме поне част от стойността на лекарствата, със социалните помощи и социалните услуги, с коледните и великденски добавки, не решават въпросите на днешното ви нелеко битие. Ние няма да спрем да полагаме усилия в рамките на възможното и да отстояваме правото на достоен живот за възрастните хора. И да се стремим да надграждаме тези усилия", категоричен е Миков. "Уважаеми възрастни граждани на България, бъдете живи и здрави. Не прощавайте грешките на младите, но ги обичайте - те са вашето прераждане", призовава Миков.

ДЕВЕТ НА СТО ОТ БЪЛГАРИТЕ СТРАДАТ ОТ ДИАБЕТ

Девет на сто от българите страдат от диабет, съобщи д-р Наталия Темелкова, ендокринолог в Александровска болница. По думите ѝ 435 000 пациенти с диабет се лекуват с медикаменти, платени от НЗОК, но не е малък и броят на онези, които сами купуват лекарствата си. Лекарят отбеляза, че реалният брой на болните от диабет българи вероятно е около 600 000.

В световен мащаб страдащите от диабет са 382 млн. души, като се очаква към 2030 г. те да бъдат 592 милиона. Близо 80 на сто от диабетиците са от държави с ниско и средно развитие, каза д-р Темелкова. Тя отбеляза, че диабетът е най-честата причина за поява на хронична бъбречна недостатъчност, за слепота, както и за повишен риск от инсулт. По думите ѝ затлъстяването сред децата е рисков фактор за развитие на диабет в по-късна възраст.

Вече се наблюдават и деца с диабет тип 2, характерен за възрастните, допълни специалистът. Половин час физически упражнения на ден намаляват с 30-40 на сто риска от диабет. Жена, родила бебе с тегло над 4 кг, е сериозен сигнал за вероятност майката да развие диабет. Специалистите съветват да се обърне особено внимание на балансираното и рационално хранене, както и на физическата активност.

ЗАПОЧНАХА БЕЗПЛАТНИ ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРЕГЛЕДИ НА ДЕЦА ВЪВ ВАРНА

Безплатни прегледи на деца започнаха от вчера в "Лайънс скрининг център" във Варна, съобщи президентът му Силвия Балтаджиева вчера. Те ще бъдат извършвани от водещи местни лекари, които се включват в акцията на доброволни начала. В центъра ще бъдат извършвани прегледи на зрението, слуха и за гръбначни изкривявания при малчуганите.

Родителите могат да записват децата предварително на телефоните в центъра. Балтаджиева уточни, че апаратурата, с която се извършват прегледите на слуха и зрението, позволява да бъдат обхващани деца от най-ранна възраст. Тя посочи, че от началото на тази година доброволци от клуба са посетили всички ясли във Варна. В партньорство с общината са извършени прегледи на зрението на повече от 1600 деца. Сега желанието на ръководството на клуба е да бъдат обхванати и всички детски градини в града.

Здравното министерство бави парите от потребителските такси за пенсионерите

Министерството на здравеопазването бави превода на парите, с които се допълва разликата в потребителската такса, която плащат пенсионерите за извънболнична медицинска и дентална помощ, алармираха от Здравната каса вчера. Едва на 30 септември НЗОК е получила средствата за юли, допълват оттам. За забавянето преди дни алармираха от сдружението на общопрактикуващите лекари.

От Здравната каса припомнят, че още на 26 август са изпратили писмо до здравното министерство за необходимостта да бъдат преведени средствата за юли в размер на 1 592 096 лв. На 11 септември оттам отново са напомнили, че все още трансферът не е осъществен. На същата дата управителят на НЗОК д-р Румяна Тодорова е поискала да бъдат осигурени и средствата за изплащане на разликата в потребителската такса за пенсионерите и за август.

УВЕДОМЛЕНИЕ

"АЛБЕНА" АД – к.к. Албена уведомява своите акционери, че от 26.09.2014 г. ще започне изплащане по банков път на полагащия се дивидент, гласуван на Общото събрание на акционерите за отчетната 2013 г., по следния начин:

- за акционерите – физически и юридически лица с клиентски подсметки при инвестиционен посредник (регистър Б на Централия депозитар), дивидентите ще бъдат изплатени от съответния инвестиционен посредник чрез системата "Централен депозитар" АД в срок от десет работни дни.

- за акционерите – физически лица с лични сметки в "Централен депозитар" АД (регистър А на Централния депозитар), дивидентите ще се изплащат чрез клоновете и офисите на "Банка ДСК" ЕАД в срок от 26.09.2014 година до 31.12.2014 година, срещу представяне на документ за самоличност.

След 31.12.2014 година, в рамките на петгодишния давностен срок, всеки акционер, който не е получил своя дивидент за 2013 г., ще може да го получи от дружеството в брой или по банков път след изрично отправено искане на адреса на управление на дружеството - к.к. Албена, Централно управление, офис 443, тел. 0579 6-29-54, факс 0579 6-24-89.

Изпълнителен директор:
/Красимир Станев/

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

Животновъди искат свикване на кризисния щаб за „син език”

Заради липса на средства екарисажът в Шумен, който обслужва две трети от страната, може да спре да извозва труповете на животни

Животновъди искат спешно свикване на кризисния щаб за борба със “син език”, съобщи fermer.bg. В тежката ситуация на епидемия в цяла България в момента членове на щаба заявяват, че се държат в неведение, което създава напрежение и силно притеснява българските животновъди. Конкретните теми, които спешно трябва да се обсъдят на заседанието на щаба, са: изтичащият срок за форсмажор и липсата на лабораторни изследвания, поръчана ли е ваксина за ваксинация през пролетта, ниските суми за обезщетения за умрелите животни, както и темата за възстановяване на направените разходи.

Същевременно стана известно, че максимум две седмици екарисажът в Шумен ще извозва трупове на умрели от “син език” животни, след което може напълно да спре дейността си. Това съобщи пред fermer.bg управителят на предприятието Мирослав Александров. Също като Варненския екарисаж, предприятието в Шумен не е получавало плащания за трупосъбирането от миналата година. Екарисажът в Шумен обслужва 2/3 от страната - 18 административни области. Това е цяла Северна България, както и областите Кюстендил, Сливен и Стара Загора в Южна България.

Средномесечно разходите ни са около 400 хил. лв. с ДДС, които фактурираме на БАБХ, но с извънредните разходи, които правим при “синия език”, разходите стигат и до 470 хил. лв. на месец, допълни той. Не сме прекратили извънредните курсове за извозване на труповете, защото имаме някакво чувство за отговорност към здравето на хората и на животните, заяви Александров. “Доколкото имаме резерв, черпим от него, но не мога да кажа колко време ще продължи това. Но силите ни са на изчерпване. Може би седмица-две максимум можем да продължим. След това не мога да кажа дали ще прекратим само извънредните курсове или като цяло трупосъбирането”, каза Александров. Затова шефът на екарисажа е информирал здравната комисия SANCO в Брюксел. Имам потвърждение от тяхна страна, че са получили сигнала ми, но все още нямам отговор да са предприети някакви действия, обясни той.

Разходите по събирането на труповете на умрелите животни, транспортирането и обезвреждането са за сметка на държавния бюджет. В случая Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) като второстепенен разпоредител, се явява страната, с която ние сключваме договор за обществена поръчка, обясни Александров. Според договора следва да има ежемесечно разплащане на базата на представени от нас отчети, каза шефът на екарисажа.

В агенцията по храните не поемат никакви ангажименти, не се фиксират конкретни дати и цифри, каза Александров. “В МЗХ имахме среща в края на август със заместник-министър Георги Костов. Там ни беше обещано, че ще се търсят средства от фондове, за да ни се платят поне извънредните разходи, които правим покрай епидемията от “син език”, паралелно с тези, които обичайно правим по трупосъбиране и обезвреждане. За съжаление и оттам обаче няма нищо като резултат”, каза още шефът на екарисажа.

СЛЕД ДВА ДНИ НА РАЗМИСЪЛ ДКЕВР ПОВИШИ ЦЕНАТА НА ТОКА С 10%

След два дни умуване Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) все пак реши да вдигне цената на електроенергията с предварително обявените близо 10%. Новите цени влизат в сила от вчера - 1 октомври.

Цената на електроенергията за крайните битови клиенти на ЧЕЗ се повишава с 9,97% при дневната и с 9,84% при нощната енергия.

За битовите клиенти на ЕВН увеличението е съответно 9,70 на сто при дневната енергия и 9,35 на сто при нощната.

За битовите клиенти на Енерго-Про повишението е с 9,80% на дневната и с 9,51% на нощната енергия.

Средното увеличение на битовите клиенти на регулирания пазар е 9,79%.

ДКЕВР увеличава цената, по която обществеият доставчик НЕК продава електрическа енергия на крайните снабдители от 114,10 лв. за мегаватчас на 125,32 лв. на мегаватчас, което е повишение от 9,83 процента.

Цената “задължения към обществото” се увеличава от 17,37 лв. на мегаватчас на 18,93 лв. на мегаватчас. Така се повишава и електроенергията на небитовите потребители на свободния пазар, присъединени към мрежата средно и високо напрежение съответно с 2,2 и 1,6 процента.

Решението на ДКЕВР подлежи на обжалване в 14-дневен срок пред Върховния административен съд.

Протести срещу увеличението на тока имаше и вчера пред сградата на ДКЕВР, която бе замеряна с яйца.

В „Напоителни системи” още не са получили заплатите си

Служителите на “Напоителни системи” все още не са получили забавените заплати и продължават своя протест, предаде БГНЕС. Няколко от най-недоволните работници във фирмата вече 14-и ден са на палатков лагер в близост до сградата на президентството. “Чакаме своите заплати от месец май. Стоим на палатки вече 14 дни и не се знае дали скоро ще получим възнагражденията си, заяви един от служителите.

В палатковия лагер са категорични, че тази форма на протест е само първата стъпка и се заканват, че предстоят по-радикални действия. “Ако днес или утре не ги получим, ще предприемем по-радикални мерки и ще бъдем много повече. Надяваме се да ни бъдат изплатени работни заплати до два дни”, добави един от хората, чакащи своите заплати с месеци.

ДУМА припомня, че на 17 септември служебното правителство отпусна допълнителни 4,5 млн. лева. Допълнителните средства са за изплащането на всички дължими заплати на работещите в “Напоителни системи”, обеща тогава служебният министър на земеделието и храните Васил Грудев. Въпреки обещанията на Грудев работниците от “Напоителни системи” не отмениха насрочения за 18 септември национален протест, тъй като не бяха убедени, че заплатите им ще бъдат изплатени.

28% от българите никога не са теглили кредит

Едва 1/4 от българите смятат, че имат добри познания в сферата на финансите и инвестициите, а 49% желаят да научат повече за това как да управляват и инвестират парите си. Това показват резултатите от проучване, проведено от GfK България по поръчка на компанията за потребителски кредити “Провидент Файненшъл България”, пише Money.bg.

Проучването е проведено в периода 12-23 юни 2014 г. сред 700 души на възраст между 18 и 65 години и е национално представително по пол, възраст и регион. Това е първото национално представително изследване за финансова грамотност, проведено през 2014 г. в България, както и първото подобно в страната през последните няколко години.

Почти 50% от българите не знаят кои са основните индикатори за цената на кредита, като 28% никога не са теглили кредит, показва още проучването. 66% от участниците твърдят, че предпочитат фиксиран лихвен процент, но едва половината от всички респонденти знаят правилната му дефиниция.

Всеки трети от анкетираните е посочил, че не знае какво означава ГПР (годишен процент на разходите), а 31% от тях са дали погрешно определение за индикатора. Въпреки това, заедно с лихвения процент, ГПР е един от основните критерии, които потребителите вземат предвид, преди да теглят кредит.

Проучването показва още, че за 73% от българите най-важно е да разполагат с повече информация за финансовите си права, докато 66% смятат за най-важно да знаят към кого да се обърнат, когато имат проблем с финансова институция.

Валежите съсипали 60% от реколтата от ябълки

Големи загуби отчитат производителите на ябълки в различните краища на страната заради лошите климатични условия тази година, предаде fermer.bg. Тодор Митев, производител от района на Бяла, който отглежда 6 декара овощна градина, сподели, че от 8 години никога не е имал такива поражения. Фермерът е загубил около 60 на сто от ябълковата си реколта, като за тази година има реализирана продукция от едва 40-45%. В момента той продава около 3 тона ябълки основно за преработка.

Цените на директния пазар на качествени ябълки в Русенския регион се движат между 1,20-1,60 лв. за килограм. В региона на Враца фабрики за преработка изкупуват плодове на цени от 9 до 20 ст. на кг. Качествени и едри ябълки в малки количества се предлагат 60-80 ст за кг, като реалната цена е около 30-40 ст. за кг - 10 ст. от тях са за берачите. Според земеделци при субсидия от 30 лв. за дка и при такива цени, те са обречени, защото няма да имат средства за бъдещи агротехнически мероприятия.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Изнасяме повече пшеница

Нестабилното време през изминалата седмица забави темповете на прибирането на пролетниците от новата реколта. От реколтираните площи с маслодаен слънчоглед са ожънати близо 70 на сто от площите, докато при царевицата са едва 20 на сто. И в края на месец септември състоянието на зърнения пазар остава без съществени промени. Отново търговията за вътрешния пазар остава слаба. Търгуват се основни количества зърно с цел експорт. Спрямо предходната седмица е отчетено раздвижване при търговията със слънчоглед и царевица, но все още липсват сделки с големи количества и при двете култури. Количествата зърно и зърнени продукти, напуснали страната за периода 15.09.2014 - 22.09.2014 г., възлизат в размер на 109 130 т, което представлява ръст с 18 406 т повече в сравнение с предходната седмица. По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 7820 т; ечемик - 19 818 т; царевица - 42 994 т; черен маслодаен слънчоглед - 37 501 т; ориз - 44 т; кориандър - 673 т; фасул - 206 т; леща - 4 т; шарен слънчоглед - 21 т; нахут - 1 т и овес - 48 т.

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

СЪСТОЯНИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР

Пшеницата с високи хлебопекарни качества и през изминалата седмица се търгува на ценови нива от 260 - 320 лв./т. В Югозападна България е отчетен спад в изкупните цени средно с 5 на сто спрямо предходната седмица. Най-високите ценови равнища са отчетени в областите Варна, Добрич и Пловдив - до 310 лв./тон.

Средната изкупна цена за страната към 25.09.2014 г. по данни на САПИ е 288 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 260 - 330 лв./т, а средната цена е била 280 лв./т без ДДС.

През реколтната 2012 г. цените са били съответно 420 - 460 лв./т и съответно отчетената средна цена за страната е била 434 лв./т без ДДС.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества запазва непроменени предходните си нива от 240 - 300 лв./т, като в областите от Югоизточния регион на страната се отчита понижение средно с 4 на сто от края на миналата седмица. В област Пазарджик е отчетена най-високата цена за страната - 300 лв./тон. На ниските ценови равнища - 240 лв./тон, се отчитат сделки в областите Ямбол, Сливен и Ст. Загора.

Средната изкупна цена за страната към 25-и сетпември за страната е 259 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били малко по-високи и са били в рамките на 250 - 315 лв./т без ДДС. Отчетената средна цена е била на ниво от 268 лв./т без ДДС.

През 2012 реколтна година отчетените от САПИ изкупни цени са били на значително по-високи равнища - 410 - 440 лв./т.Регистрираната средна изкупна цена за страната е била 425 лв./т без ДДС.

Пивоварният ечемик за поредна седмица е без промяна в ценовия диапазон от 260 - 330 лв./т. Само в 6 области на страната има отчетени сделки. В област Пловдив се отчитат най-високите ценови равнища - до 330 лв./тон.

Средната цена за седмицата е на ниво от 290 лв./тон без ДДС.

През миналогодишната реколта тези нива са били 300 - 320 лв./т и средната цена за страната е била 310 лв./тон без ДДС.

За реколтната 2012 г. равнището на изкупните цени е било значително по-високо - 390 - 410 лв./т. Отчетената средна цена за страната е била 400 лв./т без ДДС.

Фуражният ечемик също запазва без промяна ценовите си нива в сравнение с началото на месец септември. Диапазонът, в който се търгува фуражният ечемик, е 240 - 300 лв./т.

Средната цена за страната по данни на САПИ остава на ниво от 274 лв./т без ДДС.

През миналата реколтна година цените, на които са се осъществявали сделки, са били в рамките на 280 - 310 лв./т без ДДС. Отчетената средна цена за страната е била 296 лв./т без ДДС.

През 2012 реколтна година тези нива са били съответно: 370 - 455 лв./т и отчетената средна цена за страната е била 403 лв./т без ДДС.

Черният маслодаен слънчоглед е с цени от 450 - 650 лв./т. В Пловдив и Пазарджик сделки се сключват на значително по-високи ценови равнища - 620-650 лв./тон. Най-ниската изкупна цена е регистрирана в област Хасково - 450 - 490 лв./тон. По данни на САПИ към 25-и септември отчетената средна цена за страната е на ниво от 510 лв./тон без ДДС.

През реколтната 2013 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 460 - 500 лв./т. Отчетената средна цена за страната е била 491 лв./т без ДДС.

За 2012 г. цените са били в диапазона от 900 - 950 лв./т. и отчетената средна цена за страната е била 915 лв./т без ДДС.

Царевицата - зърно остава със стабилни изкупни цени, които са в диапазона от 225 - 330 лв./т. Трябва да се отчете, че търговията е изключително слаба и се осъществява само в 5 области на страната. В област Пловдив изкупната цена достига до 330 лв./тон, а в Добрич сделки се сключват на цени не по-високи от 235 лв./тон. Средната цена също запазва предходната си стойност от 251 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата реколтна година царевицата е била търгувана в границите на 220 - 350 лв./т и отчетената средна изкупна цена е била 253 лв./т без ДДС.

През 2012 година отчетените ценови нива са били значително по-високи - 440 - 460 лв./т, и регистрираната средна цена за страната е била на ниво от 441 лв./т без ДДС.

Брашната от производител тази седмица бележат лек ръст в цените си и са съответно: тип 500 - 627 лв./т; тип 700 - 605 лв./т; тип 1150 - 577 лв./т с включено ДДС.

СТАТИСТИКА

1. ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница от реколтната 2014 година за периода 01.07.2014 - 22.09.2014 г. е 1299 хил. т (928 133 т за ЕС и 370 802 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза в размер на 1585 хил. т, което е с 286 хил. т по-малко за настоящата година.

За периода от 15.09.2014 до 22.09.2014 г. напусналата пшеница възлиза на 7820 т.

Общият ресурс, с който разполага страната към момента за реколтната 2014 г., е 5038 хил. т. Пшеницата, която може да бъде изтъргувана извън страната до края на реколтната 2014 година, възлиза на 2039 хил. т с включен преходен остатък.

2. ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2014 година за периода 01.07.2014 - 22.09.2014 г., е 292 122 т (49 422 т за ЕС и 242 700 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал в размер на 302 361 т, което е с 10 239 т повече спрямо настоящата.

Производството на ечемик реколта 2014 година по данни на МЗХ към момента е в размер на 816 хил. т, от които 13 хил. т пролетен ечемик.

Остатъчните количества ечемик към 30.06.2015 г. се оценяват на 190 хил. т.

3. РАПИЦА

Общото количество рапица реколта 2014 година, напуснало страната за периода 01.07.2014 - 22.09.2014 г., е 438 161 т (404 500 т за ЕС и 33 661 т за трети страни).

Към същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала в размер на 227 954 т, което е с 210 207 т повече за настоящата.

Производството на рапица реколта 2014 година по данни на МЗХ към момента е 489 хил. т.

За периода 01.07.2014 - 19.09.2014 г. употребената в страната рапица е в размер на 14 400 т, а напусналите количества са в размер на 438 161 т. По оперативни данни на АГРО ММ, към 19.09.2014 г. наличните количества от рапица в страната възлизат на 41 хил. т.

4. БРАШНО

По оперативна информация на АГРО ММ общото количество брашно за периода 01.07.2014 г. - 19.09.2014 г., напуснало страната, е 5293 т, което е с 615 т повече спрямо напусналото количество към същия период на миналата година - 4678 т.

5. ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2014 г., напуснало страната за периода 01.09.2014 - 22.09.2014 г., е 69 237 т (63 363 т за ЕС и 5874 т за трети страни).

За същия период на миналата година напусналото количество царевица е било 228 044 т, което е със 158 807 т. повече спрямо настоящата реколтна година.

6. ЧЕРЕН МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2014 г., напуснало страната за периода 01.09.2014 - 22.09.2014 г., е 39 048 т (34 747 т за ЕС и 4301 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 38 569 т, което е с 479 т по-малко спрямо настоящата.

За периода 12.09.2014 - 22.09.2014 г. напусналият черен маслодаен слънчоглед е в размер на 37 501 т.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220) на Френския пазар през изминалата седмица запази непроменена цената си от 166 евро/т. Царевицата FOB Бордо също е с непроменена спрямо предходната седмица цена и на ниво от 138 евро/т. Фуражният ечемик остава на ниво от 148 евро/т FOB Руан. Рапицата отчита покачване с 6 евро/т спрямо предходната седмица и на ценови нива от UR 323 евро/т FOB.

Мелничарската пшеница ФОБ Будапеща на Унгарския пазар регистрира покачване с 2 дол./т в предходното си ниво до 206 дол./т. Фуражната пшеница е с цена почти без промяна от края на миналата седмица или отчетеното ценово равнище е 165 дол./т. Фуражният ечемик FOB Будапеща запазва ниво от 172 дол./т. Царевицата FOB Будапеща бележи минимално понижение от 1 дол./т в цената си и се търгува на ниво от 151 дол./т. Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща бележи покачване с 9 дол./т и е с изкупна цена от 345 дол./тон. Рапицата FOB Будапеща се търгува на равнище от 373 дол./т след ръст от 6 дол./т спрямо предходната седмица.

Мелничарската пшеница на Украинския пазар през изминалата седмица е на ценово равнище от 244 дол./т, непроменено спрямо миналата седмица. Фуражната пшеница е на ниво от 193 дол./т FOB, също непроменено. Рапицата в Украйна запазва нивото на изкупната си цена и в края на седмицата е 360 дол./т.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

В Норвегия пенсионерите живеят най-добре

България се нарежда на 56-о място от 96 държави в класацията

Норвегия, Швеция и Швейцария са страните в света, които осигуряват най-благоприятни условия от гледна точка качеството на живот на гражданите на възраст над 60 години. Това гласи класацията Global AgeWatch Index 2014, направена от международната благотворителна организация HelpAge International със съдействието на ООН.

Първите 8 страни в тази класация са в Западна Европа и Северна Америка – Норвегия е поставена на първа позиция, следвана от Швеция, Швейцария, Канада, Германия, Холандия, Исландия и САЩ. В топ 10 влизат още Япония и Нова Зеландия.

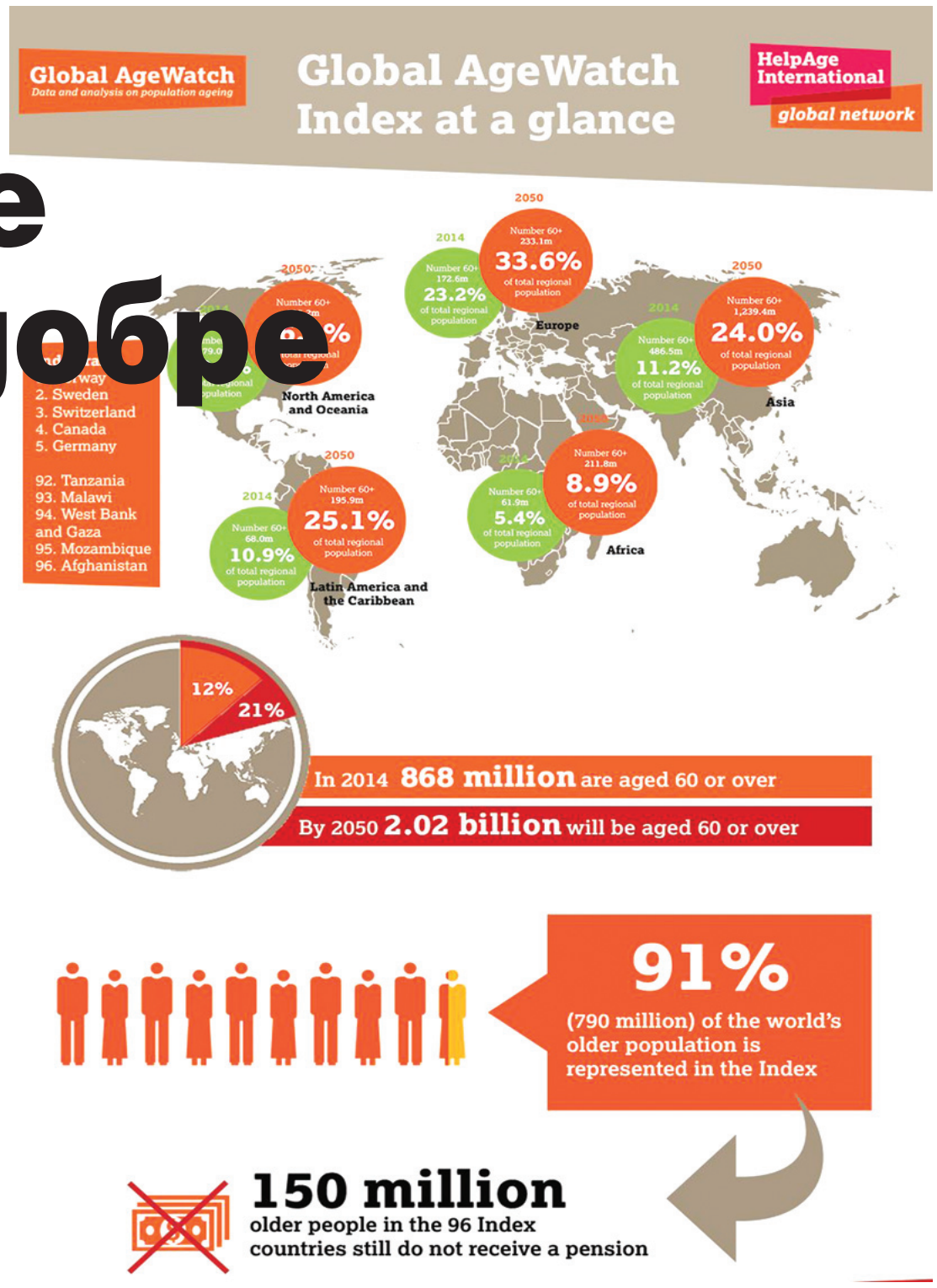
Първите 20 държави в списъка се отличават с висок брутен вътрешен продукт на човек от населението, високо осигуряване на медицински услуги и наличие на поддържаща социална среда. В тези страни темата с остаряващата част на населението се обсъжда в национални дебати и е част от държавната политика, тъй като делът на възрастните хора е доста висок – от 18% в Исландия до 32% в Япония.

Сред групата на развиващите се държави се отличават Мексико (30-о място), Китай (48-о място), Бразилия (58-о място), Индия (69-о място).

България се нарежда на 56-о място в общото класиране. Преди нас са страни като Боливия, Колумбия, Албания, Никарагуа, Малта. Непосредствено след нас е Ел Салвадор, следвана от Бразилия и Бангладеш. Според възможностите за реализация страната ни заема 45-о място - най-вече заради високата безработица сред хората от тази възрастова група и ниската степен на образование. Според степен на сигурност на доходите България е на 47-мо място, което е спад от 2013-а. Според качество и достъпност на здравеопазването за старите хора страната се класира на 68-мо място. Най-ниски показатели в региона България демонстрира по отношение на сигурността (51%), гражданските свободи (55%) и удовлетворение от градския транспорт (55%) - отклонение от средните стойности за развитите страни. Под средния процент на образовани възрастни хора за този регион - 50 процента.

В дъното на класацията се нареждат Танзания, Малави, Западният бряг и Газа, Мозамбик. На последно място е Афганистан, където условията за живот на възрастните хора са най-тежки.

По данни на неправителствената организация, сега хората на 60-годишна възраст и нагоре са 868 млн. През 2050 г. броят им ще нарасне до 2,02 млрд., което ще е 21% от населението на света.

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА
И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ
ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ
И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com
ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99

Новият еврокомисар по вътрешната сигурност ни подкрепи за Шенген

България и Румъния са изпълнили изискванията за Шенген и следва да бъдат приети, заяви кандидатът за комисар по миграция и вътрешна сигурност Димитрис Аврамопулос в отговор на въпрос на Илияна Йотова, евродепутат от групата на социалистите, дали ще окаже натиск върху Европейския съвет за присъединяването на двете страни. Аврамопулос увери, че познава проблема, защото двете страни са съседни на Гърция, и побърза да уточни, че има ангажимент за скорошното им присъединяване, въпреки че въпросът не попада в конкретните му правомощия. Категоричното му мнение бе, че силите, които пречат на Шенген, "слагат прът в колелета на европейската демокрация".

„Син поток" с по-голяма мощност

Русия и Турция се договориха в близко време максимално да натоварят газопровода "Син поток" и да увеличат мощността му от 16 до 19 милиарда кубически метра годишно. Това предаде РИА "Новости". Москва бе домакин на работна среща между председателя на Управителния съвет на "Газпром" Алексей Милер и министъра на енергетиката и природните ресурси на Турция Танер Йълдъз.

В допълнение, тази година ще бъде поставен исторически рекорд на руските газови доставки за Турция - 30 милиарда кубични метра.

КАРАДЖИЧ ПОЕ МОРАЛНА ОТГОВОРНОСТ ЗА КЛАНЕТАТА В БОСНА

По време на заключителната си реч пред временния трибунал за бивша Югославия бившият сръбски лидер Радован Караджич заяви, че поема "морална отговорност" за престъпленията, извършени по време на войната в Босна и Херцеговина. Той обаче отрече да е нареждал убийствата, предаде Би Би Си. Военновременният лидер на босненските сърби посочи в кратко писмено експозе, че няма нито едно доказателство срещу него. Преди дни прокурорите настояха да му бъде дадена доживотна присъда, ако бъде признат за виновен. В писмените си показания, които обхващат над 800 страници, Караджич твърди, че не е бил наясно с убийствата в Сребреница през юли 1995 г. (при които загинаха над 7500 босненски мъже и малки момчета). Бившият лидер обаче пое отговорността за "което и да е престъпление, извършено от граждани или представители на Република Сръбска".

"Истинският обвиняем е сръбският народ. Аз знам истината, обвинението знае истината. Те просто се опитват да заблудят съда", заяви Караджич.

На Караджич бяха дадени 10 часа, за да говори пред съда. Съдиите вероятно ще вземат решение за присъдата след около година.

Първи случай на заразен с ебола в САЩ

В САЩ е диагностициран първият случай на пациент, заразен с вируса ебола, признаха от Центъра за контрол и превенция на болестите. Пациентът е мъж, който е пътувал до Либерия и се е завърнал в щата Тексас. Сега той се намира в изолатор в Далас. В понеделник са му направени необходимите изследвания. Във вторник резултатите са потвърдили наличието на вируса ебола в организма му. Шефът на Центъра за контрол и превенция на болестите Том Фридън уверява, че няма да бъде допуснато разпространението на вируса в страната.

www.duma.bg

В Донецк стрелбата не спира

Киев обеща да разследва случаите на открити масови гробове в Донбас

Най-малко 10 души загинаха вчера при артилерийски обстрел в Донецк, крепостта на проруските сепаратисти в Източна Украйна, съобщи Франс прес, като се позовава на местните власти. Четирима души били убити и осем ранени, когато снаряд избухнал близо до училище точно в първия ден на новата учебна година. Според източник, цитиран от Ройтерс, сред загиналите са учител и родител. Други осем цивилни граждани са загинали, когато снаряд улучил маршрутка в близост до автобусна спирка, съобщи пресслужбата на Министерството на отбраната на самопровъзгласилата се Донецка народна република, предаде ТАСС. Междувременно Русия насочи вниманието на Съвета за сигурност на ООН върху намерените край Донецк на 23 септември безименни масови гробове. Във връзка със случая постоянният представител на Русия в ООН Виталий Чуркин представи писмо на световната организация, предаде RT. В писмото от 25 септември се посочва, че масов гроб е бил открит в района на мина "Комунар", близо до село Нижная Кринка, на 60 км от Донецк. Намерените в гроба трупове са били на цивилни със завързани на гърба ръце. Те са били простреляни в главата, а около труповете им са открити гилзи от 9-милиметрови куршуми. "Сведенията дават основание да се предположи, че тези цивилни лица са били хладнокръвно избити от украински военни", отбелязва Чуркин. Два дни преди откриването на масовия гроб районът е бил напуснат от 25-а въздушнопреносима бригада на украинските въоръжени сили и от бойци на батальона "Айдар", които са контролирали района дълго време, твърди Виталий Чуркин. Доказателства за злодеянията, извършвани от украинските военни формирования, представя и наблюдателят от мисията на ОССЕ Ейнарс Граудинш (латвийски политолог и експерт), цитиран от в. "Российская газета", който в понеделник заедно с останалите наблюдатели от Франция, Германия, България, Великобритания и други страни са посетили въпросния масов гроб. Според експерта в моргите на Донецк имало около 400 неидентифицирани трупа в различна степен на разложение.

"След видяното тук мога да направя само един извод, че на териториите, които заемат военните групировки на киевските власти, се осъществяват масови екзекуции на пленени опълченци. Тоест, прилагат се забранени методи за водене на война. Също така те извършват извънсъдебна саморазправа с мирно население - масови убийства. Виновните еднозначно трябва да бъдат намерени и да бъдат наказани", заявява Граудинш. Той посочва още, че военните престъпления и геноцидът нямат срок на давност и изразява убеждението си, че "САЩ няма да може да премълчават истината вечно".

Във връзка с разкритията Киев обеща да разследва всички случаи на открити масови гробове в Донбас. Но в същото време директорът на информационната служба към украинското външно министерство Евгений Перебейнос нарече версията за връзка на украинските военни с масовите гробове "голословна провокация".

Междувременно премиерът на Донецката република Андрей Пургин изнесе пред "Интерфакс" по-конкретни данни за огромното количество убити хора. Според него цифрата 400, посочена от Ейнарс Граудинш, е броят на неопознатите тела в моргите на града. "90% от тях са на мирни жители, загинали в различно време" подчерта Пургин.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Най-малко 10 души загинаха в Донецк при артилерийски обстрел

БАРОЗУ ОТГОВОРИ НА ПИСМОТО НА ПУТИН

Председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу в сряда отговорил на писмото на руския президент Владимир Путин относно споразумението между Украйна и Европейския съюз, съобщиха от пресслужбата на Европейската комисия. По-специално, в писмо до руския лидер Барозу изразява загриженост във връзка с приетото от правителството на Русия постановление относно възможните входни мита за стоки от Украйна. Барозу изтъква, че това ще застраши споразумението, сключено с Русия за отлагане на търговската част от Споразумението за асоцииране.

Той също така изразява надежда за по-бърз и решителен напредък в тристранните преговори за газа.

На бизнеса му пораснаха криле

Татяна ШАДРИНА

Обединената авиостроителна корпорация (ОАК) показа още една модификация на Sukhoi Superjet. Това е самолет за бизнесмени. Подробностите за проекта "Российская газета" научи от ръководителя на ОАК Михаил Погосян непосредствено на борда на новия самолет.

Това са самолети за преуспели хора, които ценят времето и удобствата. Те трябва да имат възможност да пътуват до всяка точка на планетата. Където и да отиват, те трябва да имат сигурен самолет и удобства, които заслужават. Sukhoi Business Jet (SBJ) е създаден за решаването на такива задачи. За тези категории клиенти е и предназначен продуктът ни.

ВИП версията е особено удобна поради ергономичните и модерни интериорни решения на салона. Салонът е разделен на три зони и е предвиден за 19 пасажери

□ *Михаил Асланович, за кого е създаден Sukhoi Business Jet?*

- Самолетите от бизнес класа са изгоден, но нишов продукт. Според оценките ни световният парк на бизнес самолетите се разпределя приблизително така: 57% - авиокомпании, които се занимават с бизнес превози, 23% - корпоративни и частни клиенти, 20% - държавни поръчки.

□ *Купуването на самолет е скъпо удоволствие. Планирате ли програми за лизинг за тези самолети?*

- В нашия сегмент на бизнес самолети близо 50% са собственост на клиенти, останалите 50% са в оперативен лизинг във финансови структури. Традиционните лизингови компании, специализиращи лизинг на авиотехника, на практика не купуват бизнес самолети, защото е трудно да се говори за остатъчната стойност на такъв продукт и перспективите за реализирането на конкретна машина на вторичния пазар. Ние разработваме редица инструменти, за да подкрепим продажбите на продукта ни.

□ *Поръчителят си купува самолет по вкуса си. Може ли той например да си направи фонтан вътре в самолета?*

- Все пак фонтани доста рядко се срещат в самолетите от нашия клас, ние предимно ще използваме типови варианти на интериора. Един от които е VIP. Той може да се види на първия Business Jet. VIP-версията се отличава с по-голям комфорт в пътническия салон и наличието на мултимедийни системи. Това позволява както да се работи, така и да се почива в самолета.

Вторият вариант е корпоративният, когато само част от самолета е оборудвана с големи и меки кресла и специално оборудване за ВИП пътници. А втората част от самолета се използва от придружаващите лица. Там могат да се сложат кресла от бизнес или икономична класа в зависимост от желанията на клиента. Но фонтани ние не планираме.

□ *Ще има ли проблеми с обслужването на самолетите?*

- Тези самолети ще се обслужват по целия свят. Ние имаме съвместно предприятие с италиански колеги. Има складове в Москва и във Франкфурт, откъдето се доставят части по целия свят. Действа и инфраструктура в Европа, САЩ и Мексико. Осигуряваме техническа поддръжка в Югоизточна Азия.

□ *Купувайки скъпа техника, хората винаги се интересуват има ли гаранция. За самолета имате ли?*

- Разбира се. За самолет от този клас гаранцията е 24-36 месеца.

□ *А като се има предвид геополитическата ситуация, дали няма да има проблеми с резервните части за този самолет?*

- Гражданската авиация е дълбоко интегрирана сфера. Както нашите самолети имат вносни резервни части, така и чуждите имат руски. Затова днес ние и партньорите ни сме заинтересовани експлоатацията на този самолет да носи печалба и на нас, и на тях. Гражданската авиация е сферата, в която международната кооперация ще бъде запазена.

Наскоро стана известно, че за доставки на самолети Sukhoi Superjet 100 (SSJ-100) са се договорили Русия и Виетнам. Това съобщи зам.-министърът на промишлеността и търговията Виктор Евтухов. Все още не се знае колко руски самолета и кога ще купи Виетнам. Но пък се знае, че скоро три самолета Sukhoi Superjet ще купи Лаос. А Индонезия смята да се сдобие с десет такива самолета. Европейските авиокомпании също се интересуват от SSJ-100. През септември 2015 година те възнамеряват да закупят осем такива самолета.

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

В цялата кампания липсва битка на идеи

Ще се боря публично да не се спират започнатите общински проекти в района, казва водачът на листата на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ в София област

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

□ *Г-жо Нинова, как протича предизборната кампания в София област?*

- Вяло. Отсъстват представителите на другите политически сили, няма спор на идеи и противопоставяне на аргументи. Аз и другите хора от листата на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ правим срещи с жителите на населените места, обсъждаме поставените от тях въпроси и търсим решения.

□ *Предишните парламентарни избори бяха наситени с голямо напрежение, очаквате ли честна битка до края на кампанията?*

- Битка няма. Тази кампания ми изглежда странно. Не чух никакво сериозно представяне на предизборните платформи и сблъсък на различни идеи. Не изключвам в последните дни да има напрежение, но това не е конструктивно.

□ *Бяхте номинирана за водач на листата в Благоевград, но в крайна сметка там отиде Кристиан Вигенин. Освен това за първи път от много време Кирил Добрев не е част от листата в София област. Отразява ли се това на кампанията и как ви посрещат местните структури?*

- Кампанията протича нормално, нямам проблеми с местните структури. Била съм депутат от София област в предишния мандат. Бях номинирана и сега от София област за водач, работя прекрасно с общинските съвети на БСП и с колегите от листата. Чуваме се с Кирил Добрев, той прави активна кампания в Габрово. Ходих до Благоевградска област на срещи, за да помогна на Кристиан Вигенин и да потвърдя пред организациите, които ме номинираха там, че откъдето и да съм избрана за депутат, винаги могат да разчитат на мен.

□ *Кои са основните проблеми на хората в София област и какви ангажименти поехте пред тях?*

- Има няколко основни теми, които се повдигат по време на срещите ми. Има неизяснен статут на земеделските земи, на много места има застъпване на терени, заради което хората често са лишавани от субсидии. Решението е в изготвянето на ясен и категоричен кадастър и в засилен контрол върху местните власти против злоупотреби. Необходимо е и завишаване на санкциите при незаконна сеч, за да спрат злоупотребите. Българските производители не са достатъчно защитени от държавата и страдат от сивия сектор. Може да им се помогне чрез промени в закона за търговските вериги и засилване работата на мобилните групи срещу нерегламентирания внос. Лоша е междуселищната пътна мрежа. Въпросът може да се реши с по-голямо финансиране по започната вече публично-инвестиционна програма.

□ *Как работихте досега с местните власти в качеството си на народен представител?*

- За мен е важно в областта да продължи изпълнението на започнатите общински проекти по публично-инвестиционната програма. С осигурените от нас средства в предишния мандат започна строителство на пътища, пречиствателни станции, ремонт на училища, читалища, медицински пунктове. Служебният кабинет започна да спира тези проекти един по един. А ГЕРБ директно се закани, че ще ги прекрати. Ще се боря това да не се случи. С кметовете се опитвам да поддържам коректни отношения. Не правя разлика между политическата им принадлежност. Няма да скрия, че имам и конфликти с някои от тях. Няма как да се примиря например със злоупотребите на кмета на Ботевград Георги Георгиев. В следващия парламент този човек ще бъде подложен всеки петък на парламентарен контрол и ще изнасям истината за действията му.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

□ *Мандатът ви в 42-то НС приключи след малко повече от година. Какво успяхте да свършите през това време и кои са нещата, които така и не се случиха?*

- Доволна съм от приетите промени в законите, които се отнасят до безработицата. В резултат на тях и на други мерки през последните 3 месеца се отчита спад на безработните лица от 13% на 10%. С тези промени гарантирахме на младите до 29-годишна възраст помощ от държавата, за да започнат първа работа. Например държавата поема да им плаща осигуровките. Размразихме доходите, увеличихме минималната работна заплата от 270 на 340 лв. Парите за първокласници - от 150 на 250 лв. 340 хил семейства получиха енергийни помощи, а пенсионерите - коледни и великденски надбавки. Знам, че не е достатъчно, но беше максимално възможното за условията, в които работихме. Съжалявам, че не успяхме да приемем ранното пенсиониране - човек да може да се пенсионира при 2 г. недостиг на стаж и/или възраст. Никоя от останалите партии не ни подкрепи и не ни стигнаха гласове. Изобщо пенсионната реформа стои като открит въпрос и по него трябва да търсим политическо и обществено съгласие.

□ *Кои са основните разлики между нещата, които предлага БСП и тези, зад които стоят основните ви опоненти?*

- Основният ни опонент е ГЕРБ. Съществените разлики са няколко - те възнамеряват да въвеждат нов данък върху доходите на физическите лица и да не отменят плоския данък. Ние - да го отменим и въведем прогресивен данък, както и семейно подоходно облагане. Нашата идея е по-справедлива, а и би помогнала на многодетни семейства да плащат по-ниски данъци. Те не се съобразяват с бедността на хората и искат да ги натоварят допълнително. Второ, ние залагаме повишаване на доходите всяка година, а те тяхното замразяване. Трето, ние предвиждаме финансиране от държавата на общините и малките населени места за междуселищни пътища, училища, спешни центрове и читалища, а ГЕРБ - строителство на 2 магистрали. При нас е заложено да не се увеличават възрастта и стажът за пенсиониране, а при тях - да се вдигат всяка година с по 4 месеца. Ако мога да обобщя, платформата на БСП е държава с грижа за производството и социални ангажименти, при ГЕРБ - държава с грижа за магистралите и антисоциални действия.

Junk food бюджетиране

Проф. д-р Боян ДУРАНКЕВ

Джънк фуд (на английски: junk food) е термин, който означава храна без хранителна стойност или с ограничена хранителна стойност; хранителни продукти, които се ядат за развлечение; промишлени продукти, които се гризат и консумират за разсейване на скуката. Джънк фуд бюджетиране, на свой ред, означава създаване на бюджет с ограничена стойност, за "опипване на почвата", или за други цели - например за предизборен PR, но не за прецизна финансова логика и точност.

В този смисъл актуализацията на Бюджет 2014 г., която се предлага, може да бъде приета повече "за опипване на почвата", за начало на спорове в тристранната комисия, но не и за шедьовър на финансовото майсторство на държавата.

Причини? Колкото искате!

Първо, започването на дебат за актуализация на бюджета, при това с окачествяването на сегашния бюджет като "сбъркан изначално" (по г-н Росен Плевнелиев), в момент на едноседмична финална предизборна борба, означава наливане на вода в мелницата на ГЕРБ - партията, която номинира сегашния президент и зад която наднича служебното правителство. Нека не се забравя, че повечето бюджети на всички европейски страни се оказват "сбъркани отначало", което не ги прави "абсолютно погрешни", включително и тези на България от 2009 г. Предизборен ход в полза на ГЕРБ, а не финансов ход.

Второ, предлаганата "актуализация" е в полза повече на нарастване на разходите (наскоро бе "актуализиран" нагоре и бюджетът за президентството - силен знак на ярка благодарност на служебния министър-председател към неговия ментор). Естествено, разходите винаги трябва да се повишават, особено ако нарастват приходите. Какво става обаче с приходите? "Актуализацията" на неизпълнението на приходите се изчислява на годишна база на около 1 млрд. лв., при положение, че засега е под 700 млн. Събираемостта е от бледа по-бледа, сивата икономика набъбва, бизнесът "инвестира" все повече в печеливши политици и партии, които после ще изразят своята признателност с обществени поръчки и еврофондове. Business as usual, Bulgarian style.

Трето, разходите ще нарастват на основата на нов ръст на държавния дълг, т.е. чрез нарастване задлъжнялостта на обикновения български данъкоплатец. До края на годината плановете са държавата да изтегли общо 4,5 млрд. лв. дълг!!! Но за какво? Частично - за запълване на очертаващия се бюджетен дефицит, но най-вече - за "подкрепа" на банковата система, а също и за "резерв" от над 400 млн. лв. в края на годината. Резерв с неясно предназначение. Бюджетиране с ясно предназначение - повече пари за бъдещите управляващи.

Четвърто, заради казуса с КТБ. От 20 юни финансовата институция е затворена заради очевидно "активно мероприятие" спрямо нея, осъществено от "неизвестен организатор и изпълнител". Повече от 3 месеца банката не функционира, а се проверява, докато е под "особен надзор". Според БНБ гарантираните депозити до 100 000 евро в КТБ са за около 3,68 млрд. лв., а фондът за гарантиране на влоговете разполага в момента с 2,1 млрд. лв. Резултативният недостиг, който се получава при прости сметки, е нито повече, нито по-малко от 1,6 млрд. лв. Предлаганата "подкрепа" за банковата система обаче е не 1,6 млрд. лв., а 2,7 млрд. лв., колкото е недостигът за изплащането на гарантираните влогове. Къде ще отидат тези "добавъчни" 1,1 млрд. лв.? Някъде "там".

Но истинското състояние на КТБ ще стане ясно след 20 ноември, поне така твърди БНБ. Ако то се окаже тежко, все още съществува възможност акционерите да предприемат мерки за изправяне на банката на крака. Ако състоянието се диагностицира като фатално, то или държавата ще се погрижи да спаси банката (при такъв сценарий средствата ще са необходими, но кой ще поеме отговорността за спасяването на частна банка със средства от средния данъкоплатец?), или ще се премине към изплащане на гарантирания размер на влоговете до 100 000 евро. Забележете множеството "ако", както и незабележимия засега фактор "кой" - кой ще поеме отговорността за заробване на българските граждани с нови дългове!

Именно поради фаталния срок 20 ноември за появата на "пълната кръвна картина" на КТБ не е сега моментът да се предопределя следващият ход. И да се теглят заеми за нещо с неизвестна развръзка. Лош ход на едно "временно правителство".

Да обобщя. Бюджет 2014 г. наистина трябва да бъде актуализиран, както писах много пъти. Актуализацията трябва да стане от работещ парламент с легитимно избрано правителство в края на октомври или началото на ноември, при това - заедно с внасянето на проекта за Бюджет 2015 г. В момента нито има парламент, нито пък е избрано правителство, нито пък е 21 ноември.

Затова не е лошо да припомним на временния кабинет знаменитата максима: "Обущарю, не гледай по-високо от обувките!"

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

ПЕТЪР КЪНЕВ:

Актуализацията на бюджета не е работа на служебния кабинет

Трудно ми е да коментирам някой като каже, че при ръст 1,5% икономиката ни е в криза, твърди водачът на листата на Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ в Бургас

Интервю на Станка ДИНЕВА

□ *Г-н Кънев, Бургас е труден регион за избори. Има добър бизнес, но е район със смесено население и много чужди граждани, които живеят постоянно там. Какви са предизвикателствата, които трябваше да преодолеете?*

- Бургас е интересен регион, защото в него са преплетени всички проблеми на българската икономика - богати морски общини и бедна периферия. Труден е, защото до голяма степен индустрията е унищожена. От големия промишлен комплекс на Бургас към момента са останали не много предприятия, които се опитват да пробият. В същото време градът е един голям финансов консуматор, където сериозни потоци пари дават що-годе лъскав вид на града. И в това отношение аз съм благодарен на бургаската структура на БСП, където, като човек спуснат от София, бях приет много добре. Знаете как бяха приети колеги, изпратени от столицата в другите области. Колкото и странно да е, аз не почувствах в нито един момент и малък намек от бургазлии за това, че външен човек идва да бъде водач на листата. Затова много им благодаря. Не един път са ме питали: Трудно ли е? Не съжалявате ли? Трудно е, но не съжалявам, за мен е чест да бъда водач на листа в Бургас.

□ *Вие често говорите с голяма доза неудовлетвореност за липсата на връзка между нуждите на бизнеса от работна сила и липсата на подготвени от университетите кадри. Каква трябва да е връзката бизнес - образование? Какво трябва да направи следващият парламент за това?*

- Много неща трябва да се направят. Тази тема много ми напомня за спора кое е първо - кокошката или яйцето? Бизнесът ли трябва да формира потребността от кадри или пък самото образование трябва да пита бизнеса от какво се нуждае. Първо, виждате, че сегашният модел на делегираните бюджети във висшите учебни заведения, когато парите следват студента и независимо от качеството на образованието всички вузове се борят за бройки студенти, а не за качеството на обучението им, не работи. Това трябва да се промени. Второ, държавата трябва да бъде един твърд регулатор на приема в университетите по различните специалности. Не може миналата година да сме имали нужда от 2000 човека с дипломи по хуманитарни науки, а да са завършили 26 000. И точно обратното да бъде в техническите специалности, при положение, че нуждата от такива кадри е голяма. В края на краищата всичко това се плаща със средства от бюджета. Т.е. с наши пари.

В събота участвах в една много интересна среща с преподаватели от вузовете на Бургас. Обсъдихме точно тези теми. Образованието е един от секторите, където резките движения са вредни, като в икономиката, здравеопазването, пенсионната реформа. Там трябва внимателно да се изчистят проблемите, за да започне нещо да се прави. Дълго няма да издържим, ако всяко правителство повтаря, че образованието му е приоритет и само вдига бюджетирането на системата, без да пипа механизмите за управлението й.

□ *Ако в бизнеса ви се налага да си "купите" специалист, готов ли сте да дадете пари за подготовката му и ще искате ли след това от него да си "плати", работейки за вас?*

- При мен и в момента е така. Знаете, че съм съдружник в няколко фирми в полиграфията. И сега имам стипендианти, които учат в няколко български вуза, и такива, които учат в чуждестранни учебни заведения. И с всички имам договори с жестоки неустойки. Ако не започнат работа при мен и не работят определен период от време, ще плащат.

□ *Да, но вие сте бизнесмен. Трябва ли безплатното държавно образование да се обвърже с договори за работа за определен период от време? Ако това стане, ще успеем ли да задържим например медиците си, след като години наред плащаме големи суми за подготовката им?*

- Аз така и не мога да разбера защо трябва да измисляме колелото или топлата вода. Така беше допреди повече от две десетилетия. Трябва да се върне старата система, която работеше много добре. Ние разрушихме сериозни, работещи системи, за да въведем някаква квазипазарна, либерална икономика. В същото време държави като Австрия, Франция и Германия въведоха отдавна и дуалното обучение. Това трябва да стане и у нас.

□ *Как оценявате предизборната кампания до момента? Тя е доста поразлична от предишните. Сякаш е по-вяла и "неприцелена" към конкретни групи избиратели. Очаквате ли изненади в резултат на това?*

- Изненади трудно мога да кажа дали ще има или не. Ако очаквате от мен да дам някакви прогнози, все едно да гадая на боб. Социологията от доста години се превърна от наука в поминък. Така че аз няма да коментирам цифри. Има два интересни момента в тази кампания. От една страна, е доста по-мека, внимателна, фина. Няма ги компроматите и черния пиар от миналите години, което на мен лично ми харесва. Просто хората вече са уморени от негативна енергия, от агресивност, от черен пиар. Българите не само са уморени от избори, а и от политиците въобще. От друга страна, изненадан съм от многото нови формации, които започнаха да ни засипват с много щедри обещания. Има една много хубава поговорка, която винаги цитирам, когато трябва да коментирам обещанията на някои нови политически партии и коалиции - "Никой не може да ви даде толкова много, колкото аз мога да ви обещая".

□ *Преди няколко дни се появи информация, че лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов заявил желание за коалиция с БСП. Как тълкувате това? Не ви ли изненадва след всичко, което изговори по адрес на социалистическата партия? Или е позивна към хората, които се колебаят за кого да гласуват?*

- Това изказване много трудно мога да го коментирам. Да коментираш Бойко Борисов е все едно да надникнеш във Вселената. Както знаете, това свое изявление Борисов направи пред Ройтерс. Но само ден, след като се появи в българското публично пространство, стана ясно, че не е искал да каже точно това. Нека да съдим за хората по делата им, а не по мислите им.

□ *Напоследък често споделяте, че изборите тормозят бизнеса. Какво трябва да направят политиците, за да спре този тормоз?*

- Като гледам политиците в последно време, имам чувството, че имат интерес от избори. Истината е, че когато често има вот и нестабилна политическа обстановка, бизнесът престава да инвестира. А няма ли инвестиции, няма работни места, няма ръст в икономиката. Колегите от ГЕРБ непрекъснато коментират как ни бил свален кредитният рейтинг от Standard & Poor's. Ама да вземат да прочетат защо - заради нестабилната политическа обстановка. Вие сами разбирате, че в последно време толкова много глупости се говорят в областта на икономиката, че ми е трудно да коментирам някой като каже, че при ръст 1,5% тя е в криза. Или при 9 млрд. лв. фискален резерв изведнъж се оказва, че най-голямото бреме била корекцията на бюджета. Ние актуализирахме бюджета на Симеон Дянков през юли месец миналата година. И въобще от 2009 г. насам не е имало нито една година без корекция на бюджета. Това е нормална парламентарна процедура. Най-добре е някои хора да спрат да се изказват неподготвени.

□ *Как си обяснявате предложението на служебния кабинет да актуализира бюджета и да тегли над 4 млрд. лв. заем при такъв голям резерв?*

- Това не е работа на служебното правителство. Те ще докладват пред Народното събрание. Така, както при предишния служебен кабинет тогавашният министър на финансите Калин Христов подготви финансов анализ и го представи за обсъждане. Тези разговори ще ги водим в следващия парламент.

Снимка Мариета ТОМОВА

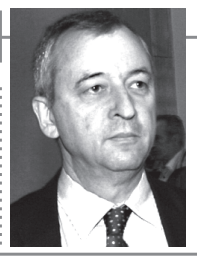

ПЕТЪР КЪНЕВ е роден на 18 декември 1953 г. в Ямбол. Завършва със златен медал математическата гимназия в Ямбол, а висшето си образование - в Московския полиграфически институт - "Технология и организация на графичното производство", и ВИИ "Карл Маркс", сега УНСС - следдипломна специализация по международни икономически отношения. Съсобственик е на "ДЕМАКС" АД - група от предприятия в областта на полиграфията и информационните технологии. Депутат от Коалиция за България в 40-то Народно събрание, зам.-председател на икономическата комисия и член на бюджетната комисия, и в 42-то Народно събрание, зам.-председател на парламентарната група и зам.-председател на бюджетната комисия. Водач на листата в Бургас от Коалиция БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ.

„Така и не мога да разбера защо трябва да измисляме колелото или топлата вода в образованието. Трябва да се възстанови старата система, която работеше много добре"

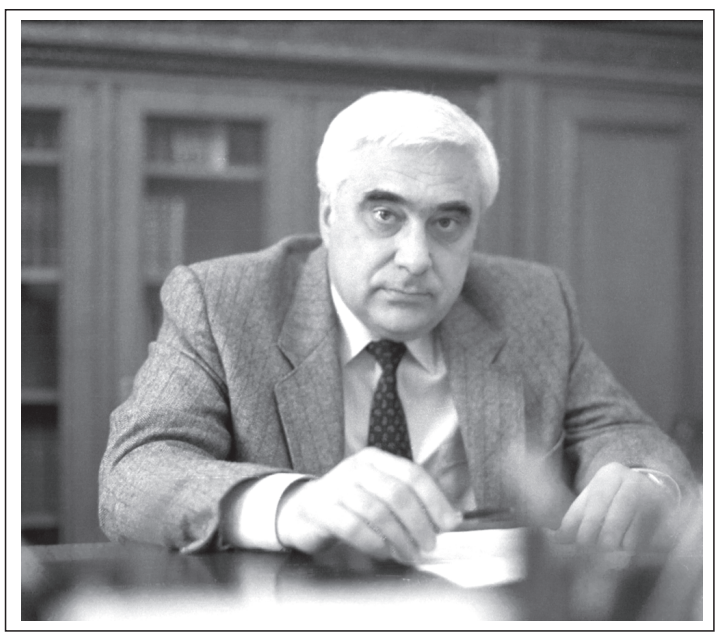
www.duma.bg

Отворената рана Андрей Луканов

ГЕОРГИ ПИРИНСКИ

На 2 октомври 1996 г. животът на Андрей Луканов брутално бе прекъснат с изстрелите в гръб на прага на дома му от ръката на жалък наемник. Дълбоката рана, нанесена тогава, преди 18 години, остава отворена и днес.

Преди всичко в живота на неговото семейство, на съпругата, сина и дъщерята, чието ежедневие неизбежно е белязано от трагичната загуба на своя съпруг и баща. Болката от тази загуба продължават да изпитват и много негови роднини и близки, за които той бе и остава личност, открояваща се с мощния си интелект и необикновени човешки качества.

Но отворената с убийството му рана нанесе тежки поражения на тъканта и на обществото, и на партията, на която остана верен. В живота на обществото ни бе инжектирана огромна доза омраза и охулване на Андрей Луканов като едва ли не "организатора и вдъхновителя" на криминалния преход, като човек, белязан от всевъзможните пороци, плод на болно въображение. В партията се разви и настани тезата за "превратa на 10-и" и за предателството на свързаните с него ръководни дейци.

Днес БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ на предстоящите избори сме длъжни да докажем правото си на достойно участие в търсенето на верните решения за настоящето и бъдещето на страната - право по силата на доверието, което ни гласуват стотици хиляди български граждани. Защото след изборите на 5-и т.м. отново всички ще се изправим пред изключителните предизвикателства на неработещата реална икономика, разклатения банков сектор, липсата на привлекателна работа с доходи за нормален живот и т.н.

Но едновременно с това ще възникне с нова острота предизвикателството да осмислим процесите от последните 25 години. И на всяка от знаковите дати от този период неизбежно ще изниква фигурата на Андрей Луканов.

В редица среди се формира нагласата погледът към миналото да се подчини на едностранен прочит, силно повлиян от нагласите на антикомунизма. По-достойното бъдеще на днешните и утрешните поколения изискват далеч по-друг, трезв и балансиран подход както към станалото през последния четвърт век, така и към предходните 45 години, а и към реалностите отпреди 9 септември 1944 г.

Сигурен знак за това дали сме осъзнали това ключово изискване ще бъде и отношението към Андрей Луканов. Трябва да е ясно, че откритата с подлото му убийство рана може да започне да се затваря само ако вземе връх грижата за здравето на обществото (впрочем грижа, съдържаща се в народната мъдрост за отишлите си от този свят или добро, или покой). Само ако мъдростта надделее над злобата на деня, без което ще се завъртим в порочния кръг на низки страсти и разрушителни противоборства - с вече до болка познатите "резултати".

БСП днес е длъжна да стане убеден носител именно на такава мъдрост. За да докаже, че може достойно да защити столетната си история, за да докаже правотата на алтернативата, която предлага на страната днес, за да има самочувствието на носител на по-доброто бъдеще за България. Това доказателство минава през възстановяване на достойното място на Андрей Луканов в летописа на партията и на страната. Дано се окажем на нивото на тази повеля!

Тъжно

КРИСТИЕЛА СИМЕОНОВА

Може ли да ни успокои фактът, че България се нарежда около средата на класацията Global AgeWatch Index 2014 (на 56-о място) за условията на живот на възрастните хора? Поне не сме най-зле. Но какво от това, като много добре си знаем хала. Защото у нас всичко се свежда до въпрос на оцеляване, дори и за младите (неуспели да се "спасят" в чужбина), които трудно себе си издържат, камо ли да се грижат за остарелите си родители. Крайно притеснително е и мястото на Албания - 53-о. Вероятно там възрастните не ги окачествяват като "некачествен материал"...

Най-добре е да си пенсионер в Западна Европа. Нищо ново. А къде е най-добре за младите да живеят днес? Този резонен въпрос зададе коментатор в интернет. Защото степента на цивилизованост и просперитет на една държава се измерва по грижата й за старото поколение - нейното минало, и младежите - нейното бъдеще. Това е ясно за всички. А какво правят управниците ни? Резултатът го виждаме всеки ден около нас, не са ни нужни класации.

А прогнозите са стряскащи - светът застарява все по-бързо. Не може да се разчита особено и на днешното младо поколение, което все по-трудно намира реализация поради много причини. Кой ще допринася за развитието на икономиката и ще осигурява грижата за старите хора, които я доживеят до заветната, непрестанно покачваща се пенсионна възраст, я не? Тъжно, но факт.

Яж с мен!

ДЕНЧО ВЛАДИМИРОВ

В последния неделен ден на революционния за българите месец септември националните радиа гърмяха с информации и репортажи за една похвална инициатива под патронажа на президента Плевнелиев - всеобщото четене "Чети с мен!"

Съобщено бе за нещо, случващо се за пръв път в историята на българите: държавният глава е чел "Мечо Пух", а премиерът - Иво Андрич. Защо ли двамата високопоставени господа са избрали чуждестранни автори, при положение, че вече във всеки жилищен блок у нас живеят автори с издадени книги на гимназиална възраст дори? Пък и нашите стари автори си ги бива - Вазов, Ботев, Йовков, Яворов, Славейкови... Ето още един казус, над който ще си блъскат главите литературните ни историци и ще получават научни звания за тях.

А от този факт - революционното включване на български управници като четци за всенародно употребление, спонтанно у мен се породи предложение: тяхната инициатива да се развие и всяка сутрин и вечер те да ни поднасят по радиото и телевизията по някоя приказка или друго четиво, отвличащо вниманието от задаващите се за нас студ и глад.

А като се размислих повече, стигнах до още по-голямо революционно извисяване на фантазията. Предлагам под патронажа на президента сегашната похвална инициатива да се развие скокообразно, все тъй революционно, и в друга актуална посока - към нова инициатива - "ЯЖ С МЕН!"

Сиреч и президентът, и премиерът, и министрите, и прочие управници от безсмъртния ни висш днешен ешелон поне всеки неделен ден да канят на съвместен обяд с тях малкоплатежни пенсионери, безработни, деца и бездомници.

Уверявам ви, в този случай инициативата ще е къде по-масово подкрепена от целия български народ!

1847 - УМИРА ВАСИЛ АПРИЛОВ, ВЪЗРОЖДЕНЕЦ, ДАРИТЕЛ И ПИСАТЕЛ (Р. 1789 Г.). Получава солидно класическо и хуманитарно образование. Посвещава се на просветното и културното издигане на българския народ. През 1835 г. основава в Габрово първото новобългарско светско училище. По негово настояване български младежи са изпращани да се учат в Русия. Той е един от първите книжовници, които осъзнават необходимостта от създаване на единен български език. Завещава на габровската община значителна сума, с която да се построи нова сграда за основаното от него училище. Първоначално е погребан в Галац, а впоследствие останките му са пренесени в двора на Априловската гимназия.

1909 - В АНГЛИЯ Е ИЗИГРАН ПЪРВИЯТ РЪГБИ МАЧ. Според легендата играта е измислена в училището на гр. Ръгби (откъдето получава името си) в Англия през 1823 г. от момче на име Уилям Уеб Елис. Докато играли футбол в училището, Уилям изведнъж взел топката в ръце и се затичал с нея. Тази история може и да е измислена, но се разказва навсякъде, където се говори за историята на ръгбито. На 26 януари 1871 г. по инициатива на клуба от Ричмънд в ресторант "Пал Мал" на лондонската Рийджънт стрийт се събират представители на 21 клуба, за да учредят Ръгби-футболния съюз, чиято роля е да стандартизира правилата на играта. Едва през 1987 г. за първи път се организира турнир за световна купа по ръгби.

1916 - В СРАЖЕНИЕ ЗАГИВА ДИМЧО ДЕБЕЛЯНОВ, ПОЕТ (Р. 1887 Г.). Пише първите си стихове като ученик в мъжката гимназия "Александър I" в Пловдив, а първите му творби са публикувани в София през 1906 г. в сп. "Съвременност". През 1907 г. се записва в Юридическия факултет, а през следващата - в Историко-филологическия, като следва само две години. Работи като пресметач в Централната метеорологична станция, стенограф в НС и в Софийската община. Пише репортажи за в. "Ден" и в. "Балканска трибуна", сътрудничи на "Българска сбирка", "Съвременник", "Нов път", "Оса" и др. Постъпва в армията през октомври 1912 г. и участва в Балканската война (1912-1913), след което изкарва Школата за запасни офицери в Княжево. По време на Първата световна война отива на фронта като доброволец (29 януари 1916 г.). Загива в сражение, погребан е в двора на църквата в Демир хисар. Тленните му останки са пренесени в родната Копривщица през 1931 г.

1956 - В НЮ ЙОРК Е ПРЕДСТАВЕН ПЪРВИЯТ В СВЕТА АТОМЕН ЧАСОВНИК. Измерва времето, използвайки резонансните честоти на поглъщане на атомите. Основният принцип на атомния часовник е да се използва генератор на електромагнитно лъчение (в микровълновата или оптичната спектрална област), чиято честота да се стабилизира по известен атомен преход, т.е. търси се тази честота, при която се наблюдават преходи между двете състояния на атома.

1996 - УБИТ Е АНДРЕЙ ЛУКАНОВ, ПОЛИТИК, МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ (Р. 1938 Г.). Завършил "Международни отношения" в МГИМО (Москва), след което е служител в МВнР и Министерството на външната търговия. От 1969 до 1972 г. работи в представителството на България в ООН в Женева. След това е зам.-министър и първи зам.-министър на външната търговия, вицепремиер и първи вицепремиер, министър на външноикономическите връзки. Депутат в няколко НС, министър-председател в 76-о и 77-о правителство. Застрелян е с четири куршума пред дома му на ул. "Латинка" 15.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

МОНД дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

2 октомври 2014, година 11, брой 10 (119) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

ДА УСТОИШ НА ИЗКУШЕНИЕТО ЗА СТУДЕНА ВОЙНА

Еретици срещу ястреби

Стивън Коен*

СВИДЕТЕЛИ сме на най-опасната конфронтация между Русия и САЩ от много години насам, навярно от кризата с ракетите в Куба през 1962 г. Гражданската война в Украйна, започнала след незаконна смяна на правителството в Киев през февруари, действително може да доведе до челен сблъсък между НАТО и Русия. Този сценарий, който дълго време беше немислим, вече не е изключен. Редица показатели сочат, че тази нова студена война ще бъде още по-опасна от първата, от която планетата се спаси на косъм (1).

Епицентърът на напрежението вече не е в Берлин, а на самата граница с Русия. В Украйна, един жизненоважен регион за Москва, лошите сметки, инцидентите и провокациите ще тегнат дори повече от тези, на които светът стана свидетел преди няколко десетилетия в Германия.

По-сериозното е, че действащите лица в тази нова студена война биха могли по-лесно да се поддадат на изкушението от ядреното оръжие. Някои московски военни стратези обявяват, че ако западните конвенционални войски, които са много по-многочислени от руските, заплашат директно Русия, тя ще прибегне до тактически ядрени оръжия. Ограждането на страната с военни бази и системи за противоракетна отбрана, което НАТО осъществява в момента, прави още по-правдоподобен подобен отговор.

Липсата на правила за взаимна сдържаност, подобни на тези, които двата лагера си наложиха най-вече след кризата с ракетите, е друг рисков фактор. Необходимата взаимна умереност се препъва в съмнения, омраза, недоразумения и грешни информации, както в Москва, така и във Вашингтон. Хенри Кисинджър (2) отбелязва, че *„демонизирането на Владимир Путин не е политика, а алиби за липсата на такава.“* Това демонизиране е равнозначно на отказ от какъвто и да било сериозен анализ и от разработване на една разумна политика.

Освен това, новата студена война ще бъде още по-опасна поради факта, че в САЩ няма никаква ефикасна опозиция. Ние, противниците на пагубната външна политика на правителството, не разполагаме с подкрепата на нито една влиятелна фигура. Освен това не сме организирани. Нищо общо със 70-те и 80-те години на XX век, когато се борихме в името на т. нар. разведряване. Тогава бяхме малцинство, но значително малцинство с високопоставени съюзници, включително в Конгреса и в Държавния департамент (3). Големите вестници, радиостанциите и телевизионните канали търсеха мнението ни. Разчитахме на подкрепа от народа и дори на една група за натиск във Вашингтон – Американския комитет за разбирателство между Изтока и Запада, в който членуваха собственици на предприятия, политици, видни университетски преподаватели и държавници като Джордж Фрост Кенан (4).

(На стр.6)

* Заслужил професор в университетите на Ню Йорк и Принстън. Специалист по Съветския съюз, изявен критик на американската външна политика по време на Студената война. Първоначалният вариант на тази статия е публикуван в *The Nation* (Ню Йорк), 15 септември 2014.

(1) По време на Студената война (1947-1989) няколко големи кризи и фалшиви тревоги бяха на ръба да предизвикат ядрена война.

(2) Архитект на американската външна политика при президентите Ричард Никсън и Джералд Форд. Основно действащо лице при сближаването с Китай и разведряването със СССР. Също така обаче той подкрепи и помогна за държавния преврат в Чили през 1973 г. и окупацията на Източен Тимор от Индонезия през 1975 г.

(3) Министерство на външните работи.

(4) Дипломат и историк (1904-2005), теоретик на политиката на възпиране на СССР през 1946 г., след това застъпник за дезангажирането на САЩ и за разведряването. Вж. Olivier Zajec, „Admirateur de Tchekhov et artisan de la guerre froide“ (Почитател на Чехов и радетел за Студената война), *Le Monde diplomatique*, август 2014.

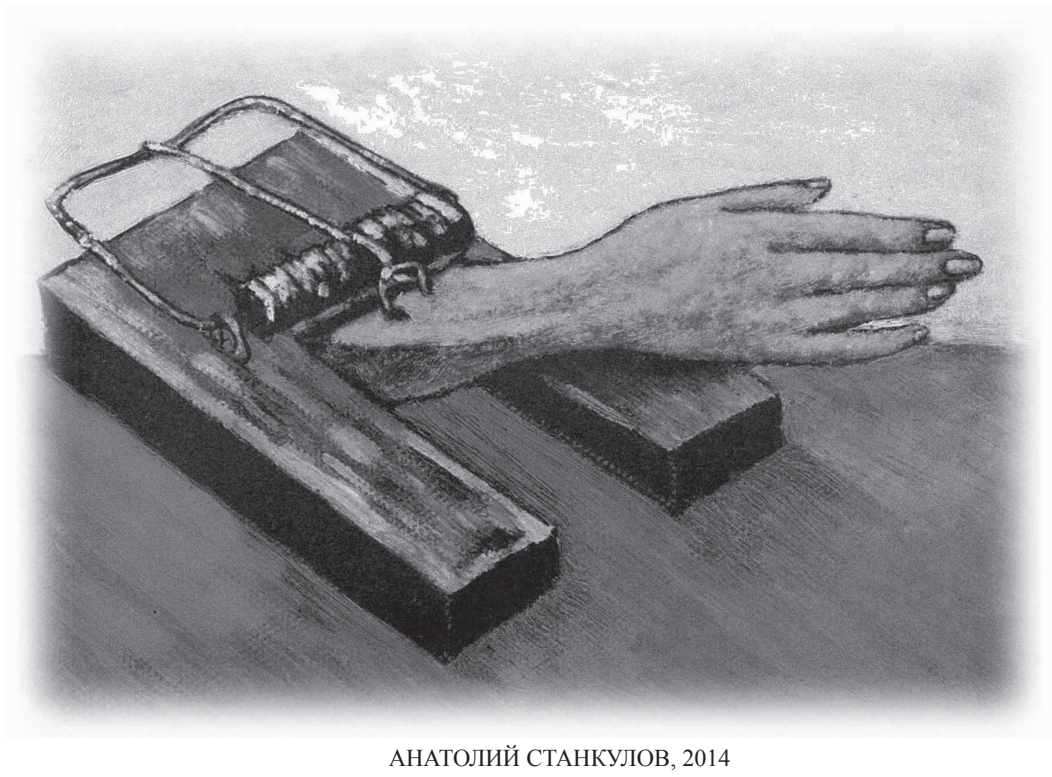
КОНКУРЕНЦИЯ НА ФОНА НА ТРАНСТИХООКЕАНСКИЯ ДОГОВОР

„Азиатската ос“ на САЩ срещу китайския „път на коприната“

Мартин Бюлар

КАТО отхвърли на 31 юли 2014 г. споразумението за селскостопанските продукти, спретнато от експертите на Световната търговска организация (СТО), новият индийски министър-председател Нарендра Моди показа на света смъртния акт на „цикъла от Доха“, който вече бере душа (1). Разбира се, целта – да продължи субсидирането на житните култури, е преди всичко вътрешна. И макар това да не е първото вето на Индия, въпросът вдигна шум. Защото съпротивата срещу претенциите на СТО нараства все повече. Бързо развиващите се икономики се съюзяват според интересите си срещу всесилните начело със САЩ. Машината за либерализиране е до голяма степен блокирана.

За да отбият удара, западните страни (и многонационалните компании) предпочетоха двустранните договори за свободна търговия (Европейски съюз – Канада, САЩ – Южна Корея и т.н.), преди всичко по географски зони: Големият трансатлантически пазар (TTIP) между САЩ и Европейския съюз (2), Транстихоокеанското партньорство (TPP) между САЩ и единадесет тихоокеански държави... С това разделяне на планетата на региони Вашингтон може да се надява, че ще води хорото.

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

Първоначално, през 2005 г., в Транстихоокеанското партньорство участваха само четири политически и търговски джуджета (Бруней, Чили, Нова Зеландия и Сингапур), които се опитваха да устоят на натиска на силните си съседи. Четири години по-късно САЩ подеха идеята с желанието да възпрат мощта на Китай, който се сближи със страните от Югоизточна Азия чрез споразумения за свободна търговия. Вашингтон се страхуваше да не загуби хегемонията си в района и увлече след себе си Австралия, Малайзия, Перу и Виетнам, а след това Канада и Мексико. Последните две вече са обвързани чрез Северноамериканското споразумение за свободна търговия (NAFTA). Япония, тогава първи партньор на Китай, се присъедини към групата... на пръсти, едва през ноември 2011 г. После премиерът Шиндзо Абе, силно изявен националист, видя в това възможност да поеме ролята на азиатска дясна ръка на Америка.

(На стр.2)

(1) Кръг преговори за либерализация, започнали под егидата на СТО през 2001 г. Те бяха прекъснати през 2006 г., после подновени през 2013 г. Така се стигна до „пакета от Бали“, който Индия прати в забвение.

(2) Вж. Лори М. Уолък, „Трансатлантическото споразумение – майфун, който заплашва Европа“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 21 ноември 2013, и досието „Големият трансатлантически пазар“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 и 19 юни 2014.

Конкуренция на фона на Транстихоокеанския договор

„Азиатската ос“ на САЩ срещу китайския „път на коприната“

(От стр.1)

Така бе очертана структура, която американските експерти наричат *„търговския пакт на XXI век“*. Ако успее, той би обхванал близо половината от произвежданите в света блага, 35% от световната търговия и 30% от населението. Така ще се укрепи икономическата част на „азиатската ос“, дефинирана от Барак Обама при идването му на власт. Военната се разгръща благодарение на стратегически споразумения с Филипините, Австралия, Виетнам и, разбира се, Япония. Както подчертава експертът Арвин Гупта, става дума за *„глобален план, целящ да засили ангажимента, влиянието и въздействието на САЩ по икономическите, дипломатическите, идеологическите и стратегическите въпроси в региона“* (3), с цел да се подрежат крилете на Китай. Векът трябва да е американски – а не китайски, както някои биха си въобразили.

Мечтите на Обама обаче са далеч от реалностите. Обиколката му през пролетта в най-близките съюзнически страни (Япония, Малайзия, Филипините и Южна Корея) не придвижи напред нито едно досие. Преговорите няма да приключат преди междинните избори за Конгрес в САЩ в средата на ноември, нито дори до края на годината.

Американците обаче не скъпят средства. Според австралийската изследователка Патриша Раналд, Вашингтон е мобилизирал поне 600 съветници в помощ на официалните делегати за преговорите. Колкото до широката общественост, тя е принудена да търси с мъка информация за т.нар. най-обширен свободен пазар на света. Съдържанието на преговорите щеше да остане в тайна, ако не бяха усилията на неправителствени организации като „Електроник Фронтиер Фаундейшън“, „Публик Ситизен“ и много други, както и на хакери като „Уикилийкс“. Министърът на външната търговия на Малайзия призна през ноември м.г.: *„Ще е много трудно* [да се постигне споразумение]. *Онова, което „Уикилийкс“ разкри в последно време, няма да е от полза за процеса.“* (4)

Според тези документи практически никоя област от живота не би могла да се изплъзне от лапите на многонационалните компании. Транстихооке¬анското партньорство (TPP) иска да премахне напълно митата, но и да разработи общи норми за всички продукти (хранителни, фитосанитарни, индустриални и др.), за услугите (банки, спестовни и пенсионни каси, застраховане и т.н.), за интелектуалната собственост, за уреждането на спорове чрез прословутите извънредни съдилища, които позволяват на гигантите от частния сектор да оспорват решения на правителства (5).

Относно правата за интелектуална собственост апетитът на големите компании като че ли е безграничен. Така за патентите, *„притежание на предприятия, САЩ предлагат 95 години изключителни права,* [и дори] *120 години, когато изследванията не са били публикувани“* (6). Това в медицинската област би означавало край на генеричните лекарства (повечето патенти сега са валидни по 20 години). Аятоласите на пазара изискват патентната система да се приспособи дори *„и към методите за диагностика (...), лечение и хирургически операции на хора и животни“*. Техниките за сърдечни операции, например, или новите методи за откриване и лечение на рака следователно биха били обвързани с плащане на права от потребителите!

Може да се посочи и патентоването на растенията, отмяната на мерките за контрол върху капиталите или за поставяне на етикети върху хранителните продукти, по-специално генномодифицираните (ГМО). Безкрайният списък прилича на инвентарен.

Дори и най-либералните правителства обаче се опъват. До такава степен законът на по-силния смазва интересите на местните капиталистически компании. Канада не приема някои приложения на правото на интелектуална собственост. Австралийската медицинска асоциация поиска да бъде отхвърлен всякакъв ангажимент, който *„би ограничил правото на австралийското правителство да развива здравна политика, отговаряща на националните потребности“* (7) в областта на лекарствата, проследяването на хранителните продукти и борбата срещу тютюнопушенето. Засега Австралия не е отстъпила пред американските изисквания. Във Виетнам властите искат да защитят своята текстилна и обувна продукция. Сингапур, Малайзия и Бруней се противопоставят на клаузите за уреждане на спорове между инвеститори и държави.

Но най-силна изглежда съпротивата в Япония. Субсидии, норми, квоти, мита – това са сериозни бариери, които японците не смятат да отменят толкова лесно за хубавите очи на Америка. Вярно е, че премиерът Абе се включи в преговорите ентусиазирано и гръмко, за разлика от дискретното си поведение на изборите през 2012 г., които му дадоха властта. Транстихоокеанското партньорство е *„нашият последен шанс*, заяви той лирично на пресконференция. *Да се пропусне тази възможност, би било равнозначно просто да се изтика Япония извън властовите центрове на света.“*(8)

Междувременно преговорите се препъват в пет японски „свещени крави“: ориза, житото, говеждото и свинското месо, захарта и млечните продукти – или 586 продукта, защитени от система на квоти. Вносът на ориз не може да надхвърля от 5 до 8% от вътрешното потребление. Над този праг правителството налага мита, които може да стигнат до 780%, за житото или млечните продукти – до 252%. Не е нужно да се казва, че за премахването им трябва политическа акробатика. Управляващата Либерално-демократическа партия в мнозинството си е сдържана по тези въпроси, тъй като селските стопани и семействата им са една от избирателните ѝ бази.

Малко вероятно е обаче Абе да се откаже. Той вижда възможност Япония да си върне мястото в Азия, което ѝ отне Пекин. И точно наблягайки на националистическите изявления, се надява да наложи такива реформи в селското стопанство и в индустрията, каквито нито една власт досега не е успяла да прокара. Тъй като мерките за активизиране на икономическата машина – прословутата „абеномика“ – не дадоха желания ефект (9), премиерът залага на влизането на преки чужди инвестиции, за да компенсира делокализацията на големите японски компании и да модернизира застаряващия производствен апарат. Тези инвестиции са едва 4% от брутния вътрешен продукт (БВП), срещу 20% средно в страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

Друго очаквано чудо от TPP е да се открият трети пазари, за да се увеличи износът, по-специално в ядрената област и железопътния отрасъл (оттук и желанието на „Мицубиши“ да придобие „Алстом“), но преди всичко на оръжия, чиято продажба в чужбина досега беше забранена. Ще изтъргува ли Абе намаление на митата върху млечните продукти или говеждото месо срещу достъп до външните пазари за автомобили, например? Компромисът се носи из въздуха. Японското правителство не крие волята си да използва договора за свободна търговия, по който се преговаря сега с Европейския съюз, за да накара селските стопани да отстъпят (те са по-склонни да приемат европейските хранителни норми, отколкото американските), да постигне отваряне на европейския пазар за японските коли и, опирайки се на получените резултати, да иска от САЩ да намали митата върху камионите (25%). Игра на билярд с три топки. Очевидно при този подход подписването на TPP няма да стане скоро. А от американска страна не е сигурно, че проектът лесно ще мине в Конгреса – против са мнозинството от републиканците – заради вкорененатa си враждебност към Обама, както и част от демократите.

Това не пречи Китай да приема сериозно тези маневри. Крисчън Едуардс, утвърден хроникьор на официалната агенция „Синхуа“, направо казва: *„В обвивката на Транстихоокеанското партньорство са скрити гайките и болтовете на машина за налагане на нормативна рамка по американски, в зависимост от нуждите и дори от капризите на главните индустрии за износ на САЩ, които внасят милиони долари в електоралните фондове, за да си осигурят гарантирани доходи.“* (10) Появиха се тук и там изявления, намекващи, че Пекин би могъл да се присъедини към преговорите. Някои китайски икономисти са убедени, че това би позволило да се ускори планираната от президента Си Цзинпин и неговия екип вълна от реформи и приватизации, както и да се внесе успокоение в отношенията с Вашингтон.

От икономическа гледна точка китайските власти нямат нищо против разширяване на пространствата за свободна търговия. Но те се стараят да останат господари на движението и да запазят инструменти за намеса, главно в информационните технологии и контрола на капиталите. От геополитическа гледна точка те не смятат да се хвърлят в дискусия, в която оста Вашингтон–Токио би подкопала (или във всеки случай би намалила) тяхната мощ.

Така че Китай разработи свой собствен проект на Интегрално регионално икономическо партньорство с десетте страни от Асоциацията на държавите от Югоизточна Азия (ASEAN) – Бирма, Бруней, Камбоджа, Индонезия, Лаос, Малайзия, Филипините, Сингапур, Тайланд и Виетнам, както и с Япония, Австралия, Нова Зеландия, Индия и Южна Корея – последните две не участват в Транстихоокеанското партньорство. Пекин не пропуска да отбележи, че всички заедно представляват половината от световното население и една трета от търговията. Преговорите вече тръгнаха, като специално внимание е отделено на Южна Корея.

Сеул, който е в деликатни отношения с Япония заради териториален спор за островите Докдо/Такешима и заради ревизионизма на разтревожения от забавянето на растежа Абе, се сближи с Китай въпреки разногласията относно Северна Корея. Китайският президент вече настоява пред съседа си да подпише ново двустранно споразумение за свободна търговия преди форума за икономическо сътрудничество в Азия и Пасифика, който ще събере в Пекин през ноември ASEAN, всички страни, засегнати от Транстихоокеанското партньорство, Мексико и Русия. Едно евентуално споразумение с Южна Корея, традиционен съюзник на САЩ, би представлявало добро постижение за китайските ръководители.

За да не изглежда, че води разговори насаме само с Вашингтон и за да придаде повече блясък на своя проект, Си Цзинпин съчета търговските си амбиции с възвишени разкази за възраждането на „пътя на коприната“. Има предвид керваните, които от II в. пр.н.е. са кръстосвали Централна Азия, а по-късно и моретата, за да свържат Китай и Европа. По море като че ли полето за маневриране на китайците е ограничено. По суша президентът Си предприе в края на 2013 г. обиколка в Казахстан, Киргизстан, Туркменистан и Узбекистан. През март т.г. той си направи труда да посети крайната точка на железопътната линия, свързваща Дуисбург в Германия с Чунцин в Китай (за 16 дни срещу един месец с кораб), през Русия, Беларус и Полша. Той сключва споразумение след споразумение с Русия. Но ще бъде ли достатъчен този модерен вариант на митичните „пътища на коприната“, за да се противодейства на „азиатската ос“ на Америка?

Мартин Бюлар
Le Monde diplomatique
Превод Мария Петрикова

---

(3) Цитирано от Vince Scappatura, „The US „pivot to Asia“, the China specter and the Australian-American alliance“ („Азиатската ос“ на САЩ, призракът на Китай и австралийско-американският съюз), *The Asia Pacific Journal*, том 11, № 36, септември 2014.

(4) Цитрано от Pierre Demoux, „Quand WikiLeaks menace un traité économique“ (Когато „Уикилийкс“ застрашава един икономически договор) *Ле з`Еко*, Париж, 25 ноември 2013.

(5) Вж. Raoul Marc Jennar, „Петдесет държави преговарят тайно за либерализация на услугите“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 18 септември 2014, и Беноа Бревил, Мартин Бюлар, „Съдилища за ограбване на държавите“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 юни 2014.

(6) Wikileaks, „Secret TPP treaty: Advanced Intellectual Property chapter for all 12 nations with negotiating positions“ (Тайно споразумение за Транстихоокеанско партньорство: задълбочена глава за интелектуалната собственост за 12-те държави с позиции по преговорите), 13 ноември 2013, www.wikileaks.org.

(7) „Looming trade deal could be health hazard: AMA“ (Бъдещо търговско споразумение може да внесе несигурност в здравеопазването – AMA), Австралийска медицинска асоциация (AMA), Сидни, 22 юли 2014.

(8) Пресконференция в Tokuo, 15 март 2013, japan.kantei.go.jp.

(9) Вж. Makoto Кацумата, „Япония – измамна икономическа смелост и реален национализъм“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 23 януари 2014.

(10) „Синхуа“, 4 септември 2014.

И ЧОВЕШКИЯТ КАПИТАЛ ВЕЧЕ СЕ КОТИРА НА БОРСАТА

Станете акционер на... личност

Да се приватизират китовете, да се отвори пазар за органи, да се залага върху циклоните – нищо не може да възпре безумията на либерализма, освен границите на човешкото въображение. По тази логика беше неминуемо да се стигне и до това отделният човек да бъде сведен до финансов актив. Достатъчно е да се приеме, че той представлява „човешки капитал“, разделен на дялове, с които може да се търгува на пазара. И че е способен да осигури възвращаемост на инвестициите.

ЛОРА РЕМ*

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

КСАВИЕ Доризон и Тома Алар създадоха комикса *Борса за хора* (*HSE. Human Stock Exchange*, Dargaud, 2014) като научна фантастика. Може да помислим дали да не го класираме в категорията „документалистика“. Защо? Когато икономиката на индустриалните държави е сринатата от безпрецедентна криза, равнището си сякаш запазва единединствен финансов актив – човекът. „Рентабилните“ членове на обществото могат да се регистрират на специален пазар и да получават сумата на инвестираните в тях капитали. Подбрани на базата на строги критерии – професия, доходи, но също и семейно положение, ниво на кръвната захар, коефициент на социална общителност, те плащат дивидент на инвестиралите в тях акционери под формата на процент от реализираните доходи.

Адам Стидж, реален човек от плът и кръв, много прилича на герой от *Борса за хора*. За да финансира новосъздадената си компания за хирургическа апаратура, този випускник на Колумбийския университет откри свой профил на сайта „Upstart“, създаден през 2012 г. Докато на сайтовете за класическо съвместно финансиране, като „Ulule“, на инвеститорите се предлага да заложат на проект (1), тук обект на сделката е… самият човек. Автобиографията на г-н Стидж вероятно е била убедителна – 27 годишният инженер е получил 60 000 долара (45 000 евро) от двадесет и шест инвеститори, на които той дължи 6% от годишния си доход за срок от десет години.

Няколкостотин американци се обръщат към компании като „Upstart“, „Pave“ или „Lumni“, за да подпишат „договори за човешки капитал“. Събраните средства могат да послужат за всичко: да се създаде фирма, да се плати образование, да се върне заем или пък да се финансира музикално турне, филм, спортна тренировка… Процедурата е сходна – при „Upstart“ подбраните предварително кандидати излагат подробности за своето минало и за предлагания проект, а платформата изготвя прогноза за бъдещите им доходи. Инвеститорите залагат на кандидатите, които им харесват, в замяна на дял (до 7%) от бъдещите им доходи за определен период от време (между пет и десет години). „Upstart“ получава комисионна в размер на 3% от събраната сума.

Форма, заместваща банковия кредит

От гледна точка на инвеститора финансовата операция представлява интерес, защото рискът е незначителен – едно новосъздадено предприятие рискува да фалира в три четвърти от случаите (2), но един американец, възпитаник на Харвардския или Колумбийския университет, има 99% шанс да „успее“. И да получава значителни доходи. Дори да се провали при първия си опит да основе нещо, той обикновено разполага с необходимия човешки капитал, за да се изправи бързо на крака. Да се инвестира в човека, а не в предприятието, позволява (там е хитрината!) да се заложи на предвидимостта и стабилността на индивидуалното развитие в обществото...

Точният характер на тези хибридни договори не е съвсем ясен. Те изпълняват функцията на заем за определен срок от време, но с неопределена доходност (за разлика от предварително уговорената лихва) – печалбата зависи, както при акциите, от успехите, реализирани от индивида… Независимо дали залагащите се смятат за кредитори или за акционери, „Upstart“ им гарантира 8% възвращаемост, в случай че получаваният доход съответства на прогнозата им.

В крайна сметка за младия предприемач тази система може да се окаже по-скъпа в сравнение с класическия банков кредит. Но тя му предлага други предимства. На първо място, той не плаща нищо през годините, когато не печели, и може да поема по-голям риск. Законът не му забранява да си промени мнението и да отиде да отглежда кози в някоя биоферма в Айдахо. И накрая, начинаещият предприемач може да разчита на съветите и мрежата от връзки на своите инвеститори, които имат интерес да му предоставят контактите и опита си. Съществуват и ограничения, таван на плащанията, гарантиращи

* Журналистка.

на евентуалните бъдещи изобретатели на „Фейсбук“ или „Инстаграм“, че няма да бъдат принудени да плащат милиони на своите „меценати“.

Ето че добива конкретен смисъл понятието човешки капитал, определено от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) като *„съвкупност от индивидуални знания, квалификации, компетенции и характеристики, улесняващи създаването на лично, обществено и икономическо благосъстояние“*(3). Появило се през 60-те години, това модно през 80-те години понятие в областта на човешките ресурси беше и е в услуга най-вече на неолибералната риторика за индивида предприемач на самия себе си (4). Както физическият капитал (завод, машина) е източник на добавена стойност за предприятието, така и всеки индивид е длъжен да увеличава човешкия си капитал чрез непрестанна следдипломна квалификация. Но фирми като Upstart преминават от метафоричното към буквалното значение на думата. Капиталът на г-н Стидж съответства на определена пазарна цена и очаквана рентабилност за акционерите.

Това превръщане на индивида в стока действително създава неудобство от етична гледна точка, но всъщност е реален израз на една сурова действителност, откакто съществуват капиталисти и наемни работници. Вярно е, че капитализмът проявява известна деликатност като различава „наемен работник“ от „работна сила“ – друг начин да се каже, че противно на робите наемните работници остават господари на собствената си личност, а предоставят срещу заплащане единствено и само своята „сила“. Работната сила, предлагана на пазара, се предоставя в рамките на определена длъжност за определен срок от време. Това разграничение е основателно – наемният работник действително не е роб, но е доста мъгляво – професионалните заболявания доказват, че сделката предполага участие, дори жертване на тялото на работника. А що се отнася до служителите и ръководния персонал, от тях се очаква да поставят в услуга на предприятието своето творчество, памет, мотивация, личност, обществени връзки, едва ли не целия си живот. Както най-лошите научно-фантастични измислици могат да съвпаднат с реалността, така понятието човешки капитал може да изрази най-точно физическата и душевната мобилизация, които всъщност неолиберализмът изисква от наемния работник.

В случая обаче се готви и скок към следващ етап. Дали работната сила не преминава от състоянието на стока към състоянието на финансов продукт? Това предполага превръщането ѝ в множество документи за собственост, с които притежателите им могат да търгуват на вторичния пазар (5). Финансистите не притежават някакъв обременяващ материален актив, а обикновени договори, от които могат да се освободят във всеки момент, с други думи, разполагат с ликвидна собственост.

Потенциално всичко може да бъде превърнато във финансов актив: барел петрол, килограм жито, фондовете на дадено предприятие, дългът на една държава, правото да замърсяваш… Възможно ли е и с работната сила на г-н Стидж да стане същото, както в комикса на Доризон и Алар? Само донякъде. „Акцията Стидж“ притежава определена пазарна стойност, изчислена по алгоритъма „Upstart“, и предлага на собствениците подобие на дивиденти. За сметка на това обаче г-н Стидж засега остава цялостен и неделим: не е разделен на множество книжа за собственост. И то поради простата причина, че засега не съществува вторичен пазар, на който инвеститорите да могат да продават дялове от самата личност.

Но не бива да се изненадваме, ако подобен пазар се развие, след като такъв вече съществува в областта на професионалния спорт, макар там нещата да са по-специфични. Клубовете купуват най-успешните футболисти на такъв вид пазари, макар в случая да става дума за трансфер на срочни трудови договори. Футболистите могат да се превърнат в първите физически лица, преминали от стоковия към финансовия пазар.

Подобни сделки са забранени във Франция и Обединеното кралство, но купуването на дялове от футболисти е много разпространено в Бразилия, Аржентина, Испания и Португалия. Около хиляда играчи от различни страни принадлежат на спекулативни фондове *(hedge funds)*, които обикновено ги купуват от клубове, изпитващи финансови затруднения. През 2011 г. например футболният клуб „Порто“ преотстъпи срещу 2,6 милиона евро една трета от договора на младия французин Елиаким Мангала на „Доайен Спорт“, филиал на инвестиционен фонд, специализиран в уранодобива. В този случай, не става дума финансистите да придобиват процент от паричните потоци, генерирани от играча, а да получат печалба от продажбата на договора му.

При това дяловете на Мангала не се котират на борсата, а остават в мъглявината на инвестиционния капитал, подлежащ на покупко-продажба по споразумение между специализирани спекулативни фондове. Футболистът може да бъде разпределен на акции и разделен между своя клуб и различни спекулативни фондове, но пазарът на футболисти засега се отличава със слаба ликвидност.

По принцип няма пречка това да се промени. Калифорнийската платформа „Фантекс“ направи решителната крачка на 28 април тази година, като изкара на борсата първия си спортист. Компанията уверява, че е продала всички четиристотин двадесет и една хиляди „дяла“ от Върнън Дейвис, звезда на американския футбол, на единична цена от 10 долара. В резултат на продажбата играчът на отбора „Сан Франциско 49“ получи 4 милиона долара, а акционерите ще разчитат на 10% от доходите му ежегодно.

(На стр.8)

(1) Вж. Jacques Denis, „Tous producteurs“ (Всички – производители), *Le Monde diplomatique*, март 2014.

(2) Deborah Gage, „The venture capital secret: 3 out of 4 start-ups fail“, *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 20 септември 2012.

(3) „Du bien-être des nations. Le rôle du capital humain et social“ (За благосъстоянието на нациите. Ролята на човешкия и обществения капитал), ОИСР, Париж, 2001.

(4) Вж. Ален Бир, „Човешки... капитал“, *Монд дипломатик*, декември 2007.

(5) „Пазар втора ръка“, т.е. препродажба на акции, които вече са в обръщение.

Октомври 1993 г. – руският либерализъм под грохота на оръдията

Когато се изследва зараждането на една нова авторитарна власт в Русия, често умишлено се пропуска един ключов епизод. Още през 1993 г. населението усеща на гърба си последствията от „шоковата терапия“, наложена след разпадането на СССР от идеолозите на свободния пазар. Мнозинството от депутатите търсят друг път. Обаче президентът Борис Елцин, окуражен от подкрепата на западните правителства, заповядва да се щурмува парламентът.

Жан-Мари Шовие*

„Нямa да търпим повече вътрешна опозиция. Трябва да се освободим от онези, които не следват нашия път.“(1) В момента, в който първият президент на Руската федерация Борис Елцин заяви това, танкове Т-72 от няколко дни бяха обкръжили Конгреса на народните депутати и Върховния съвет. Картечната стрелба започна в ранната утрин на 4 октомври 1993 г. Някои специални подразделения отказаха да атакуват цивилни лица в близост до „Белия дом“, където заседаваше парламентът. Но под ръководството на министъра на отбраната Павел Грачов бронираните машини започнаха оръдеен обстрел. От снежно бялата сграда се издигаше дим, след което тя бързо почерня. Първите депутати започнаха да се предават, убитите и ранените бяха евакуирани. Вицепрезидентът на федерацията, полковник Александър Руцкой, и председателят на Върховния съвет, чеченският икономист Руслан Хасбулатов, се отказаха от борбата и прекараха няколко месеца в затвора. Историята на постсъветска Русия се пишеше пред камерите на световните медии.

Според официалните данни сто двадесет и трима убити е цената на тази *„победа на демокрацията“*, приветствана от редица ръководители и печатни издания на Запад. Според други източници равносметката е далеч по-тежка – често се говори за хиляда и петстотин убити. Като продължение на зрелищната атака и уличните боеве в цяла Москва се проведе хайка и масово задържане на „нелегални“, по-специално кавказци. От тези арести, които още повече усложниха обстановката, пострадаха двадесет и пет хиляди души. Като се изключат националните конфликти в Кавказ и балтийските републики, страната не беше изпитвала подобно насилие от времето на бунтовете в Гулаг в периода 1950-1954 г., въстанието в Тбилиси през 1956 г. и протестите срещу увеличението на цените в Новочеркаск в Украйна през 1962 г.

Прибягването до армията целеше да се сложи край на политическия конфликт между изпълнителната и законодателната власт, продължаващ близо година. Но драмата не може да бъде разбрана, ако не се върнем към 1991 г. и не изясним контекста, в който тя се разигра (2) – кризата на съветската система, „перестройката“, попаднала в задънена улица, и разпадането на СССР.

* Журналист.

След разпадането на СССР Борис Елцин използва изгодната си позиция

В началото на лятото на 1991 г. Хасбулатов беше току-що избран начело на Върховния съвет на Русия. На 12 юни 1991 г. Руцкой беше избран за вицепрезидент на Руската федерация в „тандем“ с Елцин. През август 1991 г. тези трима бъдещи главни фигури в конфликта от 1993 г. станаха съюзници. Те заедно оказаха съпротива срещу опита за държавен преврат на консервативните ръководители, противници на проекта за реформиране на Съюза, чийто автор беше президентът Михаил Горбачов. Руцкой лично отиде да освободи Горбачов, поставен от превратаджиите под домашен арест във Форос, Крим, и го отведе със своя самолет. И тримата се възползваха от провала на пуча, за да наложат независимостта на Русия, разтурянето на Съветския съюз и оттеглянето на идеолога на перестройката. Елцин бързо използва предимствата от новопридобитата си популярност в чужбина. На 1 ноември той получи пълни правомощия. За срок от една година можеше да променя закони, да назначава министри и да управлява с укази, без да се допитва до парламента.

Елцин направи възможно прилагането на радикалната „шокова терапия“, замислена от представителите на изплуващото поколение руски неолиберални икономисти: Егор Гайдар, възпитаник на Чикагската школа, Анатолий Чубайс, организатор на приватизацията, Андрей Илларионов – краен либерал, а също и Генадий Бурбулис, бивш професор по марксизъм-ленинизъм, изготвил декрета за прекратяване на СССР в края на 1991 г. Елцин можеше да разчита също на подкрепата на различни видни личности и политически лидери, като историка Юрий Афанасиев, кмета на Москва Гаврил Попов или кмета на Санкт Петербург Анатолий Собчак. Този авангард действаше в тясна връзка с финансовите групировки и с бъдещи олигарси като Владимир Гусински и Борис Березовски, които вече възглавяваха банкови и медийни империи. Нарекли сами себе си „демократи“, в противовес на „консерваторите“, те се позоваваха на опита на Аугусто Пиночет в Чили и на Маргарет Тачър в Обединеното кралство.

От състояние на администрирана икономика Русия брутално премина към свободно ценообразуване и валутен обмен, премахване на индексацията на заплатите и масова приватизация. Инфлацията и стремглавият спад на реалната заплата доведоха до ликвидиране на спестяванията на народа. Заплатите, които през 1991 г. представляваха 70% от доходите на домакинствата, бяха сведени до 38,5% през 1995 г. (3). Единствената компенсация за руснаците беше краят на продоволствения недостиг и за много от тях – възможността да станат собственици на жилищата си на ниски цени (4).

Някои области се подадоха на изкушението за самоуправление, митнически бариери и искания за независимост. Близо 80% от населението изпадна в бедност, под нивото на жизнения минимум (5). Появи се и едно активно малцинство от „печеливши“. Търговията, банковите услуги, рекламата, комуникациите и секс услугите събудиха апетити и призвания. Новообогаташите (или „новите руснаци“) откриха пътя към Запада и... неговите данъчни убежища.

В парламента, както и сред населението, консенсусът около президента бързо се разпадна. Елцин осъзна това. Обеща да въведе корекции в реформите, като същевременно ги ускори, за да предвари бурята. През декември 1992 г. той проведе преговори и получи от Върховния съвет възможността да организира референдум за институциите в замяна на освобождаването от длъжност на Гайдар.

Начело на парламента, Хасбулатов излагаше кейнсиански идеи, вдъхновени от икономисти социалдемократи като Леонид Абалкин и Николай Петраков, бивши сътрудници на Горбачов. По онова време да говориш за регулиране на пазара, беше достатъчно основание да те определят като „пещерен комунист“, въпреки че парламентът ни най-малко не представляваше комунистически блок. Вярно е, че 85% от депутатите произлизаха от бившата Комунистическа партия на Съветския съюз (КПСС), но това се отнасяше и за всички либерали… Опозицията срещу Елцин представляваше разнородно обединение от разочаровани бивши негови поддръжници, радетели за запазването на Съюза и националисти.

При тази криза зад сблъсъка между личности се очертаха три основни конфликтни линии между президента и парламента – ултралибералната политика (да продължи или да бъде прекратена), програмата за „широка приватизация“ и конституционният избор между парламентарна република и президентски режим. Продажбата на средствата за производство се оказа решаващият, но и най-противоречивият въпрос. Обещанието за „масова приватизация“ в полза на „трудовите колективи“ прикриваше същинските намерения и будеше у някои хора надеждата, че всички ще се възползват.

Институционната криза се очерта още през април 1993 г. Тогава Елцин подписа указ за въвеждане на *„специален режим на управление“*, но не го публикува. Това не попречи на Върховния съвет и Конституционния съд да обявят за *„противоконституционен“ „секретния“* текст на президента. Последният реши да се облегне на общественото мнение, като организира референдум под формата на плебисцит. Получи доверието на 58% от гласувалите, но не постигна предсрочните избори, които желаеше. По същото време се срещна за първи път с Бил Клинтън във Ванкувър. Получи кредит от 1,6 милиард долара и подкрепата на американския президент в конфликта с парламента. Манифестациите на 1 май придобиха въстанически характер. Независимо от това пет дни по-късно Елцин съобщи за намерението си да предложи нова Конституция, която да сложи край на действащия парламентарен режим. Същевременно изключи всяка възможност за преговори с депутатите и започна да се готви за сблъсък.

На 13 септември, с цел да успокои международните финансови среди, Гайдар бе върнат в правителството. На 21 септември с указ №1400 Елцин разпусна парламента. Същото се отнасяше за всички регионални и местни съвети. *„Беше очевидно, че се подготвя операция*, смята историкът и бивш дисидент Михаил Хелер, наверемето близък до президента. *Най-напред Елцин телефонира на Клинтън, за да го предупреди за предстоящо не съвсем демократично събитие. Клинтън му даде благословията си“* (6). След това посети дивизията „Дзерджински“, елитно подразделение на Министерството на вътрешните работи…

Непоколебима подкрепа от САЩ и банките

В отговор на това Върховният съвет и неговият председател Хасбулатов свалиха Елцин от длъжност и назначиха на негово място вицепрезидента Руцкой, междувременно произведен в генерал-майор. Кремъл реагира, като организира полицейски кордон и блокада на „Белия дом“– спря му тока, водата и отоплението. Конституционният съд призова двете страни да отменят решенията си и да потърсят компромис. Православната църква и областите, които в мнозинството си се противопоставяха на указ №1400, се опитаха да наложат решение чрез преговори. Същият опит направи и социалдемократическият лидер Олег Румянцев. Напразно. Елцин спечели подкрепата на армията и избра кървавата баня. Един от вдъхновителите на руския неолиберализъм, икономистът Андрей Илларионов, потвърди наскоро съзнателния характер на конфронтацията. Според него обстрелването на парламента е било *„легитимно“* и *„подемократично“* от тогавашното правителство (7).

И Елцин, и Руцкой упорстваха. Нито единият, нито другият не бяха възприели културата на преговарянето. Всеки един от двата лагера беше наречен за „фашист“ от другия. Цареше угнетяваща атмосфера. Несъмнено ставаше дума по-скоро за конвулсиите на един „край на историята“, отколкото за борба за бъдещето. Ако не беше огромната умора и пасивност на населението, което се страхуваше най-вече от кръвопролития, можеше да избухне гражданска война. Въпреки всеобщата разруха, много хора залагаха на изобретателността си и се надяваха, според повтаряния до втръсване шлагер, да излязат невредими от този „болезнен, но необходим преход“, да постигнат „нормален и цивилизован живот“ или дори да забогатеят.

Раздаването на приватизационни бонове на *„сто и петдесет милиона руснаци, включително и на бебетата“* допринесе за подхранването на тези илюзии. С боновете можеха да се закупят акции от предприятията. Всекидневните затруднения обаче много скоро принудиха повечето от притежателите им да ги препродадат и те бяха изкупени на безценица от директорите на промишлени или финансови групировки и от криминалните мрежи (8).

„В края на краищата, според анализа на икономиста Александър Некипелов, *участниците в приватизацията не бяха в състояние да вземат смислени решения. За сметка на това чисто спекулативната част на „масовата приватизация“ се разрасна неимоверно в полза на няколко избраници.“* Най-атрактивните дружества бяха предложени на търг непосредствено преди приключването на приватизацията (30 юни 1994 г.), активите им бяха със съвсем ниска оценка, а цветът на индустрията съвсем скоро беше преотстъпен за паница леща в рамките на операцията „заеми срещу акции“. Тази операция облагодетелства банкерите, единствените, които можеха да отпускат кредити на правителството в замяна на контрола върху петролните компании (9).

Западните вдъхновители на „шока“ бяха най-вече шведският икономист Андерс Ослунд и американецът Джефри Сакс. Московските реформатори разполагаха от 1987 г. също с „мъдрите“ съвети на Джордж Сорос, „филантроп“ и инвеститор, както и на експертите на банка „Голдман Сакс“, съучастничка в широки спекулативни дейности, и на французина Даниел Коен. Голяма роля изиграха и фондациите, главно американски, които проникнаха в изследователските центрове и в „гражданското общество“: „Карнеги“, „Форд“, „Рокфелер“, „Херитидж“, Националният фонд за демокрация и др.

Намесата на правителството на Клинтън беше от първостепенно значение: *„Американските съветници пристигнаха в края на 1991 г. не с мандат на Международния валутен фонд, както често се твърди, а в рамките на американска техническа помощ, финансирана от USAID* [Американската агенция за международно развитие] *и осъществена от Харвардския институт за международно развитие*, обяснява един от преките свидетели, френският икономист Жак Сапир. *Джефри Сакс взе участие в голям брой съвещания на екипа на Елцин между 1991 и 1993 г., за което се отчиташе единствено пред американските власти.“*

Според Сапир привличането на Русия в американската игра съответстваше на стратегическа цел: *„Доказателство за това е непоколебимата подкрепа, оказвана от Клинтъновата администрация на Елцин при силовата му акция срещу парламента през 1993 г. и при съмнителното му преизбиране през 1996 г. (…) Днес често се забравя, че войната в Чечения, която започна през декември 1994 г., също беше широко подкрепена от американското правителство.“* (10) Русия представляваше значителен източник на печалби за международните финансисти. Западните експерти и руските либерали действаха съвместно в областта на корупцията, отклоняването на средства и прането на пари (11).

(На стр.6)

„Само малко кръв“

Когато през февруари т.г. украинският парламент след улични манифестации отне пълномощията на президента, западната преса приветства демократичната революция. Когато обаче през 1993 г. руският парламент се опита да направи същото, за да предотврати разрухата на обществото, западната преса приветства или изрази „разбиране“ за употребата на сила срещу народните избраници, представяни като „кафяво-червени“.

„Силовата реакция на Борис Елцин е акт на обществено спасение.“ Шарл Ламброшини, *Фигаро*, Париж, 23 септември 1993.

„Шепа наивни носталгици и фуклъовци.“ Соар, Брюксел, 24 септември 1993.

„Тълпа от мистици и пияници“. Борис Туманов, *Либр Белжик*, Брюксел, 25 септември 1993.

„Руският президент Борис Елцин се е консултирал с правителството на САЩ, преди да заповяда атаката срещу парламента (…) Бил Клинтън изразил мнение, че превземането със сила на Белия дом в Москва е „неизбежно за гарантирането на реда.“ Ел Паис, Мадрид, 5 октомври 1993.

„Европейският съюз изразява подкрепа за процеса на демократизация (…) Предприетите в този случай строги мерки бяха замислени с идеята, че са необходими за укрепване на демократична Русия.“ Жан-Люк Деан, белгийски министър-председател, 5 октомври 1993.

„[Елцин] *удържа победа срещу хората на отрицанието и разочарованието, които тласкаха Русия към пропастта.“* Пол Матил, *Соар*, 5 октомври 1993.

„Борис Елцин най-сетне се реши, за собствената си защита, да изпрати танковете, за да възстанови обществения ред и да спаси своя режим. Решение колкото радикално, толкова и закъсняло.“ Уводна статия на *Монд*, 5 октомври 1993.

„Кафяво-червената чума, странна епидемия в края на века, се оказа за сетен път моментен пристъп на ярост. Кръв бе пролята в разумно умерено количество (…). Накратко казано, всичко е наред. Освен че руската тайна излежда по-страховита отвсякога.“ Жерар Дюпюи, уводна статия на *Либерасион*, 5 октомври 1993.

„Елцин заслужава да бъде аплодиран, не защото спечели победа, а защото има куража да употреби най-сетне сила срещу онези, които никога не са крили, че демократичните реформи, политически и икономически, не отговарят на интересите им.“ Еко, Брюксел, 5 октомври 1993.

„Като се отърва от враговете си, макар и проливайки малко кръв, Борис Елцин възстанови реда и предлага на руснаците шанс за малко повече демокрация.“ Антоан Бошар, *Журнал дьо Жьонев*, 5 октомври 1993.

Битката на лидерите

Март 1985 г. Михаил Горбачов става генерален секретар на Комунистическата партия на Съветския съюз. Въвежда перестройката и гласността.

Ноември 1989 г. Падане на Берлинската стена.

Март 1990 г. Премахване на ръководната роля на партията. Първи свободни избори за Конгреса на народните депутати на Русия, законодателния орган, от който произлиза Върховният съвет на Руската съветска федеративна социалистическа република (РСФСР).

29 май 1990 г. Борис Елцин е избран за председател на Върховния съвет на РСФСР.

12 юни 1990 г. Конгресът провъзгласява суверенитета на РСФСР и върховенството на законите й над тези на Съветския съюз.

17 март 1991 г. 76% от гласувалите подкрепят на референдум проекта на Горбачов за „запазване на обновения Съюз“.

12 юни 1991 г. Елцин, избран на преки общи избори, става първият президент на РСФСР.

19 август 1991 г. Опит за държавен преврат на консервативно настроени висши съветски ръководители.

1 ноември 1991 г. Руският парламент предоставя специални права на Елцин за срок от една година.

8 декември 1991 г. Съветският съюз престава да съществува. Руската федерация става независима държава.

2 януари 1992 г. Въвеждане на „шокова терапия“ под ръководството на Егор Гайдар.

25 април 1993 г. 58% от гласувалите на референдум изказват доверие на президента Елцин.

21 септември 1993 г. Елцин разпуска Конгреса. В отговор Конгресът сваля Елцин от длъжност и го замества с вицепрезидента Александър Руцкой.

3 октомври 1993 г. Манифестанти, подкрепящи парламентаристите, окупират московското кметство. Обявено е извънредно положение.

4 октомври 1993 г. Армията превзема „Белия дом“, където са се барикадирали въстаналите депутати.

12 декември 1993 г. „Президентската“ Конституция е приета с минимално мнозинство на референдум. Относителен успех на националистическата и комунистическата опозиция в парламентарните избори. Елцин управлява с парламент с ограничени пълномощия.

(1) *Le Monde*, 2 май 1993.

(2) Двадесетата годишнина от събитието не даде повод за широки разисквания, с изключение на конференцията „Забравеният октомври? Русия през 1993 г.“ под егидата на Френско-руския център в Москва на 18 и 19 ноември 2013.

(3) Véronique Garros, (съставителка) *Russie post-soviétique: la fatigue de l'histoire* (Постсъветска Русия – умора от историята), Complexe, Брюксел, 1995.

(4) Вж. Régis Genté, „La Russie expliquée par son chauffage“ (Русия, обяснена с нейното отопление), *Le Monde diplomatique*, юни 2014.

(5) За жизнените условия на работниците по време на „шока“, вж. Karine Clément, *Les Ouvriers russes dans la tourmente du marché, 1989-1999. Destruction d'un groupe social et remobilisations collectives* (Руските работници във вихрушката на пазара, 1989-1999. Разбиване на една обществена група и нова колективна мобилизация), Syllepse, Париж, 2000.

(6) Michel Heller, „Qui dirige la Russie?“ (Кой ръководи Русия?), *Géopolitique*, n° 43, Париж, 1993.

(7) Paguo Свободна Европа – Paguo Свобода, Москва, 29 септември 2013.

(8) Gilles Favarel-Guarrigues, *La Police des mœurs économiques de l'URSS à la Russie* (Полицията на икономическите нрави от СССР до Русия), Editions du CNRS, Париж, 2010.

(9) Alexandre Nekipelov, в Jacques Sapir (съставител), *La Transition russe, vingt ans après* (Руският преход двадесет години по-късно), Editions des Syrtes, Париж, 2012.

(10) Jacques Sapir, *Le Nouveau XXIe Siècle. Du „siècle américain“ au retour des nations* (Новият XXI век. От „американския век“ до завръщането на нациите), Seuil, Париж, 2008.

(11) Jacques Sapir, *Les Economistes contre la démocratie. Pouvoir, mondialisation et démocratie* (Икономистите срещу демокрацията. Власт, глобализация и демокрация), Albin Michel, Paris, 2002.

Октомври 1993 г. – руският либерализъм под грохота на оръдията

(От стр. 5)

Последица от „терапията“ е и разтурването на военнопромишления комплекс, довело до такъв спад в международното влияние на една велика сила, която се беше превърнала в сянка на самата себе си. Новият шеф на руската дипломация Андрей Козирев провеждаше линия на равнение по САЩ, коригирана от наследника му Евгений Примаков след 1996 г. Русия обаче запази ядрената си мощ, последна гаранция на суверенитета ѝ срещу разрастването на НАТО на изток и зачестилите западни намеси в конфликтите в Югославия и Близкия изток.

Ентусиазираната подкрепа на Запада беше добре пресметната. Трябва да напомним, че в началото на 90-те години САЩ се надяваха Русия да се превърне в локомотив на тяхното проникване в евро-азиатския регион. Украйна и Грузия все още не бяха станали привилегировани съюзници в района, а „отстраняването“ на Русия не беше още изрично включено в дневния ред, макар вече да се подготвяше отслабването на ролята ѝ в Кавказ, около пътищата на петрола.

Гайдар, основен идеолог на „шока“, дава известни обяснения в книга, публикувана през 2006 г. Анализът му на съветската криза, многообхватен и спорен, съвпада с това, което мисли отдавна модернистичното крило на властващата бюрокрация, инициатор на ликвидирането на съветската система. Целта на новия елит беше да се създаде класа от собственици, така че да се направи невъзможно всякакво „връщане към социализма“.

Но последиците от „Черния октомври“ далеч не задоволиха очакванията на либералите. След провала им на парламентарните избори през декември 1993 г. техните водачи Гайдар и Борис Фьодоров бяха отстранени от правителството през януари 1994 г. Експериментът приключи с краха през август 1998 г., който означаваше фалит на неолибералните идеи и на близките до Елцин политически формации.

Приватизацията попари надеждите на перестройката

Между избирането на Елцин за президент през юни 1991 г. и финансовата криза през 1998 г. брутният вътрешен продукт спадна с близо 50%, а инвестициите – с 90%. Промишленото производство намаля до 47,3% от равнището си през 1990 г., селскостопанското – до 58,1%. Между 1988 и 1994 г. средната продължителност на живота при мъжете спадна от 64,8 на 57,3 години. Въпреки положителния миграционен баланс, Русия загуби шест милиона жители от 1991 г. насам (12). В сравнителен анализ за развитието на бившите комунистически страни медицинското списание *Лансет* установява връзка между масовата приватизация, безработицата и увеличената смъртност на населението в Русия (13). През 1998 г. „лястовицата на перестройката“, икономистката Татяна Заславская, прави преценка на катастрофалните социални последствия от реформите, извършени между 1992 и 1998 г. Между 6 и 10% от населението владеят 50% от доходите и 70-80% от богатствата на страната, а голям брой домакинства живеят в полусрутени къщи или гладуват (14).

Сегашната политическа система беше изградена през 1993 г. След октомври Русия се превърна в страна с президентски режим, парламент с орязани пълномощия, анемични партии, редовно оспорвани избори, отново централизирана, с тежка и задушаваща бюрокрация – да не говорим за двете Чеченски войни и нарушенията на правата на човека. Пространствата за свобода на словото постоянно намаляват, освен в Мрежата.

Многобройните граждански инициативи от края на 80-те години, особено в големите градове, които бяха създали реално независими от властта движения в средите на работниците, интелектуалците, еколозите и др., бяха буквално смазани. Едно изкуствено „гражданско общество“, съставено от неправителствени организации, пое щафетата с финансовата подкрепа на олигарсите и американските фондации.

Реалното демократично движение, зародило се с перестройката, беше спряно през 1993 г. и изместено от контрареволюцията. Идеалите за социалистическо самоуправление, екология и хуманизъм бяха отпратени в забрава като отхвърлени от времето утопии. В продължение на близо едно десетилетие мнозинството от руснаците бяха отклонени от подобни мисли поради необходимостта да намерят начин за оцеляване. Едва прогледнали за политически живот и за отваряне към Запада, те бяха дълбоко отвратени. Това помага да разберем причините за трайната популярност на Владимир Путин сред населението, което отново е изпълнено с фатализъм спрямо функционирането на властта и ратува за възстановяване на държавата, за да се излезе от хаоса.

---

(12) Вж. Филип Декан, „Русия в процес на обезлюдяване“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 16 юни 2011.

(13) David Stuckler, Lawrence King, Martine McKee, „Mass privatisation and the post-communist mortality crisis: a cross-national analysis“ (Масовата приватизация и посткомунистическата криза на смъртността – сравнителен анализ на положението в различните страни), *The Lancet*, Оксфорд, vol. 372, № 9661, Лондон, 31 януари 2009.

(14) Вж. „Kuda idiot Rossia?“ (Накъде отива Русия?), Symposium international 1999, Logos, Висше училище по обществени и икономически науки в Москва, 2000.

Жан-Мари Шовие
Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

Да устоиш на изкушението за студена война

Еретици срещу ястреби

(От стр. 1)

Днес не разполагаме с нищо подобно. Нямаме никакъв достъп до администрацията на Обама и практически до никого в Конгреса, превърнал се в двупартиен бастион на политиката на конфронтация. Големите медии ни игнорират. Още от началото на кризата в Украйна нито уводните статии, нито читателските рубрики в *Ню Йорк таймс*, *Вашингтон пост* или *Уолстрийт джърнал* отразиха идеите ни. Те не бяха изложени нито по MSNBC, нито по „Фокс нюз“, чиито тенденциозни анализи не се различават особено едни от други – всичко винаги е *„по вина на руснаците“*. Публикуваме материали в „алтернативните“ медии, но във Вашингтон не ги смятат за достоверни и важни. През дългия си живот нямам спомен за толкова сериозна липса на демократическо обществено обсъждане в условията на такава криза.

Смятам за свой дълг да припомням, че медалът винаги има две страни, и да обяснявам гледната точка на Москва по кризата с Украйна. Така си навличам непрестанни нападки, включително във влиятелните леви издания. Веднага бях карикатурно описан като водач на *„апологетите“* на Путин, негов *„полезен идиот“*, *„най-добрия му приятел“* и дори още по-лошо – *„подлизурко“*. Винаги съм бил обект на критики, по-специално през годините (около двадесет), в които работих като коментатор за CBC News. Никога обаче не съм бил обект на толкова лични и клеветнически нападки.

Сред авторите на нападките – или сред техните вдъхновители – са първенците на външната политика, водена от Вашингтон през последните две десетилетия, която доведе до кризата в Украйна. С клеветите си по наш адрес те се стремят да прикрият съучастието си в настоящата катастрофа. Тези неомаккартисти (5) искат да задушат демократичните дебати, като ни заклеймяват в най-гледаните информационни емисии, големите вестници и пред политиците, които взимат решенията. И като цяло постигат целта си.

Всичко това означава, че на практика ние, дисидентите, сме истинските демократи в страната, истинските патриоти, защитници на сигурността ѝ. Ние не се стремим да запушим устата на войнолюбците. Искаме да разискваме с тях. Трябва да ги накараме да разберат, че има опасност настоящата външна политика на САЩ да има катастрофални последствия за сигурността на страната ни и на останалата част от света. Опасността и цената на една продължителна нова студена война ще се отразят върху живота на децата и внуците ни. Тази безотговорна политика лишава Вашингтон от един основен партньор, какъвто е Кремъл, в толкова жизненоважни области за нашата сигурност като Иран, Сирия и Афганистан, или за неразпространението на ядрените оръжия и международния тероризъм.

Трябва обаче да кажем също, че донякъде сме отговорни за липсата на равновесие и дори за отсъствието на разисквания. Липсват ни организация и солидарност. Някои хора споделят в лични разговори гледната ни точка, но никога не се изказват публично в тази насока. В нашата демокрация обаче, в която цената на дисидентството е относително скромна, мълчанието вече не е патриотичен избор.

Учили са ни, че умерността на мисълта и езика винаги е най-доброто решение. Но в една толкова тежка криза умерността няма никаква стойност. Тя се превръща в конформизъм, а конформизмът – в съучастничество. Спомням си за една дискусия по този въпрос между съветски дисиденти, сред които бях за кратко в Москва през 70-те и 80-те години. Някои от тях наскоро ни определиха като „американски дисиденти“. Това е една несъвършена аналогия, понеже моите съветски приятели имаха много по-малки възможности да станат дисиденти и рискуваха много повече. И все пак, това е една поучителна аналогия. Съветските дисиденти протестираха срещу непреклонната доктринална ортодоксалност, прекалените привилегии и закостенялата политическа мисъл. По тази причина съветските власти и медии ги представяха като еретици. От 90-те години и от администрацията на Клинтън насам едни неособено разумни идеи в областта на външната политика бяха превърнати в двупартийна ортодоксалност.

А естественият отговор на всяка ортодоксалност е ереста. Ето защо казвам на приятелите си: *„Да бъдем еретици, без да се интересуваме от личните последствия, с надеждата, че други ще се присъединят към нас, както често се е случвало в историята.“*

Най-окуражаващата перспектива, която мога да предложа на съюзниците си, е да им припомня, че често промените започват като ереси. Или, ако цитирам Михаил Горбачов по повод на борбата му в лоното на една номенклатура, още по-непреклонна от нашата: *„Всяка новост във философията започва с ерес, а в политиката – с мнение в малцинство.“* Що се отнася до патриотизма, нека чуем позицията на Удроу Уилсън (6): *„Най-големият патриот понякога е този, който упорито следва посоката, която смята за правилна, дори и да вижда, че половината свят е срещу него.“*

Стивън Коен
Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

---

(5) Позоваване на маккартизма, екстремистка антикомунистическа инквизиция от 50-те години, подета от сенатора републиканец Джоузеф Маккарти.

(6) Президент на САЩ от 1913 до 1921 г., работил за създаването на Обществото на народите.

ЛЕГАЛИЗИРАНЕТО НА ПРОСТИТУЦИЯТА ПРЕЛЪСТЯВА РАДИКАЛНАТА ЛЕВИЦА

Необичайно съгласие относно проституцията

През юли т.г. френският Сенат отхвърли ключовата мярка на проектозакона „за засилване на борбата срещу проституцията“ – да се наказват клиентите. Каквото и да се случи по-нататък с това решение, дебатите, които то предизвика, ясно показват успеха на един нов поглед към проституцията – вече не като проблем на феминизма, а през призмата на профсъюзните борби и „свободата“.

МОНА ШОЛЕ

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ, 2014

ШВЕДСКАТА журналистка Кайза Екис Екман уместно обръща внимание на факта, че застъпниците на легалната проституция са разработили резервна аргументация за пред всяка тенденция на общественото мнение. На социалистите казват, че проститутката е *„труженичка, която ще бъде организирана в свой профсъюз“*. На либералите – че *„проституцията е въпрос на личен избор, а проститутката е просто предприемач в сексбизнеса“*. На феминистките – че жените *„трябва да разполагат със собственото си тяло“*. Лозунгът „Моето тяло ми принадлежи“ днес обаче се е изпълнил със съвсем различен смисъл от онзи, който се влагаше в него на манифестациите през 70-те години. През февруари 2014 г., в знак на протест срещу поредното оспорване на правото на аборт, стотици испанки записаха своето тяло като частна собственост в търговския регистър на движимите имущества по градове. Докато преди се водеше борба за разкрепостяване на тялото, сега то се свежда до движима собственост с потенциал за евентуални пазарни печалби.

Екман твърди, че съществува *„негласен пакт“* по отношение на проституцията (1), сключен между *„постмодерната левица и неолибералната десница“*. Същото становище изказва американската феминистка Ката Полит, на която ѝ е дотегнало да слуша думата „свобода“ във връзка с тази тема и възразява със следния въпрос: *„А къде остана равенството? Аз пък си мислех, че левицата се бори и за него…“* (2) Било под формата на сексуален туризъм, на желана или наложена миграция към по-богати страни, проституцията олицетворява по особено суров начин социалното неравенство, което съществува както между Севера и Юга, така и в отделните държави. Някои асоциации констатират, че поради кризата в Португалия например на пазара на платения секс влизат вече *„жени от средната класа, на които преди и през ум не им е минавало да проституират“* (3). Във Франция пуснатият в началото на 2014 г. американски сайт SeekingArrangement.com свързва заможни мъже с лишени от парични възможности млади жени, които желаят да финансират следването си, без да сключват студентски заеми (4). А някои мъже се възползват от недостига на жилища на приемливи цени, като предлагат безплатни гарсониери или съквартирантство срещу секс. Един такъв хазяин, високопоставен служител, дори се хвалел как *„изгонил момичета, които не изпълнявали своите задължения“* (5).

Женското желание се заглушава

ЗАЩО тогава толкова хора от левицата държат сексуалният труд да бъде уреден и признат за норма?“, пита се Полит. Въпросът е много уместен, особено като наблюдаваме как във Франция предложението да се наказват клиентите на проституцията засили още повече съществуващите противоречия по въпроса. Много деятели и интелектуалци от радикалната левица – с изпъкващото изключение на Кристин Делфи – са против въвеждането във Франция на шведския закон от 1999 г., който предвижда глоба от 1500 евро за *„пълнолетни лица, търсещи услугите на проститутки“*, и декриминализира откритото предлагане на сексуални услуги. Леви списания като *Contretemps*, *Mouvements, Vacarme,* или сайтовете, като „Période“, „Les mots sont importants“, се присъединяват към позицията за легализиране на проституцията, застъпвана от Синдиката за сексуален труд (STRASS) или от представителни фигури на феминисткото движение като Виржини Депант – кинодеятелка и писателка. Само отделни социалисти като министърката по правата на жените Нажат Вало-Белкасем и философката Силвиан Агасински, както и някои близки до тях асоциации като *Osez le féminisme*, продължават да се стремят към изкореняване на проституцията. Защо се получава така?

Според Екман решаваща роля за това изиграва позицията на „синдикати на секс работниците“ в редица страни. Вълшебната дума „синдикат“ извиква славни видения на борещи се труженици. Морган Мертьой, една от говорителките на STRASS, формулира техните искания по следния начин: *„да се признае нашето участие в едни трудови взаимоотношения, за да развием класовото си съзнание“* (*Mouvements*, 16 декември 2013). Движения, като „Coyote“, което през 1973 г. в САЩ тръби „Стига вече с вашата изтъркана остаряла етика“, „Червен конец“ (De Rode Draad) от 1985 г. в Холандия, *Global Network of Sex Work Projects* в световен мащаб през 1992 г., *International Union of Sex Workers* през 2000 г. във Великобритания или STRASS от 2009 г. във Франция, претендират да са *„говорители на проститутките“*. Но макар и да се наричат „синдикати“, те играят основно ролята на лобита за легализиране на проституцията. Тиери Шафозер, също представител на STRASS (и кандидат на „Европа Екология Зелените“ на общинските избори през 2014 г. в Париж), открито признава това: *„Декриминализирането е основен приоритет, тъй като незаконността на нашия труд е първопричината да сме обект на насилие и експлоатация“* (Contretemps.eu, 22 декември 2011).

Ореолът на класовата борба прикрива същността на проституцията като част от системата на господство на мъжкия пол. Предшествениците на STRASS – малка групичка от 2006 г. с почти изключително мъжки състав – се бяха кръстили „Проститутките“ и членовете ѝ говореха за себе си в женски род. Нищо че тази дейност се върши предимно от жени и че обслужва основно мъжка клиентела (хетеро- или хомосексуални). Аргументът, че „има и проституиращи мъже“, сякаш дава ефект. Много феминистки с готовност признават манипулативния характер на довода „мъжете също“, ако трябва да разобличат проблеми в други сфери (съпружеското насилие, например). Стане ли дума за проституцията обаче, нямат възражения. Освен това Шафозер, съосновател на „Проститутките“, лесно прибягва до обиди и заплахи, без това да го компрометира в една среда, която инак е особено чувствителна. Така например през юни 2012 г. той отправи по „Туитър“ следните думи към министърката Нажат Вало-Белкасем: *„Подай оставка, мръсна проституткофобка. Ще те тормозим през целия ти мандат, докато не се чупиш. Престъпница такава!“* (6)

Може би трябва да потърсим причината за тази слабост на феминистката мисъл в един от провалите на движението през 70-те години. Тогавашните активистки успяха да узаконят редица искания за равноправие. Но макар и да се направиха няколко опита (7), остана едно право, което те не успяха да впишат в съзнанията – правото на жените да влизат в сексуални връзки и техните желания и удоволствия да са също толкова важни, колкото тези на мъжете.

Под лекия ретуш на известна прогресивност, съвременното общество продължава да счита, че междуполовата сексуалност е призвана да удовлетворява единствено желанието на мъжа. То намира за нормално при нужда жените да проявяват себеотрицание, за да се поставят в услуга на мъжа, тъй като той в никакъв случай не понасял неудовлетворението. Вярването, че в този смисъл става дума за физиологическа неспособност да го понесат, е дори много разпространено. Така често съществуването на проституцията се оправдава с помощта, която тя оказвала на грозните и самотниците (8), въпреки че социологът Саид Буамама и аболиционистката Клодин Льогардиние доказват в свое проучване, че само една трета от клиентите на проституцията във Франция са неженени (9). А ежедневникът *Либерасион*, който ожесточено отстоява легализирането на проституцията, помества портрет на Марсел Нус, член на STRASS, който поради тежък вроден недъг, активно се бори за правото на „сексуална помощ“, макар че е живял с две жени и има деца (10).

(На стр.8)

(1) Kajsa Ekis Ekman, *L'Etre et la Marchandise. Prostitution, maternité de substitution et dissociation de soi“* (Личност и стока. Проституция, заместителна бременност и дисоцииране от себе си), M Editeur, coll. „Mobilisations“, Мон Роаял (Квебек), 2013.

(2) Katha Pollitt, „Why do so many leftists want sex work to be the new normal?“ (Защо толкова хора от левицата държат сексуалният труд да бъде уреден и признат за норма?), *The Nation*, Ню Йорк, 2 април 2014.

(3) Andrée-Marie Dussault, „Portugal: poussées à se prostituer par la crise“ (Португалия: кризата тласка към проституция), *Le Courrier*, Женева, 18 февруари 2014.

(4) Catherine Rollot, „Riches businessmen cherchent “French sugar babies“ (Богати бизнесмени търсят „френски сладки мацки“), *Le Monde*, 26 март 2014.

(5) Ondine Millot, Elhame Medjahed, „Loue studette contre pipe“ (Давам под наем гарсониерка срещу свирка), *Либерасион*, Париж, 6 февруари 2008.

(6) „Vallaud-Belkacem et moi“ (Вало-Белкасем и аз), 19 май 2013, http://votezthierryschaffauser.wordpress.com.

(7) Вж. „Votre libération sexuelle n'est pas la nôtre“ (Вашето сексуално освобождение не е нашето), в *MLF. Textes premiers* (колектив), Stock, Париж, 2009.

(8) Вж. „La maman et la putain sont de retour“ (Майката и проститутката се завръщат), *Монд дипломатик* в *Дума*, 2 август 2012.

(9) Saïd Bouamama, Claudine Legardinier, *Les Clients de la prostitution* (Клиентите на проституцията), Presses de la Renaissance, Париж, 2006.

(10) Quentin Girard, „Marcel Nuss. Touchable“ (Марсел Нус. „Достижима“), *Либерасион*, Париж, 4 януари 2013.

LE MONDE diplomatique
българско издание

ЛЕГАЛИЗИРАНЕТО НА ПРОСТИТУЦИЯТА ПРЕЛЪСТЯВА РАДИКАЛНАТА ЛЕВИЦА

Необичайно съгласие относно проституцията

(От стр. 7)

Обществото смята, че мъжете разполагат с „правото на секс“. В САЩ това понятие (*male entitlement*) се възроди през май т.г., когато в Санта Барбара двадесет и двегодишният Елиът Роджър застреля шестима души, след което се самоуби. Той оставил видео, в което се оплаквал, че нито едно момиче не пожелало да спи с него, и заявил намерението си да *„накаже“* жените за пренебрежението им, което окачествил като *„несправедливост“* и *„престъпление“*. Много коментатори реагираха с искане за легализиране на проституцията, която щяла да предотврати такъв род трагедии.

Докато мъжката субективна чувствителност се афишира и предизвиква страстни коментари, женската изчезва. Това позволи например да се говори за *„пуритантство“* или за *„частен живот“* във връзка с обвиненията в изнасилване, отправени през 2011 г. към Доминик Строс-Кан (11), сякаш няма разлика между насилнически и просто сексуален акт. Това смесване на понятията е доведено до крайност с една от услугите, изисквани от проститутките – т. нар. *girlfriend experience*, която се състои в имитация на любовна връзка. *„Нищо любовно, прекалено банално и комерсиално“*, роптае френски потребител (цитиран от Екман) в един от онлайн форумите, където се оценяват проститутките. Сляпа както за половото, така и за икономическото господство на мъжа (вж. на нашия сайт *„Либералната утопия на сексуалните услуги“* [12]), философката Елизабет Бадинтер е против наказване на клиентите и говори за проституцията като за *„сексуална дейност“* (*„Държавата не трябва да законодателства върху сексуалната дейност на частните лица“*, LeMonde.fr, 19 ноември 2013).

Логиката, по която на един вял брачен полов живот се противопоставя бурната, еретична сексуалност на проституцията, изглежда също забравя факта, че тя е насочена да задоволява единствено мъжката сексуална фантазия. В разговор на страниците на *Technikart* (декември 2013), Мертьой поддържа именно това бинарно виждане, когато тя вини аболиционистите в *„предпочитание към идеята за двойка хетеросексуални партньори, които се обичат“*. Тя критикува модела на *„хетеронормата“*, сякаш проституцията не укрепва тъкмо нея. Ако спорът е по отношение на конвенционалната двойка, нищо не пречи да се потърсят ред други варианти, където да има място за изява на плътското желание, не се казва непременно женска, хетеро-, хомо- или бисексуална любов.

Но днес, когато жените проявяват себеусещане или предявяват претенции към субект на своите плътски желания, те срещат реакции на недоверие или порицание. *Либерасион*, който иначе ненаситно пълни рубриката си „Портрет“ с щастливи от съдбата си момичета на повиквателно, сменя тона на коментара си по адрес на авторката на комикси Орелия Орита, която разказва в свой албум за една равностойна и пълноценна връзка. Изданието ѝ приписва *„сексуална булимия“*, при която партньорът ѝ ставал *„предмет“*, (21 февруари 2014). Ясно е, че не сме далече от доброто старо обвинение в „нимфомания“...

А Шафозер и Метреса Никита (истинското му име е Жан-Франсоа Пупел, също от STRASS) твърдят, че като се узакони сексуалният труд, условията ще се подобрят и проституцията ще стане *„по-привлекателна за мъжете“*, а жените *„ще си позволяват повече да стават клиентки“* (13). Обаче в страните, избрали тази насока, като Германия и Холандия, не се забелязва такъв чудотворен обрат. Там единствено расте все така масово женската проституция, подчинена на сводници и трафиканти, без подобрение по отношение на сигурността на тези, които я упражняват (14).

Въпросният двоен стандарт по отношение на мъжката и женската сексуалност създаде постоянно актуализираното според модата на деня клише на „проститутката с добро сърце“, която далеч не се обявява срещу реда на нещата, а великодушно се грижи за щастието на своите клиенти. За да проституираш, пише Мертьой, *„самата цел да задоволиш клиента трябва да носи удовлетворение“* (15). Макар и да претендира, че *„дава свобода на феминизма“*, по този начин тя само пресъздава манипулацията, на която са обект жените, за да бъдат тласнати към себеотрицание и жертвоготовност. Но премахването на платения секс не би довело до една „добра“ неотчуждаваща сексуалност, тъй като фантазията на подчинението може спокойно да се развие в рамките на безплатната връзка.

Но Мертьой оспорва съществуването на безплатни връзки. Според нея в смесените двойки сексуалността се ръководи от възпроизводителната функция, която осъществяват жените. Тя счита, че това ги прави неспособни на полово сношение само за удоволствие. Мертьой отъждествява ролята на жената в хетеросексуалната връзка с *„доброволен труд“*, който само *„храни машината на капитализма“* – нещо, което, видите ли, изобщо не прави проституцията. Очевидно се налага изводът, че е необходимо да се борим едновременно и срещу проституцията, и срещу домашната зависимост, вместо да се примиряваме и с двете...

МОНА ШОЛЕ
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Христина Костова

(11) Вж. „Les informulés d'une rhétorique sexiste“ (Негоизказаното в сексистката реторика), La valise diplomatique, 23 май 2011, www.monde-diplomatique.fr.

(12) www.monde-diplomatique.fr/50750.

(13) Maîtresse Nikita, Thierry Schaffauser, *Fières d'être putes* (Горди, че са проститутки), L'Altiplano, coll. „Agit'Prop“, Париж, 2007.

(14) *Unprotected: How legalizing prostitution has failed* (Незащитени: как легализирането на проституцията се провали), Spiegel Online International, 30 май 2013, www.spiegel.de; Jean-Pierre Stroobants, „Les Néerlandais commencent à regretter la légalisation de la prostitution“ (Холандците започват да съжаляват за легализирането на проституцията), M. le magazine du Monde, 23 декември 2011.

(15) Morgane Merteuil, *Libérez le féminisme!* (Дайте свобода на феминизма), L'Editeur, coll. „Idées et controverses“, Париж, 2012.

Станете акционер на... личност

Бедни студенти – токсични активи

(От стр. 3)

ВЪЗМОЖНО е комерсиализирането в акции, което вече настъпва в света на спорта, да се разпростре и в други сектори. В предвидимо бъдеще акциите за определен студент биха могли да се търгуват, без да е необходимо същият да бъде информиран. Но за да се разгърне напълно това превръщане на човешкия капитал във финансов продукт трябва да мине през масовизация и стандартизация на системата. Финансите непрекъснато се стремят към ликвидност и затова се нуждаят от обширни и дълбоки вторични пазари, на които да се извършва обменът на ценни книжа. Дори футболна звезда, оценена на 20 милиона евро, е прекалено тясна икономическа повърхност, за да може да поддържа пазар с достатъчен брой транзакции, които да гарантират ликвидността. Ето защо финансистите ще се стремят да мобилизират максимум капитали от човеци, за да ги категоризират и обединят в структурирани продукти или борсови индекси.

Това е моментът, в който инвеститорите, отначало силно привлечени от новата възможност, биха изпитали известно притеснение. Защото масовизирането на пазара рискува да доведе до снижаване на качеството на активите. Вярно е, че „Upstart“ подбира само каймака – млади хора, випускници на най-добрите университети. Но като се изчерпи елитът на нацията, други посредници могат да се окажат по-малко взискателни към качеството на предлаганите шампиони. Подобно на инвестиционните банки, които щедро раздаваха ипотечни кредити на бедни кредитополучатели, и ги включваха в структурирани продукти с етикет „три А“, лесно можем да си представим гроздове от договори за човешки капитал със съмнителна стойност, обединени в нов екзотичен финансов инструмент, с които ще се тъпчат пенсионни фондове…

Това че лековерни инвеститори ще се окажат собственици на съмнителни активи е разбира се достойно за съжаление, но не тази перспектива е най-неприятната в случая. Щатският университет в Орегон вече е въвел пилотна програма, която почива на принцип, сходен с този на „Upstart“. Вместо да плащат такси за обучение, заради които много често задлъжняват (6), студентите се задължават да внасят в продължение на двадесет години 3% от доходите си в специален фонд, управляван от щата Орегон. В крайна сметка, тези, които добре печелят, ще платят дипломата си по-скъпо от останалите. Неудачниците, изпитващи финансови затруднения, ще се отърват и от тежестта на дълга…

Авторите на тази програма смело изтъкват аргумента на „социалната сигурност“. Ако не се страхуваха да станат смешни, биха могли да издигнат комунистическия принцип „От всеки според възможностите, всекиму според потребностите“…Не е трудно да си представим до какви отклонения неизбежно води подобна формула – за да осигури икономическата си жизненост, Орегонският университет ще се стреми да намали максимално т. нар. „непрофесионални направления“ и да подбира кандидатите не според интелектуалния, а според икономическия им потенциал. Финансовото инженерство има големи възможности, но е далеч от идеала на Луи Блан.

ЛОРА РЕМ
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

(6) Вж. Isabelle Bruno, „Pourquoi les droits d'inscription universitaires s'envolent partout“ (Защо навсякъде растат таксите за обучение), *Le Monde diplomatique*, септември 2012, и Кристофър Нюфийлд, „Студентският дълг – бомба със закъснител“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 6 септември 2012.

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ
Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ
Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 16 октомври 2014 г.

www.duma.bg

ДУМА

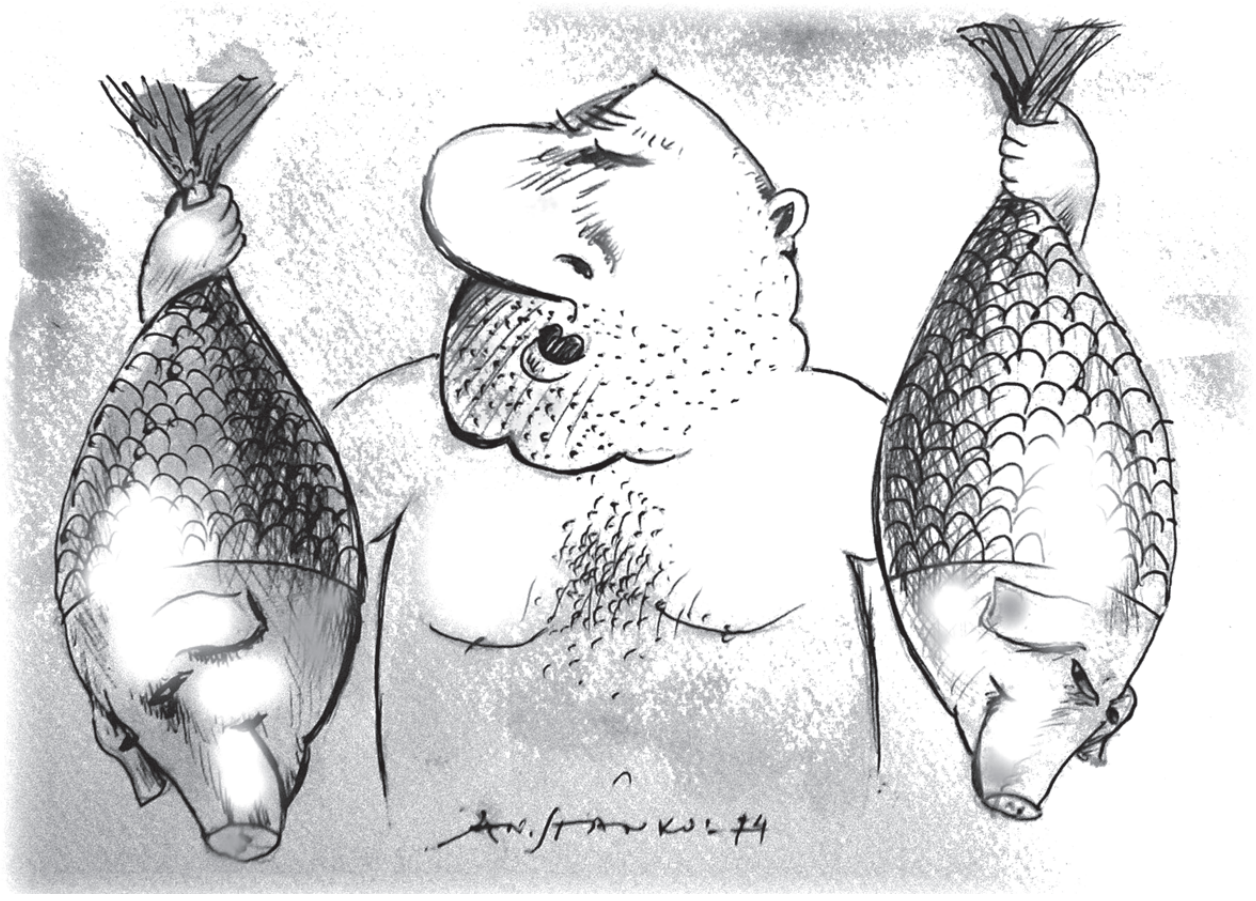
ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

Политиците отвориха отново фабриката за илюзии

Популизъм, неизпълними обещания и лъжливи послания заляха българите по време на предизборната кампания

Юлия КУЛИНСКА

Историята на фабриката за илюзии у нас се оказа провокативна, променлива, устойчива, а на моменти дори фентъзи. След краткотрайни затваряния все още се намира някой, който уж тайнствено и изненадващо пъха ключа в ръждясалия катинар и отваря вратите й. Призивът, издигнат още през 1997 година, че фабриката за илюзии трябва да бъде затворена веднъж завинаги, така и не се състоя. И едва ли това някога ще се случи, като се има предвид наивитетът и липсата на памет у много българи. Оказва се, че народът ни, който преживя най-тежко годините на прехода и в момента продължава да бъде най-бедният в Европейския съюз, настойчиво и почти инфантилно продължава да вярва в неизпълними обещания и лъжливи послания...

Полуразрушената фабрика за надежди отново възкръсна като феникс от пепелта през сегашната предизборна кампания, която вече е към своя край. Не е тайна, че през последния месец

партиите изсипаха рог на изобилието

от обещания върху електората. От платформите на много политически партии и от устата на техните кандидат-депутати обилно се ляха потоци от неосъществими идеи. Това се вижда особено ясно дни преди вота, когато кампанията е в своя пик и всички участници търсят начин да съблазнят избирателите си. Няма съмнение, че най-лесният и проверен начин за това са емоциите, и най-вече страховете на хората. Ако трябва да отличим най-най-най-популистките обащения, които на уличен жаргон "къртят мивки", това са намаляване на разходите за отопление с 50%, предоставяне на 2 млрд. лева за саниране, спешно повишаване на доходите, забрана на обрязването на деца и... етническо прочистване. Всъщност обещанието за повече пари нормално събужда първосигнално у нас мисълта "да, бе, и аз го искам това, и аз искам да имам работа и високи заплати." Затова мнозина се възторгват от обещанията на една от партиите за заплати колкото в Белгия, т.е. 3400 евро. Но без да се замислят, че в основата на формирането на средната заплата е размерът на средния вътрешен продукт, а по този показател ние сме на светлинни години от Белгия.

Една от партиите, които ще се борят за влизане в парламента, "България без цензура", обещава да осигури един милион работни места. Но явно нейните анализатори са пропуснали факта, че у нас, според официалната статистика, до днес има 342 503 безработни. А може би експертите на формацията са направили изчисления, ако дойдат на власт, колко хора ще уволнят, а после ще им намерят препитание.

Лапнишарани за обещанията не липсват

От ГЕРБ се възползваха от нещастието на пострадалите от наводненията и грабнаха лопати да помагат на същите тези хора, които бяха потопени много преди това в мизерия и безизходица от управленската немощ и некадърност на партията на Борисов. Но.. .ефектът от неморалния пиар е налице - просълзени баби прегръщат и пишат благодарствени писма на Спасителя Борисов, развълнувани майки подсмърчат, целуват ръка и му се кълнят в любов, забравяйки, че точно по време на управлението на ГЕРБ не получиха нито лев повече върху пенсиите, детските и майчинските. И че точно кметове на ГЕРБ не си мръднаха пръста да почистят коритата на реките, да спрат незаконната сеч и да разрушат незаконно построените къщи, които станаха причина за потопите в страната. От партията на Борисов за кой ли път обещаха либерализация в различните сфери, но май много хора си задават въпроса защо не я направиха, докато бяха на власт, и дали въобще имат намерение да я извършат. Но за сметка на това мнозинството се възторгва от обещанията за енергийни помощи на половината българско население и енергийна ефективност чрез прословутото безплатно саниране. И какво от това!? Как с тези "придобивки" ще се решат проблемите на обикновения човек, как с изолацията ще напълни хладилника си или ще купи храна, дрехи и учебници на децата си... От партията на бившия премиер не обелват и дума на предизборните си срещи с колко ще скочи цената на тока, ако отново управляват.

Българинът явно обича да му продават безплатно надежда и

покрай хоризонтите на светлото бъдеще

което му обещава Борисов, пропусна да забележи новата данъчна секира от увеличаване на данъка върху доходите с до 2%, което може да стане с решение на местната власт. По традиция ГЕРБ обещават повече пари за образование и наука, въпреки че управлението им ще се запомни с пренебрежителното отношение на Симеон Дянков към "феодалните старци" от БАН и със супер неудачния закон за предучилищното и училищно образование. ГЕРБ-ерската управленска програма обещава и пълна либерализация в енергетиката, като се даде възможност на потребителите сами да избират доставчика на ток и газ, но не обяснява как това може да се случи.

ДПС традиционно залага на обещанията за стимули за българското производство и увеличаване на субсидиите за земеделците. Но забравя, че за 25 години т.нар. демокрация не направи нищо за тютюнопроизводителите, за поминъка на хората в смесените региони и за премахване на бедността в тях. ДПС обещават електроснабдяване на всички българи, пенсионната възраст да бъде обвързана задължително с продължителността на живота, финансирането на висшите училища да бъде съобразено с реализацията на завършващите студенти, а учителската заплата да нарасне до средната за страната. С какви механизми ще се случат обещанията обаче, не става ясно. Пък и нали партията на Местан беше във властта вече няколко пъти. Защо не реализира тези си идеи, които се повтарят като мантра във всичките им предизборни платформи през годините досега!?

Реформаторите, естествено, обещават... дълбоки реформи

които се основават уж на база на дясноцентристките принципи, както и операция "Чисти ръце". Ако се прочете по-внимателно предизборната им програма обаче, става ясно, че това означава... едно голямо нищо. Но пък звучи помпозно. За кой ли път четем, че десните ще реформират правосъдието, енергетиката, сигурността, образованието, социалната сфера, въобще всичко, за което се сетите. Любима тема за РБ е да ни зарадват с електронни услуги, а бизнеса - с електронни обществени поръчки. Въобще пълна компютъризация! Нищо, че баба Вела от село Горно Нанадолно въобще не знае какво представлява "умната машина", камо ли да се възползва от нея. Не бива да се пропуска и подкрепата на реформаторите за Трансатлантическо споразумение за търговия и инвестиции между ЕС и САЩ. Само че колко хора знаят, че то отваря пътя за нахлуването на ГМО храните в Европа, както и отпадането на забраните за добив на шистов и въглищен газ.

Ненадминати в щедрите си обещания са ББЦ

Бившият тв водещ Бареков отстреля избирателите с толкова много неизпълними идеи, някои от които му хрумват на момента. То не бяха безплатни таблети за учениците, връщането на казармата, въвеждането на задължителен вот, безплатни лекарства за малчуганите до 7 години, за бременните и майките, повишаване на ниските пенсии с 20 на сто... Бареков обеща по 2000 лв. при раждане на дете и по 1000 лв. при сключването на брак на студентите, и т.н., и т.н. Откъде ще се вземат пари за всичките тези неща, от ББЦ не обелват и думичка...

Най-важното за АБВ

е България да се превърне в президентска република. Партията на Първанов предлага още задължително гласуване и избирателна система, при която половината депутати се избират мажоритарно. Но забравят, че този филм вече сме го гледали и той се оказа с не особено щастлив край. От АБВ залагат на обещанието за безплатно образование и здравеопазване, за падане на тавана на максималния осигурителен доход и на пенсиите за стаж. Във всеки регион ще има "поне по една високотехнологична болница", във всеки областен град - поне една многопрофилна, във всяко селище - център за доболнична помощ. Прекрасно! А откъде ще дойдат парите - пълно мълчание!

БСП очерта 12 „червени линии"

от които няма да отстъпят, ако се наложи да управляват коалиционно. Най-важната от тях е отмяната на плоския данък и въвеждането на прогресивна скала за облагане на доходите. Това си обещание левицата даде и на миналите избори, но не можа да го осъществи заради несъгласието на коалиционния си партньор ДПС. В предизборната си платформа БСП е заложила на реиндустриализацията на икономиката, на подновяването на битката с монополите, на повишаване на минималната заплата и пенсиите. Традиционно приоритет на социалистите са реформи в здравеопазването и образованието, които да бъдат подкрепени от държавата. Лявата коалиция застава твърдо зад изграждането на "Южен поток", зад изграждането на АЕЦ "Белене" и на VII блок в Козлодуй. Категорична е позицията на БСП против налагането на санкции срещу Русия. За разлика от други партии, БСП поне предлага изпълними неща.

Няма нищо по-вярно от това, че за българите

денят за размисъл идва след изборите

Веднага след като пуснем бюлетината, и... вече ни обхваща съмнението какво, защо и как гласувахме. И не искаме да си признаем, че често даваме гласа си, заслепени от лъжи, прелъстени с дребнотемие, облъчени с вярата в светлото бъдеще. И пак започваме да питаме доколко сме богати на свобода и дали имаме силата да я избираме. Факт е, че общността на притеснените да изразяват открито своето мнение става все по-голяма. А след тях идват заблудените, оплетените в лъжи и празни обещания, които са желан пълнеж за всяка една политическа формация. И те са най-ревностните клиенти на произведеното във фабриката за илюзии, която в крайна сметка се оказва фабрика на разочарованията.

"Когато затваряш фабрика за илюзии, трябва да отвориш фабрика на надеждата и на вярата", казва големият писател Антон Дончев. Но на надеждите, подплатени с реални и изпълними обещания.

Докога все така ще я караме, се пее в една песен, станала популярна по време на промените, но актуална и днес. Докога ще допускаме да ни лъжат, да ни омагьосват с приказки, които преливат от пусто в празно, и да ни омайват с оправдания, че за всичко са виновни предишните. Докога ще продължим да събираме трохичките свобода и да ги крием в шепите си, примрели от страх... А фабриката за илюзии продължава да стои с широко отворени врати, през които изтичат времето и надеждите ни за по-добри битие...

Не е ли време да не чакаме политиците да я затворят, а ние самите да й сложим катинара завинаги, а?

Снимка Мариета ТОМОВА

Да си спасим страната

Ако не се променят нещата, България ще загине, а останалите живи ще се превърнем в колониални безлични същества

Въпреки че съм бил само наблюдател, а не в кухнята на политиката през последните години, съм следил непрекъснато развитието на политическия живот в страната.

След като ГЕРБ начело с Б. Борисов и Ц. Цветанов пое властта, започна активното колонизиране на страната. Какво беше тяхното управление ние всички знаем и изпитахме на гърба си. Когато разяреният народ се вдигна и ги помете, Борисов се направи на болен и се скри в болницата, докато премине бурята и докато САЩ разпънаха над тях здрав брезент вместо чадър. Те добиха отново самочувствие и въпреки, че спечелиха най-много депутати не можаха да съставят правителство. Близо 1.5 г. се занимаваха със създаване на хаос като финансираха протести, месеци не влизаха на заседание на НС и го саботираха. Създаваха хаос с цел сваляне на правителството и провеждане на нови избори. Накрая и това се случи.

Започна сагата на временното правителство, съгласувано с Борисов. И тук Плевнелиев се развихри. Нямаше го парламента да го въздържа. Нареди да му отпуснат още близо милион лева и е непрекъснато е извън страната. Правителството още от първите часове се отчете на своите господари, като представи кандидатурата на К.Георгива. Един от министрите декларира, че подкрепяме договора между ЕС и САЩ за търговия и инвестиции въпреки, че този въпрос трябва да го реши Народното събрание. Друг се отчете, като изготви "Визия 2020", с която иска да бъдем окупирани и да ни вкара във война с Русия. Трети даде разрешение за проучване за шистов газ, въпреки че има решение на Народното събрание за забрана. Вечно засменият в еуфория Близнашки прави непрекъснати уволнения и назначава кадри на ГЕРБ.

Най-опасен е Плевнелиев. Той е непрекъснато навън, по най-различни форуми и на всички взема думата и говори, и действа така, че създава проблеми на страната, които години след това трудно ще преодолеем. На заседание в ООН той заявява, че сме неделима част от широката коалиция срещу "Ислямска държава", без да мисли за последствията, които могат да се стоварят на българите. Него това не го интересува. Той си гони кариерата.

В настоящите дни никой не мисли каква позиция трябва да заеме България, увлечена в предизборната агитация. Ако не се променят нещата, България ще загине. Останалите живи ще се превърнем в колониални безлични същества. Всичко зависи от ръководствата на отделните партии. Те трябва да пренебрегнат партийните интереси. Всички, които са готови за спасението на нашата Родина, трябва да се обединят в коалиция "Спасение на България" да елиминираме ГЕРБ. Да бъде отстранен продажният губернатор и правещият се на ни чул, ни видял главен прокурор. Виновните да бъдат осъдени и вкарани в затвора. Да се избере правителство от умни и можещи специалисти. Да се покаже на чиновниците от ЕС, че сме древна държава с традиции и трябва да се отнасят към нас с уважение. Ако ли не, има и други съюзи, където можем да отидем. Някой ще си помислят, че това са наивни тези и няма да могат да се осъществят. Това е моето виждане. Трябва да се действа.

Христо ДЖУРОВ

Съвремие

СПОКОЙНО!...

Да чуем новините, българино.
Хайде.
Въздушни сили на Америка умериха
сърцето на "Ал Кайда".
Убити терористи - толкоз.
Сред тях деца и майки. Но не много.
Не слагай на сърце си болка
и повече недей да се тревожиш:
в Америка спокойно е.
О, мили Боже!

Тихомир ЙОРДАНОВ

Обмислете добре как ще гласувате

Девети септември е една от най-светлите дати в българската история. На този ден българският народ се освободи от фашисткия гнет с цената на много свидни жертви. На тази дата великата Червена армия освобождава България от фашисткия гнет.

Питам сегашните лъжедемократи за изминалите около 25 години какво направихте освен разруха.

Господа, вие, дето ни наричате изкуфели дъртаци, ние възкресихме България от пепелището и изградихме една нова съвременна България със силна икономика и развито селско стопанство, дето сега вие с лека ръка разсипахте, а сега най-безочливо хулите Русия. Питам ви - какво направи добрата Европа, която възхвалявате до небесата, за България - бедността, нищета и безработица.

Наближава денят на извънредни парламентарни избори. Сега вие пак обикаляте села, градове и махали с тлъсти обещания, че ще направите чудеса. Разберете едно - тоя народ вече няма вяра в никой. Добре си направете сметката, господа политици, и без да сипете огън и жупел срещу БСП, че вече се разпаднала. Лъжете се, господа - укрепва, сметките ви ще излязат (без кръчмар) криви.

Приканвам всички наши членове на БСП и симпатизанти много добре да обмислят за кого ще гласуват и обръщам сериозно внимание на нашите лидери много, много да внимават.

Хасан ХАСАНОВ,
с. Горна кула, Крумовград

Финанси

Трябва ли да се тегли нов външен заем

Отговор на този въпрос трудно може да се намери. Обясненията от някои среди е липсата на пари. Защо никой от специалистите - икономисти, финансисти, не посочва защо в бюджета на държавата се получи на практика този недостиг. За необходимите средства за 2014 г. са посочени 4-5 милиарда лева, това е искане и от Бойко Борисов като суперспециалист по финансовите въпроси.

Изтъква се от някои специалисти, че са необходими за пенсии, за МВР и някои нужди за участие в изплащането на гарантираните депозити на гражданите в банките.

На практика обикновеният гражданин следва ли да плаща чрез бюджета на държавата на тези вложители, фирми и граждани, които в някои случаи са милионери? Не трябва да се забравя, бюджетът на държавата не е за частни банки.

Отговорът на въпроса според мен е следният.

Не е работа на временното правителство да се занимава с актуализиране на бюджета и да се тегли нов външен заем от 4,5 млрд. лева. Официално пресата съобщава: "Държавата подкрепя банките с 2,7 млрд. лева". Защо се забравя, че в КТБ се извършва проверка от одитор? Тези резултати няма ли да се вземат под внимание, когато за вложителите ще се решава изплащането на гарантираните влогове? Историята на тези вложители не е ли от значение?

Мийко МИЙКОВ,
Велико Търново

Предложение

БСП да се обърне към селото

Партията започна да се приземява и отваря за привличане на експерти от реалния сектор, които ще предложат решенията. Решенията няма да дойдат от икономисти, адвокати, професори и други от бюджетната сфера. Това, което в момента липсва на България, е производство, а то се прави от експерти, които могат да го ръководят. Понеже всички заводи са разрушени, единственото нещо, от което можем да стартираме веднага, това е производството на храни. Имам моя програма, която, ако се приложи, може за две години да създаде 500 000 реални работни места и 300 000 в съпътстващи дейности.

Обръщам се към БСП, защото това е единствената партия, която може да ги реализира, защото има опит и вече един път го е правила. Това ни е шансът да излезем от кризата. Ако вие не го направите, България ще изчезне. Не водете лични войни да биете Борисов, по-добре е да спасите България. Това е исторически шанс, който имате и ако се възползвате, ще сложите нов етап в развитието на страната.

Защо производство на храни? Защото:

- В момента 85% от храните в България се внасят. В селата има най-висока безработица - от 20 до 80%. Каква по-реална социална политика от това да подсигуриш работа и храна.
- 37% от доходите на българите отиват за храна (това е най-високият разход).
- Доходите са 20 млрд. на година, това е реалният пазар.
- 89% от българите търсят българското мляко и млечни продукти, месо и месни продукти, както и български плодове и зеленчуци. Тези данни са от проучване на "Галъп".
- Има интерес от други страни, като Катар - агнета, Япония - мляко и месо, Китай - мляко и млечни продукти, Русия - месо, плодове, зеленчуци. От всичко. Защо Полша да има износ в милиарди: Гърция за 9 млрд., а ние за 20 млн.
- България има опит в производството на храни от животински произход и това може да бъде възстановено.

В тази област БСП има богат опит, но не виждам защо не го прилага. В момента аграрният сектор е харизан на ДПС и хората се чувстват предадени.

Йордан МАЛДЖАНСКИ,
Враца

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

www.duma.bg

ДУМА ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

ПРОФ. ИВАН ИЛЧЕВ:

Борете се да получавате най-доброто образование!

Слово на ректора на Софийския университет при откриването на учебната година вчера

Наново сме в най-тържествената зала на Софийския университет "Св. Климент Охридски", за да посрещнем сред нас повече от 5 хиляди нови колеги. Млади хора, радваме се, че сме заедно. Че сте направили първата крачка, за да докоснете поне някои от мечтите си. От днес насетне обръщението към вас ще бъде "колега". Получавате го в аванс. Повечето от тези, които са били тук преди вас, са го изпълвали със съдържание. От вас зависи да бъдете достойни за него.

Вече сте част от студентството на Европа. И макар да сте още стъписани, навярно и притеснени, опитайте бързо да влезете в новия ритъм на живота си, да бъдете млади хора с много права, но и с много отговорности.

Едва ли си давате ясна сметка, но пред вас са отворени не само вратите на Софийския университет. Пред вас са отворени вратите на повече от 650 от най-добрите европейски университети, с които сме сключили договори по програмата "Еразъм" и които са готови - стига да сте добри студенти - да ви приемат за допълнително обучение и да ви запознаят с културата на своите страни. Софийският университет, който обучава към 10% от българските студенти, осъществява една трета от международната им мобилност. Подобен шанс да бъдат неразделна и равноправна част от европейското студентство вашите родители и ние, вашите преподаватели, никога не сме имали.

Прекрачвате дверите на университет, който неизменно стои начело на всички национални класации за най-добро висше училище. За съжаление, той е единственият български университет, който

заема достойно място в световните класации

Но този факт почти не намира отражение във финансирането му от държавата, която очевидно смята, че с една и съща инвестиция може да получи и салам тип народен, и еленска пастърма. Но за да бъдем още по-добри, за да бъдем още по-напред в престижните класации, зависим от вас, колеги, от вашите стремежи и вашата готовност през идните години да полагате сериозни усилия, за да вървите напред, а заедно с вас напред да върви вашият университет.

Ставате част от университет, който за свое мото е избрал "Знанието прави силата". Можем да го кажем и инак - знанието побеждава силата, невежата арогантна сила, която за съжаление в последните десетилетия се пъчи на преден план у нас. Не е лесно - знанието у нас често е подложено на присмех, на недоверие от тези, които не са достойни за него. Медиите нерядко - къде съзнателно, къде не, нагнетяват в цялото ни общество чувство на малоценност - не са нужни на някои от управниците ни млади, уверени в себе си българи, които ясно ще им покажат колко струват техните претенции и техните смехотворни ежби.

Няма да ви е лесно, колеги, живеем в общество, в което спортист може да получава заплата и над 100 млн. евро годишно - толкова, колкото 1000 професори в най-добрия университет в света - Харвард.

Ще бъдете възпитаници на университет, който настоява, че само качеството - не мимолетни политикански интереси, не и криворазбрани задачи с близък хоризонт, трябва да бъде критерий при подкрепата на висшето образование и науката.

Ще слушате лекции в университет, в който ще опитваме

да ви учим как да мислите - не какво да мислите

Студенти сте в университет, за който обаче качеството не е достатъчно. 120 години Софийският университет е един от стожерите на демократичните основи на нашето общество и ние

Снимка Мариета ТОМОВА

ще очакваме от вас да не бъдете безлика и апатична студентска маса, а да сте хора с характер, със съпричастие към проблемите на обществото ни.

Ще бъдете част от университет, който държи на националните традиции, който се бори да поддържа националната идентичност в епохата на глобализацията, който иска да не забравяме предходниците си. Защото ако искаш да градиш, отричайки всичко, което тези преди теб са сторили, няма как градежът ти да е стабилен.

Ще ви учим, че когато имаш достатъчно, за да живееш добре, трябва да имаш и нещо, за което да живееш. Въпросът е докато се борим да живеем добре -

да не пропуснем нещата, заради които трябва да се живее

Ще ви преподават преподаватели, които години наред са работили в чужди университети в Германия, Италия, САЩ, Япония, Австралия, в университети, в които са били на равна нога с колегите си и са се върнали в България, за да работят за нея, и да бъдат заливани с помия от завистливи и неуспели.

Съветвам ви едно от първите неща, които да направите в университета, е да влезете в Университетската библиотека - втора по големина и първа по ресурси научна библиотека у нас, която през последните години бе модернизирана, библиотека, за чиято поддръжка не получаваме и стотинка от държавата.

Уважаеми млади колеги, трябва да се борите за правото си да получавате възможно най-доброто образование - и с нас, вашите преподаватели, когато не сме на висотата на вашите очаквания, и с тези политици, които предпочитат да не сте в България, а в чужбина - и оттам да пращате пари в помощ на близките си, с които те да се разполагат. Тези, които говорят за образование и наука

преди избори и след това ги загърбват

които нямат интерес от интелигентни, мислещи, самостоятелни хора, които им оборкват плановете. Не винаги ще приемаме вашата гледна точка. Не винаги и аз ще я приемам - но това не е трагедия. Няма да сме на едно мнение, ще ви изглеждаме ретроградни, но постарайте се да разберете, че когато не ви подкрепяме докрай, ни пречи и товарът на плещите ни и натрупаният опит, а още в Библията е казано, че който трупа знания, трупа печал.

През последните години, след упорита борба, лобиране, протести, та и затваряне на университета, постигнахме някои успехи - на практика е сигурна оперативната програма "Наука и образование за интелигентен растеж", почти готова е стратегията за висше образование. Но не забравяйте, че и двете са сравнително краткосрочни. Вие, които сте в тази зала и тази есен за първи път влизате в аудиториите, ще завършите магистратурата си през 2020 г., последната година на оперативната програма, а обществото ни не е започнало биля и да мисли какво има да става отвъд този рубеж.

Не бива да оставяме управниците ни да забравят, че

европейското финансиране не е панацея

Преди година в тази зала говореше ректорът на един от най-успешните изследователски университети в Европа "Пиер и Мария Кюри". Та той подчерта, че европейското финансиране е само глазурата на тортата, а самата торта трябва да бъде несекващото усилие на нацията и държавата.

Все пак за първи път от години насам бе повишено, макар и съвсем малко, финансирането на някои критично важни за обществото ни професионални направления. Това е само първа крачка, но е важно усилията в тази насока не само да продължат, но и да се ускорят.

Стъпвате в университет, който през изтеклата седмица бе домакин на три събития с национално значение - Жан Луи Брюгес, главният библиотекар и архивист на Ватикана - едно от най-важните хранилища на европейската и световна култура - бе удостоен със синята лента на нашия университет; Юлия Кръстева - един от водачите на интелектуалното развитие в Западна Европа през последните десетилетия, която за наша чест е българка и възпитаник на Софийския университет, изнесе лекция и се срещна с читателите си в тази сграда; китайският писател Мо Йен, носител на Нобелова награда по литература за 2012 г., бе обявен за доктор хонорис кауза на университета. Едва ли има друго място в България, в което да има подобен интелектуален кипеж.

През последните две седмици Софийският университет застана начело на две изключително важни университетски мрежи - Асоциацията на балканските университети и консорциума "Китай-Централна и Източна Европа"; преподавател от Софийския университет оглави европейската мрежа на катедрите "Жан Моне", финансирана от ЕС; за първи път в историята на българското висше образование, струва ми се, ректор на Софийския университет бе поканен да прочете тържествената встъпителна лекция за началото на учебната година във важен турски университет. Всичко това е свидетелство за авторитета, с който се ползват вашите преподаватели и извън родината ни.

Ще влезете в университет, който въпреки финансовите рестрикции опитва да поддържа на приемливо ниво своята материална база. Искаме да изкажем нашата благодарност към най-големите ни спонсори през последната година - фондация "Америка за България", "Прокредит банк", многобройните фирми, които работят в сферата на IT технологиите и които помогнаха за модернизирането на учебните зали в Ректората, в Стопанския факултет, във Факултета по математика и информатика, във Факултета по химия и фармация. С помощта на Китай усилено се създава нов институт "Конфуций" - 15 пъти по-голям от съществуващия. За наше огромно съжаление, въпреки несекващите ни усилия не можем да ви предоставим спортната база, която заслужавате.

През изтеклата година студентите от Софийския университет в най-пълна степен в страната се възползваха от възможността да работят в програмата "Студентски практики" - 5500 студенти можаха да се докоснат до реалния живот, да се запознаят с евентуалните си бъдещи работодатели - не пропускайте тази възможност.

И накрая - днес няма как да избягаме от политиката. Само след три дни са изборите у нас и не забравяйте, че тези, които ги спечелят, вероятно ще ви управляват до края на следването ви. Не забравяйте, че върховната власт е във вашите ръце,

а не в ръцете на самодоволния т.нар. политически елит

Някои от вас искат да изразят гражданската си позиция, като не гласуват, но не забравяйте, че така връчвате властта в ръцете на тези, от които се отвращавате. Не забравяйте, че бъдещето на България зависи не от тези, които ни обясняват, че държавата я нямало, а от тези, които правят всичко възможно, за да я има. Зависи от вас. Преди три дни в тази зала писателят Мо Йен цитира китайската поговорка, че добрият кон веднага го яхват - бъдете добри, но не се оставяйте да ви яхат.

Началото на тази учебна година е в дните, когато политиците най-охотно дават обещания, но ще се учите в годините, когато трябва да ги изпълняват. Не забравяйте това, което ни говорят сега. Защото за разлика от лирическия герой на Яворов, ние години наред неуморно рушихме - и деня, и нощя. Няма да е лесно да възстановим разрушеното и отново да дръпнем напред.

И накрая завършвам така, както винаги съм завършвал в тази зала. Когато ви запитат къде сте учили и отговорите "в Университета", никой няма да ви задава втори въпрос. Щото за българина Университетът с главна буква винаги е бил Софийският университет "Св. Климент Охридски". Бъдете достойни за него и на добър час!

С много малки съкращения

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

ЩЕ ПОВТОРИ ЛИ ИНДИЯ ЕКСПЕРИМЕНТА НА КИТАЙ?

Най-голямото упражнение по демокрация продължава във втората по население държава в света

След десет години управление Индийският национален конгрес отстъпи властта в страната на Индийската народна партия (Бхаратия Джаната, известна като партия на хиндуисткия национализъм). Нейният кандидат Нарендра Моди се закле като 15-и премиер на втората по население държава в света. Такъв избор направиха над 815 млн. души.

Ивелина ВАТОВА

Индийците отдавна не бяха изпадали в подобно икономическо и политическо разделение. Спадът в 10-ата икономика в света е очевиден, а инфлацията, особено при стоките от първа необходимост - доста над очакваната. Драстично скочи дори цената на лука, без който индийската кухня е немислима. Още през 2013-а се оформиха няколко тенденции: обикновеният гражданин шумно навлезе в политиката благодарение на движението "Индиецът срещу корупцията"; ИНК изгуби местните избори в "бастиона" си Делхи и изпадна в сериозна лидерска криза; опозицията спечели много от щатските избори, а влиятелни регионални партии се отказаха от управляващата коалиция. Явно промяната бе желана и очаквана. Фондовите пазари светкавично реагираха.

„Референдум за Моди", а не битка между политически платформи

Така индийските анализатори определиха избори 2014. Привържениците му пък заговориха за "битка между династиите и демокрацията". Победителят пръв сред политиците разбра ползата от социалните мрежи и ги използва активно в кампанията. Човек с феноменална памет, с неотслабващ нюх за публичност, със слабост към театъра, но и крайно отмъстителен. Момче от прашния храмов град Ваднагар в щата Гуджарат, което продавало чай на пътниците по влаковете, за да помага в изхранване на семейството, принадлежащо към гханчи - каста на дребни търговци и производители на масло за готвене, чиито корени са в Империята на Великите Моголи. От 1987 г. е в ИНП, а през 2001-а поема управлението на Гуджарат. Симпатизантите му говорят за модиномика и за "гуджаратско икономическо чудо". Противниците му не пропускат да напомнят за етническото напрежение в щата през 2002-а, когато загинаха доста хора.

Спасител или кошмар за Индия ще е Моди? Мнозина задаваха този въпрос преди и по време на изборите. За симпатизантите си е експедитивен, твърд и неподкупен администратор. Никой не успя да го обвини в алчност или в лично облагодетелстване. По време на кампанията си, която започна още през 2013 г., 63-годишният Моди молеше: "Дайте ми 60 месеца. Обещавам да променя страната". Но и настояваше: "Първо трябва да направим тоалетни, а после да градим храмове." Умее да се докосне до националната гордост на индиеца, да говори прочувствено за бедността, за младежта. Очаква се да търси баланс между интересите, свързани със сигурността на Индия, и засилващите се делови връзки с втората световна икономика: "Трябва да приличаме на Китай...", апелираше той, но Ройтерс още през април предупреди: "Ако Моди стане премиер, Индия ще заеме твърда позиция в териториалните спорове с Китай и Пакистан." Трите са ядрени държави, с амбиции за бъдещи позиции в Афганистан.

За първи път Индия има премиер, роден след обявяване независимостта на страната през 1947 г. На церемонията по полагане на премиерската клетва нямаше речи. Тя бе произнесена с твърд, команден тон, но, докато говореше пред парламентарната група за отдаденост на майка Индия, се просълзил и се поклонил пред мемориала на духовния баща на нацията Махатма Ганди. Още на 26 май включи официалния си сайт и първо се обърна към народа с традиционното "Намасте" и с молба за "подкрепа, благословия и участие" в реформата, която "трябва да провеждаме". Сред 3000-те гости на церемония бяха президентът на Афганистан Хамид Харзай и премиерът на Пакистан Наваз Шариф. Присъствието на последния се оцени като жест на добра воля между двамата съседи, от години в твърде обтегнати отношения.

Миграцията, новите медии, мобилните телефони и телевизията свидетелстват за повишена социална и икономическа чувствителност и засилена мобилност

„Минимум правителство, максимум управление!"

- това е премиерската мантра на Моди. С обявяването на кабинета проведе и първата си реформа - съкрати го от досегашните 71 на 45 души с аргумента за повече управление близо до нуждите на обикновените индийци и по-малко бюрокрация по високите властови етажи. Явна заявка да се опрости административната структура, да се модернизира и рационализира държавната машина. В икономиката най-сериозно предизвикателство ще са новата политика в енергетиката - очаква се нов модел за енергийно разпределение и промяна в националната формула за цените на газа, и инфраструктурните проекти - от пътното строителство с нови работни места и мултипликационен ефект в производството на желязо и стомана, на строителни материали, до транспортния бизнес и бързоскоростните влакове по японски и китайски образец.

Друг приоритет е битката с инфлацията - предстои да се основе ценови стабилизационен фонд за субсидиране на 6-10 жизненоважни стоки от индийската потребителска кошница, формиращи приблизително 3,3% от БВП за 2013-2014 г. Нужни са промени и в данъчното облагане - единен щатски и федерален данък, за да се помогне на икономиката да се придвижи поне с 2 пункта нагоре. Предстои реформа и в трудовото законодателство, която ще даде възможност годишно да се откриват по 10 млн. нови работни места за младите индийци. Назрява приватизация на холдингите с държавно участие заради фискалния дефицит. Необходими са промени и в банковия сектор, за да се изчистят лошите заеми, да се осигури достъп на чуждите инвестиции до отбранителната индустрия и в застрахователния бизнес. Не на последно място се предвижда сегашният публично-частен партньорски модел да се трансформира в гражданско-публично-частно-партньорство. Това ще позволи да се мобилизират знанията и уменията и на различни граждански групи от професионалисти и пенсионирани експерти.

Най-голямо предизвикателство обаче остават традиционно дълбоките неравенства в индийското общество.

Нарендра Моди

В дъното на бедността са близо 150 млн. души

Но Индия е страна, където потенциалът за решаване на конфликтите е точно толкова голям, колкото и самите конфликти. Социалната тъкан на обществото драстично се променя. И политици като Моди си дават сметка за тази динамика. Той говори за "новата средна класа", а според интелектуалците към нея вече се числи 1/3 от индийското население. Прогнозата е в следващите 10 години тя да обхване 50% от него.

На сцената се появи и "гражданинът-потребител" - млад, нетърпелив и дързък, интелигентен и агресивен, който иска отговорност от лидерите си, прозрачност и отчетност от правителството си и умее да създава повече проблеми от почтителния бащин електорат. Той се роди от три взаимно преплетени тенденции. Първата е свързана с промени в демографската физиономия на Индия. Една пета от новите гласове в избори 2014 бе на 18-19-годишните, приблизително половината от индийското население е под 26 г. Тези хора нямат спомен за живота преди 1991-а, когато започват либерализиращите реформи. Те са "родени свободни". Предвижданията са в следващите две десетилетия огромна млада вълна да залее активния живот.

Втората тенденция е засилващата се урбанизация. По официални данни 2/3 от населението на Индия все още живее в селата, но ситуацията е изключително динамична - почти 2/3 от националния доход идва от градския конгломерат. През следващия четвърт век около 300 млн. ще мигрират към градовете и почти ще удвоят населението им. Селяните, които учат в града, семействата, които разчитат на финансовата помощ на децата си, работещи в града, увеличаващият се брой на хората с кабелна телевизия - всички са проводници на градската култура и поведение. Фирмите, заети с продажбата на всекидневни стоки, първи откриха как селските жители бързо заимстват градските шопинг навици. Англоезичният "The Times of India" съобщава, че тиражът му в селата расте. И идеите прескачат от градския център към селските му покрайнини или направо към далечната провинция. През 2011 г. антикорупционните протести избухнаха първо в Делхи, но скоро обхванаха страната.

Третата промяна е в доходите.

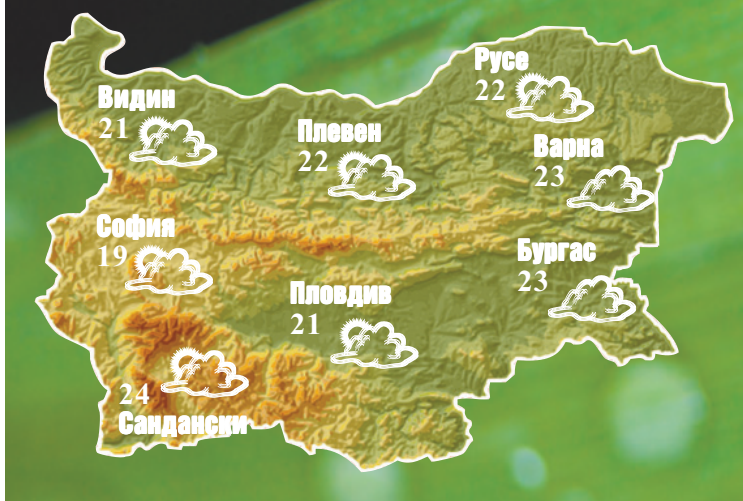
По-бедните стават политически по-взискателни

Постепенно изчезва страхът от феодалната зависимост от старите нрави. Индия може и да се е провалила в създаването на формална трудова заетост, но милиони поне за половин година напускат нивите и работят на строежите, стават шофьори на тежкотоварни коли, наемат се в крайпътните заведения. Така се променя и начинът, по който тези хора започват да възприемат себе си. Собственият мобилен телефон, казва индийски социолог, носи на обикновения човек огромно статусно чувство, усещане за непознато до момента достойнство.

Тези тенденции предизвикват драматично преформатиране на политическото поведение. По-младите сменят обекта на политическите си симпатии от ляв център до краен национализъм, не се идентифицират нито с твърдите партийни или коалиционни ядра, нито с определена каста или религия, все повече се интересуват предимно от личното си благосъстояние. Хиндуистката общност обаче все още формира в публичното съзнание представата за "недосегаемост", макар и за по-младите, за по-образованите и за по-заможните градски жители това да е отживелица. Миграцията, новите медии, мобилните телефони и телевизията свидетелстват за повишена социална и икономическа чувствителност и засилена мобилност. Досегашната система не е в състояние да издържи на натиска на новото, което прониква в тъканта й.

Мнозина се питат ще успее ли Индия да повтори експеримента на Китай (от 2006 до 2011 г. г-н Моди задълбочено проучва модела на китайските икономически зони), или ще се превърне в политически крехка и икономически бедна страна. В крайна сметка мнозинството пожела радикалната промяна. А дали ще я постигне?

ВРЕМЕТО

Слънцето днес временно ще се скрие и ще се появи слаб североизточен вятър и дневните температури ще се понижат с 2-3 градуса. Под влиянието на проникващ от североизток по-хладен въздух, ще стане не толкова приятно за разходки, както бе в началото на седмицата. Облачността ще се увеличи и на отделни места са възможни превалявания от слаб дъжд. Максималните температури ще са между 19-14 градуса, в София - 19 градуса. Ще духа до умерен вятър от север-североизток.

Изгледи за

3 максимални **13°/19°**

4 максимални **15°/21°**

Температурите в петък и събота ще продължат да се понижават и през почивните дни ще са от 13 до 19 градуса. Вятърът ще се усили. Лек дъжд се очаква на отделни места в страната. Превалянията обаче няма да бъдат съществени като количества.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен нумератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Алъона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

БНТ 1

06.00 Денят започва Информационен сутрешен блок
08.05 Парламентарни избори 2014
08.10 Денят започва Информационен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Култура културен блок
10.30 Здравето отблизо
11.45 Малки истории /п/
12.00 По света и у нас
12.20 Парламентарни избори 2014
12.25 Спортни новини
12.35 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
13.00 Живот с Дерек тв филм /9 епизод/
13.40 Приключенията на един Арлекин тв филм /4, последна серия/
14.40 Английският съсед тв филм / 4, последна серия/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Малки истории /п/
16.30 Дързост и красота тв филм /3426 епизод/
16.55 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.05 Светиците тв филм /11 епизод/
17.50 Зелена светлина
17.55 Парламентарни избори 2014
18.00 По света и у нас
18.30 Още от деня с Димитър Цонев информационно предаване
19.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 Парламентарни избори 2014
21.05 Спортни новини
21.15 Студио Футбол
22.05 Футбол: Тотнъм - Бешикташ, среща от груповата фаза на Лига Европа пряко предаване от Лондон
00.00 По света и у нас
00.10 Парламентарни избори 2014
00.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
00.40 Мотоспорт екстра
01.10 Здравето отблизо /п/
02.10 Денят започва с Култура /п/
03.25 По света и у нас /п от 20:00/

bTV

06.30 „Тази сутрин“- информационно предаване с водещи Антон Хекимян и Биляна Гавазова
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето“- сериал
15.30 „Цветовете на любовта“ - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“- публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Времето лети“ - сериал
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Север- юг“- сериал, с. 2, еп. 35
21.30 „Survivor: Камбоджа“ - реалити шоу
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Вътрешна сигурност“ - сериал, с. 2, еп. 3
01.00 „Пепел от рози“ - сериал
02.00 „Преди обед“ /п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
04.00 bTV Новините /п./
04.30 „Цветовете на любовта“ /п./- сериал

NOVA

06.20 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Езел“ - сериен филм, 3 сезон
13.30 „Моята карма“ - сериен филм
14.30 „Перла“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка“ - сериен филм
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 ВИП БРАДЪР 2014 - реалити шоу
21.00 „Съдби на кръстопът“ - предаване на НТВ
22.00 X Factor - музикално шоу
23.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
01.00 „Лекар на повикване“ - сериен филм, 3 сезон
02.00 „На кафе“ - предаване на НТВ /п/
04.15 „Долината на слънцето“ - сериен филм /п/

Канал 1

08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро“
08.40 „Контролна покупка“
09.05 „Живей здраво!“
10.00 „Модна присъда“
11.00 Новини
11.15 Сериал: „Прегръщайки небето“
13.25 „Времето ще покаже“
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже“
15.00 Сериал: „Вярвай ми“
15.55 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.45 Сериал: „Прегръщайки небето“
22.35 „Вечерният Ургант“
23.10 Сериал: „Вярвай ми“
00.00 Нощни новини
00.15 „Нека говорят“
01.15 „Насаме с всички“
02.00 „Хайде да се оженим“
02.55 „Модна присъда“
04.00 Новини
04.05 „В наше време“

ОВЕН

Събитията днес ще са позитивни за вас и ще върнат доверието и вярата ви в доброто. Ще получите каквото очаквате. Наслаждавайте се.

21 март - 20 април

РАК

С подбрани от вас хора ще градите общи задачи. Ако обмисляте бизнес, ще получите информация, осигуряваща чудесни възможности.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес като отговор на проявената ви загриженост към проблемите на околните ще последва придобивка. Не отказвайте подаръците.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Вземайки сами решения и работейки за изпълнението им, ще заявите ясно претенциите си към онези, които са в позиция на подчинени.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Развитията около делата ви ще ви заредят с настроение и ще помогнат по-лесно да преодолеете дребните неща, които ви огорчават.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Многото задачи, които предвиждате днес, ще отнемат част от времето ви за отдих, но не трябва да съжалявате.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Делничното напрежение ще ви накара да потърсите по-спокойно място. Уединете се, съберете сили, с които да продължите напред.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес ще задълбочите интересите си в нова сфера на дейност, което ще наложи да се запознаете с детайли, невидими на пръв поглед.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

С присъствието си ще въздействате на мнозина да подкрепят хуманна кауза. Активното ви участие в този проект ще даде добри резултати.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Не се преуморявайте, днес ангажиментите ви са достатъчни за повече от едни човек, за да поемате нови. Освободите се от лоши помисли.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Каквито и трудности да срещнете днес, не си и помисляйте да се отказвате. Следвайте намеренията си и ще успявате в начинанията.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Насочете енергията си в защита на онези, които обичате, и срещу други, които съзнателно ви манипулират. Обуздайте емоциите си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

Очаквайте

НОРВЕЖКИЯТ ПИСАТЕЛ ТОМАС ЕНГЕР ПРИСТИГА В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ДЕКЕМВРИ

Разбиват граници в „Двореца” в Балчик

Петото издание на международния артфорум се провежда до 12 октомври

Дана РУСЕВА

20 визуални артисти от Румъния, Хърватия, Словения, Италия, Турция, Сърбия, Навара - Испания, Беларус, Еквадор, Белгия, Русия, Германия и България ще “разбиват” граници в петото издание на международния артфорум и фестивал “БезГраници”, който се провежда до 12 октомври културния център “Двореца” в Балчик.

Главното събитие през тази година е артсимпозиумът. Освен пленера на художници и фотографи, събитието планира създаване и развитие на артмрежа за визуални изкуства. Голяма част от участниците, освен артисти, са и опитни организатори в своите страни. Артпленерът се провежда за четвърти път в рамките на форума и е подготовка за събитието през 2015 г., когато се очакват 120 участници от 30 държави, както и много етноконцерти, конференция за културна политика и артмениджмънт на фестивални организатори и професионалисти. Догодина ще бъдат представени традиционно областите етно и джаз музика, както и отново визуални изкуства (изобразително изкуство и фотография). На 3 октомври ще се състои официалното откриване с изложба на участниците във форума в галерия “Актив Арт” - Варна, а на 10 октомври ще бъде тържественото закриване на събитието с изложба с картините и фотографиите, направени по време на пленера, в галерия “Тихото гнездо” в “Двореца” в Балчик.

Артфорумът ще бъде представен в рамките на артмрежа “БезГраници” в над 40 държави по света. На 24 октомври по време на най-голямото изложение за музика и изкуство в света - “Уомекс”, ще се проведе и специално представяне за черноморския регион и заслугите на форума “БезГраници” за осъществяването на голямо количество трансгранични проекти, които вече са реалност. Събитието се планира да бъде ежегодно, като на всеки две години е в пълен формат.

Артпроявата традиционно е продукция на Стопанската камара - Варна, заедно с “Двореца” - Балчик, и артмрежа “Скендерман”. Партньори на събитието са галерия “Актив Арт” - Варна, и “Транстриумф холдинг” АД.

Изложба стъклопластика от Чехия е подредена в галерия „Средец”

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Изложба стъклопластика “Чешко стъкло в Двореца” на Училището по стъкларство и приложни изкуства от град Валашске Мезиричи, Чешка република, е подредена до 8 октомври в галерия “Средец” на Министерството на културата, бул. “Ал. Стамболийски” 17 в София.

Пътуващата изложба е най-голямата експозиция на чешко стъкло, представяна извън пределите на Чехия. Тя е реализирана под патронажа на министъра на културата и с подкрепата на Министерството на културата на България. Като домакин за България, Държавният културен институт “Културен център “Двореца” - Балчик, допринесе в огромна степен българо-чешкото сътрудничество в областта на културата и изкуствата да бъде материализирано чрез тази първа по рода си пътуваща изложба, съобщават от МК.

Творчеството и геният на чешките майстори на стъклото са били представяни нееднократно на българска земя. Публиката у нас познава още от началото на XX век качествата и достойнствата на прочутото чешко стъкларство. С тази нова изложба Училището по стъкларство и приложни изкуства от Валашске Мезиричи по изключително интересен и своеобразен начин докосва посетителя със своята специфика. Творбите на утвърдените майстори-магистри от училището, както и на млади творци, чиито имена тепърва ще се налагат, вече гостуваха в “Двореца” в Балчик (“Каменната зала” и в галерия “Тихото гнездо”), както и в градските художествени галерии в Добрич и Севлиево. Показаните произведения на стъкларското изкуство са продукт и на поредицата пленери, които училището от Валашске Мезиричи проведе в България на територията на Архитектурно-парковия комплекс “Двореца” в Балчик.

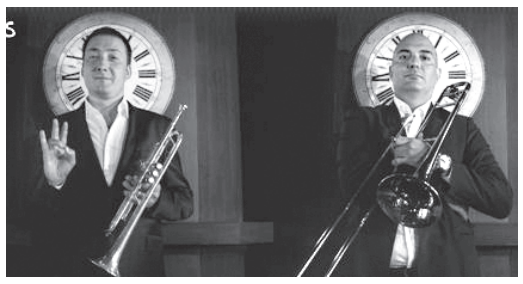

„Урок” е включен в Конкурсната програма на фестивала в Токио

След старта на “Урок” от “София мийтингс” - наградата за най-добър проект и представяне на филма на закрити прожекции, пълнометражният дебют на Кристина Грозева и Петър Вълчанов “Урок” беше избран в едни от най-авторитетните световни филмови форуми. Възнаградени за усилията си с признание от Сан Себастиан - наградата “New Directors”, присъдена от международното жури, както ДУМА писа, преди дни дойде новината за следващото участие на филма в конкурсната програма на филмов фестивал категория “А” - Токийския, единствения японски фестивал, акредитиран от FIAPF и един от двата (заедно с Шанхай) азиатски фестивала с престижна конкурсна програма. “Урок” ще се състезава с още 14 филма от Европа и Азия.

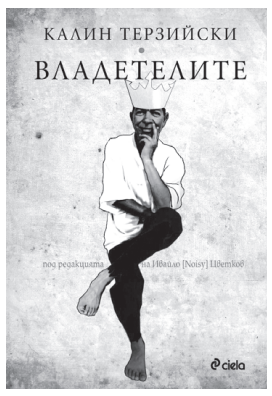
кратки

Brazz Brothers всеки петък в „Студио 5”

От петък вечерта на 3 октомври (23 ч.) в “Студио 5” започва музикална Brazz лудница с домакини Brazz братята по душа Мишо Йосифов и Вили Стоянов. С това събитие ще бъде дадено началото на големите Браз петъци в “Студио 5”. Пригответе се за нощи, изпълнени с качествена музика, качествени напитки и най-добрите музиканти, които ще представят джаз музиката във всичките й измерения, съветват домакините. И това не е всичко - най-бразобразни ВИП гости ще допълват музикалната картина. Останалото е танци и купон до сутринта. Основният състав на бенда включва Мишо Йосифов (тромпет), Вили Стоянов (тромбон), Тодор Бакърджиев (тромпет), Милен Кукошаров (пиано), Димитър Карамфилов (контрабас), Георги Марков (ударни), фотография Стайо Касабов.

Книжовна премиера в „Гринуич”

Новото заглавие на “Сиела” - “Владетелите” от Калин Терзийски, свободни асоциации под редакцията на Ивайло (Noisy) Цветков, ще бъде представено премиерно днес от 18.30 ч. в книжарница “Гринуич” на бул. “Витоша” 37 в София. Участват произволни музиканти и образи, четат актьори, мотаят се ангели, отбелязват организаторите на събитието. Тази книга е за всички, за които да бъдеш българин е потискащо; но и за онези, които проумяват, че да бъдеш българин няма никакво основание с изключение на самото него. Твърде дълго вече “българин” означава обект на Великите сили, на лошо управление, на страха от отхвърляне, на лошите практики. Е, “Владетелите” на Калин те канят да бъдеш субект, пише Ивайло (Noisy) Цветков.

Хасковският театър и „Българан” гостуват във Варна

Снимка “БЪЛГАРАН”

Пиесата “Смях в залата” от Майкъл Фрейн ще представят ДТК “Иван Димов” и театър “Българан” на 6 октомври от 19 ч. в зала 1 на Фестивалния и конгресен център във Варна. Постановката е на Асен Блатечки, участват Асен Блатечки, Калин Врачански, Яна Маринова, Невена Бозукова, Милена Маркова, Алексей Кожухаров, Васил Банов.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 2 ОКТОМВРИ 2014

„Аз съм българче” навършва 6 години

Рожденият ден на детско-юношеското списание ще бъде отпразнуван в събота в Столичната библиотека

Шестгодишнината на списание “Аз съм българче” ще бъде отбелязана с весел детски смях, щастливи лица и традиционната камерна изложба на рисунки от шестте издания на конкурса “Нарисувай ми слънце”, в Детския отдел на Столичната библиотека, на пл. “Славейков” 4, на 4 октомври от 11.30 ч., научи ДУМА от Розалина Златкова.

От създаването си през септември 2008 г. списание “Аз съм българче” е с фокус към читателите у нас и в чужбина. Разказва за историята, традициите и културата на българите. Публикува развлекателни и образователни четива. Всеки брой съдържа забавни игри, загадки и конкурси, както и неизменното цветно приложение за художниците и изобретателите. Списанието е единствено по рода си на българския пазар. От 2012 г. обемът на изданието включва 48 страници. Оформено е в огледален формат с две първи корици за юноши и за малчугани и с плакат в средата. Списанието е с двумесечна периодичност, образователно, с патриотична насоченост и научно-популярно. Създадено в подкрепа на момчетата и момичетата на възраст от 6 до 16 години, в тяхното детство и юношество, независимо от социалния им статус. Дава уникални възможности на читателите за личностно усъвършенстване и развитие на ученическия колектив, чрез екипна работа и в часовете на класа.

На купона по случай шестия рожден ден на изданието ще бъдат представени развитието и новостите в рубриките на детско-юношеската медия; ще бъде на разположение новият, 54-ти брой - “Мечтатели”; всеки желаещ ще може да си поръча колекция от избрани списания или пък цялото течение на изданието на специална цена; всички юноши и малчугани, гости на купона, които попълнят лексикон от един брой, ще участват с отговорите си в томбола с награди; ще може да се видят част от наградените творби в шестте издания на конкурса “Нарисувай ми слънце”. Ще бъдат връчени наградите на участниците в радиоиграта “Деца четат поезия в ефира на БНР” от поредните няколко тура на надпреварата в ефира на “Закуска на тревата”. Всеки желаещ ще може да се регистрира за участие в предстоящите излъчвания на радиоиграта по Националното радио. А може да получи и автограф от самите водещи. Новите поданици ще приема и въображаемата страна - територия на списание “Аз съм българче” - Усмихландия.

ИЗЛЕЗЕ СБОРНИКЪТ ЛИСТОПАД НА СПОМЕНИТЕ 2014

Николинка ХРИСТОВА

“Отново е есен и бавно капят пожълтелите листа на дърветата. Октомври е месец, в който на брега на морето в морската столица Варна ежегодно се провежда фестивалът “Листопад на спомените”. Неразделна част от фестивала е издаването на поетичен сборник. През 2002 г. излиза от печат първото издание на сборника със стихове, със скромните 31 страници. Всяка следваща година книжката расте, за да надхвърли днес 90 страници, наред с нарастването на броя на произведенията (автори от третата възраст от цяла България) расте и тяхната художествена стойност.”

Това е част от предговора на сборника “Листопад на спомените 2014”, в който има автори - знайни и незнайни, вдъхновени поетично от живота, природата, историята ни, от приятели. Започва с “Участ” на Матей Шопкин:

Така навярно съм орисан –
да се държа за своя корен,
по чувство, по душа и мисъл
да бъда като всички хора;
да мога рана да превържа,
да мога да издам присъда,
сълзи да мога да избърша
и целият сърце да бъда!...
Не знам доколко ще сполуча –
човек понякога се лъже.
Но с тази осъзната участ
живея радостен и тъжен.
Живея! И до болка вярвам
във всичко хубаво и просто.
И моя най-висока мярка
е синеокият А п о с т о л!

Следващото е “Капитан първи ранг Диню Савов” от Георги Драмбозов, “Родина” на Уляна Иванова, която с един куплет -

Тук Бог е слизал вдъхновен,
с любов те е изписал –
да хубавееш ден след ден,
така те е орисал.

казва мислите на милиони българи за Родината.

Стихотворението “Листопад на спомените” е своеобразна благодарност към фондация “Листопад на спомените” - Варна, която години наред създава условия за творческа изява на самодейци от третата възраст с песни, танци, обичаи, литературно творчество да се чувстват продължители и пазители на традиции в българския фолклор и старите градски песни, на желанието за живот, творчество и потребност да споделят опит и знания със забързаното младо поколение на България.

Щом дойде отново жадувана есен
и злато поръси над тихи градини,
приморският град ни събира за песен.
Пристигаме тук, както всяка година,
с мечтите за хубост, за обич, за младост –
посреща ни Варна с усмивка и радост.

Във старите песни е скрита магия,
вековна история в тях оживява,
гласът на дедите дочуваме ние –
на този фестивал старина оцелява.
А времето спира, то миг е изконен,
на български пеем – езика ни роден!

Красива си, Варна, и древна, и млада!
Със песни признаваш духа непокорен...
със песен човекът добрува, не страда,
със песен опазваме родния корен!
Да бъде все тъй ЛИСТОПАДЪТ чудесен
със спомени скъпи във нашата есен!

Авторка е поетесата Юлия Иванова от Никопол.

Сборникът вече е на разположение на читателите в библиотеката на НЧ “Напредък 1871” в Никопол.

ОПЕРНИ КОСТЮМИ НА РАЙНА КАБАИВАНСКА СА ПОДРЕДЕНИ В ТЕЛЕФОННАТА ПАЛАТА

Впечатляваща изложба, представяща знакови моменти от кариерата на Райна Кабаиванска в Телефонната палата в София, бе официално открита от Александър Грънчаров - главен директор “Маркетинг” на Виваком, съвместно с Йорданка Фандъкова - кмет на София, президента на НБУ проф. Богдан Богданов и главния редактор на международното списание “L’Opera” Сабино Леночи. Официален гост на събитието беше оперната прима. Експозицията “Райна Кабаиванска - Божествената” е създадена по идея на Георги Текев, изпълнителен директор на НБУ, а куратор е Николай Пачев - възпитаник на НБУ и носител на първо място на престижния италиански конкурс “Мителмода”, научи ДУМА от Ралица Захариева.

Изложбата показва голяма част от сценичните тоалети, създадени специално за Райна Кабаиванска за някои от най-изключителните й роли. Посетителите ще видят уникалните костюми на Флориа Тоска, Адриана Лекуврьор, Виолета Валери, Хана Главари, предоставени от “Collezione Tirelli Costumi-Roma”. Изложбеното пространство включва и зона за видеопрожекции на части от музикални филми на легендарното сопрано.

Част от експозицията “Райна Кабаиванска - Божествената”, която може да се види до 13 октомври, са и внушителни арт-фотографии, предоставени от Метрополитън опера, Ковънт гардън, Ла Скала, Римската опера, Театро Реал, Софийската опера и други големи оперни театри, в които е пяла примата. Друга серия снимки, правени от фенове и папараци, показва Райна Кабаиванска със спортен екип и боксови ръкавици или позираща като модел за великия дизайнер на концертни костюми Роберто Капучи. Не липсват и “задкулисни” фотографии от съвместни спектакли с други от най-големите артисти на епохата - Караян, Калас, Павароти, Доминго, Карерас.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Четири години без баща ми

генерал Владимир Крумов Симеонов

26.03.1920 - 02.10.2010

Мили татко,

Ти ме дари с толкова нежност, любов и подкрепа, че те ме закрилят до днес.

Показа ми живота тъй щедър, слънчев и красив, че все още вярвам на света.

Взорът ми е вперен в тебе с безкрайна обич и възхищение, със спомените ни, които не ме напускат в моето ежедневие.

Дълбок поклон!

Светла

www.duma.bg

Очаквайте

ДЕНИЯ ПЕНЧЕВА ПОСРЕЩА СЕЗОНА С ФОТОСЕСИЯ

Компютърна програма мисли като човек

Софтуерът все още е в пилотна фаза и ползата му предстои да бъде доказана

Разговорът с компютърната програма Amelia прилича повече от всички досегашни разработки на изкуствен интелект на общуване с компютри от научнофантастичните филми, пише Wall Street Journal.

Комуникацията с компютри на естествен език не е новост. Google представи м.г. "търсене чрез разговор", което ни позволява да говорим на търсещата машина, провеждайки кратки диалози по теми, налични в базата й данни за хора, места и неща. А суперкомпютърът Watson на IBM, прочут с победата си над хора в популярно телевизионно състезание, не само може да отговаря на въпроси за факти от банката си с информация, но и да преценява дали отговорът е правилен.

Amelia, която се разработва през последното десетилетие от частната и сравнително неизвестна компания IPSoft, е различна. Тя се учи от учебници, разговори, свалени за четене, имейли и всякакъв друг текст. Компютърната програма може да намира решения на поставени задачи, стига отговорът да се съдържа в базата й с данни.

Основният продукт на IPSoft е друга разработка в областта на изкуствения интелект - софтуер, който автоматично разрешава проблеми на IT инфраструктурата, наречен IPcenter. Според анализатор на консултантската компания Gartner става дума за "невидим новодошъл", който конкурира гиганти като IBM. IPSoft е основана през 1998 г. и има офиси в 9 държави.

Amelia вече се тества от фирми с изненадващо различни профили - от телекомуникационни до енергийни. Компютърната програма се базира на нов подход в изкуствения интелект, наречен познавателен компютинг. Основната й характеристика е, че може да се учи. Подобно на всеки софтуер, тези системи се създават от програмисти, но след това трябва като деца да бъдат учени да правят различни неща. Целта на разработчиците на Amelia е да разберат как мислят хората, а не да копират начина, по който го правят. "Не сме постигнали истински полет, копирайки птиците. Първо е трябвало да разберем принципа на летенето", уточни президентът на компанията Четан Дубе.

Едно от първите приложения на Amelia е в кол центровете. Редица компании започнаха да тестват програмата в тази насока. Софтуерът все още е в пилотна фаза и реалната му полза предстои да бъде доказана, но програмата вече провежда стотици, а скоро ще осъществява и хиляди едновременни разговори с клиентите на IPSoft.

СЪСТЕЗАНИЕ С ВЪОБРАЖЕНИЕТО ПРИКЛЮЧИ С ПАРТИ

С интригуващо шоу на светлини и сенки бяха обявени и наградени победителите в първия конкурс за интериорен дизайн KARE 2014 "Състезание с въображението". Проектът е плод на съвместните усилия на световната верига за дизайнерски мебели, аксесоари за дома, осветление и огледала и Асоциация на интериорните дизайнери в България.

Магнетично shadow dance шоу, изпълнено от балет Нова и Арабеск, потопи публиката в екстравагантния свят на бранда, подтиквайки гостите да достигнат крайния предел на въображението си

За първи път в историята на KARE се организира конкурс за архитекти и интериорни дизайнери - студенти и професионалисти с опит в областта. Идеята на организаторите бе да вдъхнови и подкрепи оригиналните им идеи, като ги предизвика да се впуснат в смело състезание с въображението, преминавайки отвъд границите на обичайното и познатото.

Общо 36 проекта на интериор, включващ минимум един продукт от всяка категория - мебели, аксесоари и осветление, влязоха в оспорвано съревнование помежду си. Победителите бяха избрани от специално жури, съставлявано от представители на KARE Германия и признати професионалисти от сферата на интериорния дизайн в България.

Голямата награда бе присъдена на инж. диз. Таня Ахмед от фирма "Dadu" за проекта й "Удоволствие преди всичко". Тя спечели 3-дневна екскурзия за двама до Мюнхен с посещение на централата и най-новия Design Center на KARE, както и среща със собствениците на бранда по време на Oktoberfest.

Събитието, чийто водещ бе Мартен Роберто, продължи с разрязване на торта по случай втория рожден ден на магазин KARE в България.

Музикална екскурзия в „Терминал 1"

The Smugglers Collective има удоволствието да покани всички желаещи на музикална екскурзия, наречена Swingin' Around The World. Мястото на излитане е Club Terminal 1, датата е днешният 2 октомври, а опитните пилоти на Smugglers Airlines ще отведат любителите на винтидж емоциите до града, който никога не спи... Пътуване до Ню Йорк за идеолозите на проявата означава Harlem, Cotton Club, Savoy Ballroom, джаз клубове, танци и неугасващи светлини! Именно в Голямата ябълка през 20-те години на миналия век се раждат суинг музиката и танците, благодарение на които става толкова популярна. В името на пасажерите за музикалната селекция по време на полета ще се грижат The Smugglers Collective, заедно с екип от усмихнати стюардеси. През вечерта диджеите ще миксират от специално изграден пулт във формата на пилотска кабина, а Терминал 1 ще бъде преобразен в нюйоркски пейзаж.
Полетът Swingin' Around The Wolrd ще е започне от клуба на ул. "Ангел Кънчев" 1. Часът за Check-in е 21, а излитането - точно в 22. Билетите са по 5 лв. с включени летищни такси.

Шоу с багер от Ясен Велчев

Пианистът и композитор Ясен Велчев ще вземе участие в първото по рода си издание на Case родео по време на Техническия панаир в Пловдив, който се провежда до 4 октомври. Музикантът ще направи шоу с музика и багер днес след 12 ч. Като зарадва гостите, посетили панаира, с уменията си да свири на живо, Ясен ще направи и комплимент към организаторите на родеото със самостоятелна демонстрация на техен багер. От Тайтън машинери България споделят, че Велчев е единственият познат професионален багерист в света, който е популярно лице от музикалната сцена в страната си.

Състезанието по майсторско управление на строителни машини започва на 3 октомври от 11 ч. Най-добрият багерист сред музикантите ще има възможността да се бори за участие на финалите на компанията в Париж. Ясен от години е прочут със страничната си дейност и неведнъж в интервюта е разказвал за своята страст. Популярно става и видеото, в което той задейства запалка със своя багер. На родеото Велчев ще покаже и други технически умения, които дотогава се пазят в тайна.

АТРАКТИВНИ РАПЪРИ ПРЕДСТАВЯТ НОВО ПРОВОКАТИВНО ПАРЧЕ

Young BB Young

Специалните гост-звезди на хитовото черно парти King Vanity Black в :PM CLUB - Young BB Young, ще представят за първи път ново парче. Наред с познатите култови хитове "Featuring с Криско", "О, колко си прост", "Вън ти, мастийо долна" и "BMW", феновете ще станат свидетели на премиерата на провокативната песен на атрактивните рапъри. Владо Черния пък ще върне присъстващите към корените на хип-хопа, а именно реденето на рими върху бийт от едно МС в сайфър, с хита от лятото "Къде е якото".

За да направят вечерта още по-гореща, под звуците на най-завладяващи черни бийтове, подготвени от DJ Stancho и DJ Ray Bon, към партито ще се включат и двама от най-популярните професионални тан-цьори у нас - Пламен Андреев-Пачо (The Hive) и Здравко Костадинов (Groovez). Познати от участията си в редица български музикални клипове, риалити формати като "X Factor", "Музикална академия", "Dancing Stars" и работата си с артисти като 100 Кила, Мария Илиева, Сантра, Дивна, Криско и др., двамата ще представят специална хореография.

За шоуто са подбрани и обработени Trap ремикси на едни от най-големите хип-хоп хитове. Turn Up хореографии и взривоопасен заряд са ключовите елементи в най-новото шоу на The Hive и Groovez.

Вицът

Момченце тича при полицай:
- Помогнете, някакъв мъж се бие с баща ми!
Полицаят тръгва с момчето и вижда двама мъже, които яростно се налагат.
- Кой от двамата е баща ти? - пита полицаят.
- Не знам! - отговаря хлапето. - Те затова се бият...

Акад. ВЛАДИМИР ОВЧАРОВ,
почетен ректор
на Медицинския университет, учен
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ, дипломат,
постоянен секретар в МВнР
ДИМИТЪР АВРАМОВ,
народен представител в 42-то НС
Проф. ДИМИТЪР ХРИСТОВ,
композитор и музиковед
ЙОАН КОСТАДИНОВ, политик
КРАСИМИР РАНКОВ, актьор
МИХАИЛ ЛЮЦКАНОВ,
учредител на клуба
„Приятели на ДУМА" в Гълъбово
РАДКА ЖЕКОВА, художничка
СТЕФАН ДЕСПОДОВ-ДЕСПО,
художник
ТОДОР ЧУРОВ, дипломат

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

2

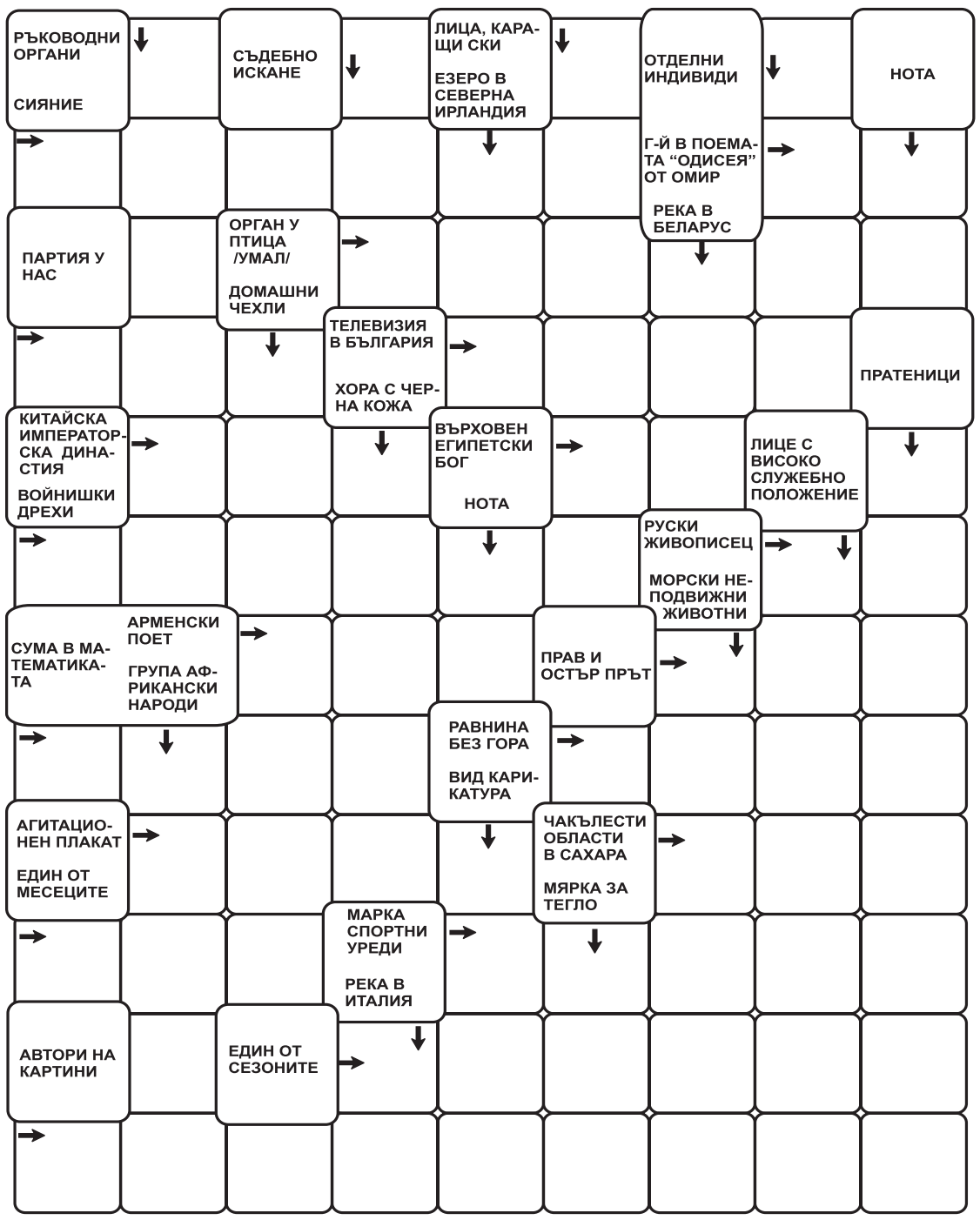

Св. свещеномъченик Киприян Антиохийски, св. мъченица Юстина и мъченик Теоктист войн. Св. Андрей, юродив заради Христа

Киприан бил жрец-магьосник в Антиохия, наставен във вярата от девицата Юстина, която, със силата на кръстното знамение, събудила у него пламенно желание да се поклони на Христа. Възведен в епископски чин, после, за вярата Христова, заедно с девица Юстина били хвърлени в затвора и положени на мъчения. С тях имало и друг християнин - Теоктист. Посечени били с меч в Никодимия в III век по времето на император Декий. Телата им били отнесени в Рим и предадени на Руфима, роднина на императора. Тя ги погребала с чест. При гроба на Юстина ставали изцерения.

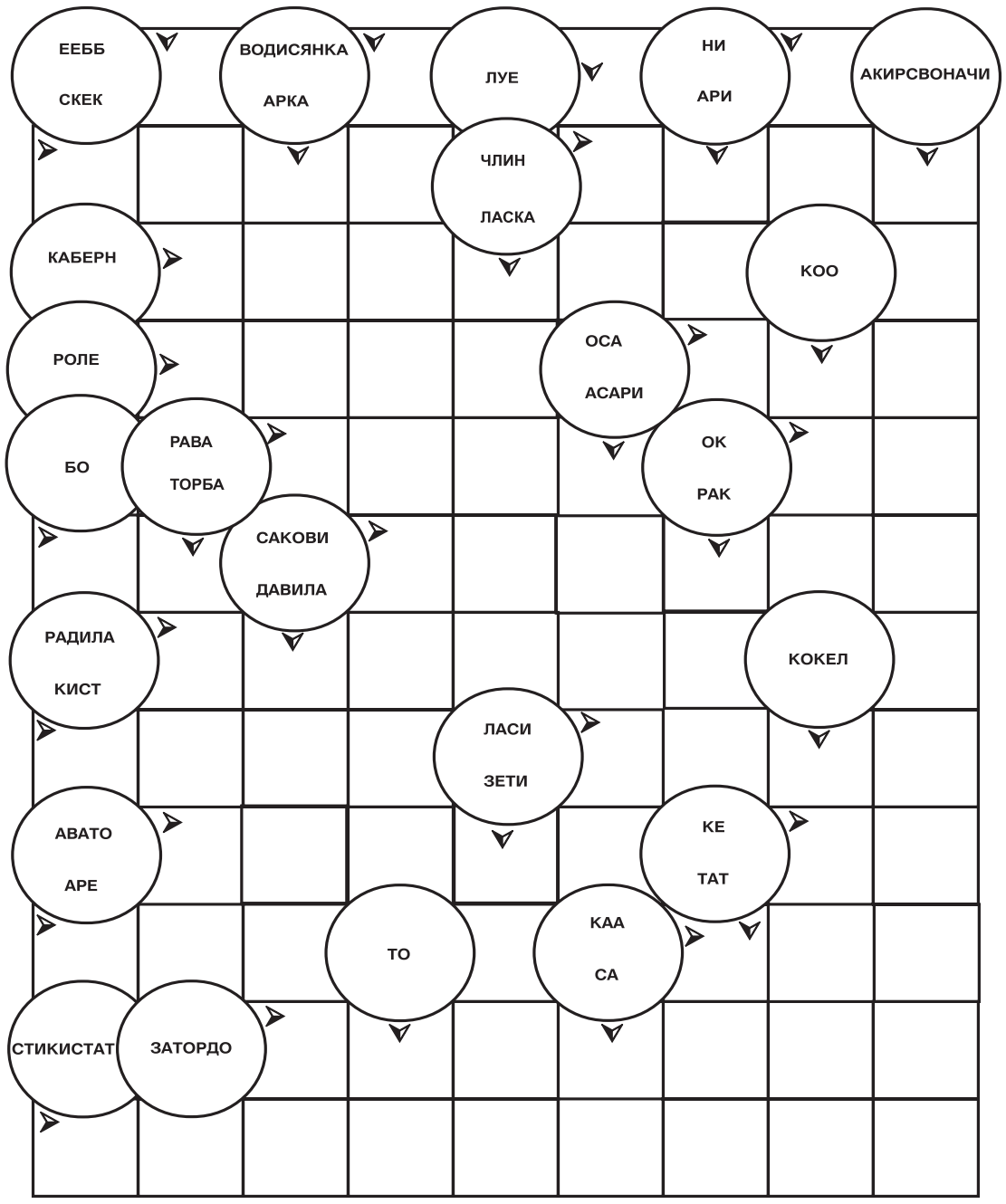
www.duma.bg

СКАНДИ

ХАОС

Попълнете кръстословицата, като от дадените букви образувате правилните думи!

РЕЧНИК: Банту.

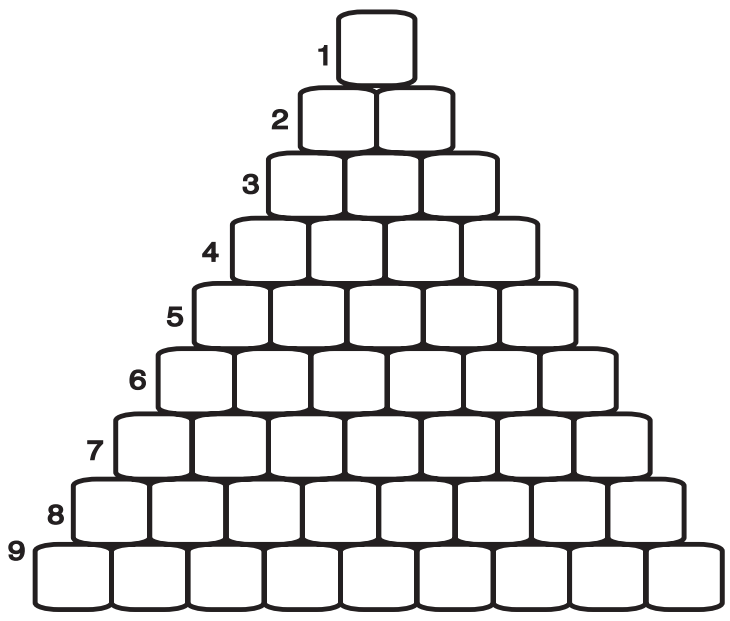
АРИТМЕТИЧНА КРЪСТОСЛОВИЦА

На всяка буква отговаря определена цифра, а търсените думи ще откриете чрез посочените сборове водоравно и отвесно:

		Т		Т		Р		Я	50
	■		■		■		■		
		М		Р			О		56
	■		■		■		■	У	
А		Т			Р				66
30		27		31		29		38	

А=1
Е=2
И=3
У=4
О=5
Я=6
Р=7
Т=8
М=9
Л=10
В=11
Н=12
С=13

ПИРАМИДА

1. Съгласна буква.
2. Мярка за площ.
3. Южен плод.
4. Един от братята на цар Самуил.
5. Знак в математиката.
6. Италиански футболен тим отедноименен град.
7. Наш киноартист - "Капитан Петко войвода".
8. Руски филмов композитор.
9. Български поет-"Когато сенките се удължават".

РЕЧНИК: Сарандов.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

		9	2					
8			4			7	1	
	4					5		6
	2		1					
	1		3		6		5	
					9		4	
6		5					8	
	9	8			4			5
					2	6		

	4			6	1		3	8
8			9					
								7
	1			4		6		
	5						7	
		7		3			4	
6								
					9			6
3	2		6	8			1	

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

СКАНДИ ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

ВОДОРАВНО: ДЮДЮ - АМА - ОРАТОРИ - АИД - БАБЕВ-ЛЕНЪН - ПРЕМИЕРА - АБИ - ОСТ - ПИСТИ - КРАНИСТИ - ЮГ - ОАЗИСИ - РЕВ - ТН - ТРАНЗИТ - РАЛО - ИАН - ВИКОНТИ - ЙОВ - ОВО - АСО - ХААН - АУРА - ЕБРО - ТРОЯНСКА ВОЙНА - ДИЕВ - АТИЛА - ОО - ОС - ЕВА - ВИНСЕНТ - ШАПИТО - ЯВА - МТИ - ЛА - ОЙО - ТУ - НЕ - ТИГРАН ПЕТРОСЯН - БИЕЛА - СМЪРЧ - АРЕ - СИТА - ДЕАК - ЕРДЕН - КИЛО - НАКЛОН - ЛЕКЦИЯ - ДКВ - ЯКИ - ХРИСТОВА - ИН - ЦЕЛ - КОЗИ - ОЛЕ! - ГЛУПАЦИ.

ОТВЕСНО: ЮАР - ГРАНАТИ - АЛИБИ - ЕХО - ДИЕП - ЕЛ - АРЕОПАГИТ - КРЗ - ЛЮДМИЛ ВОЙНОВ - РЕАКЦИИ - ИС - ЕТОАЛ - ИИС - БАБЕТ ОТИВА НА ВОЙНА - ЛЯТО - МАРИАНА - УСТА - ОП - ДО - ОЛ - БАБА - НОРКИ - ЕСЕ - ДВЕ - КИ - ВААЛ - ВАТМАНКА - КОВАРСТВО - ВАВА - РЪКАВ - БАИРИ - ПО - ТОР - ИЛ - ТАЛИН - АКА - ЙОН МУСЧЕЛЯНУ - ТЕ - ИЗНОСЕНОСТ - РОК - ДОНОС - ЗНОБА - ЕИ - НАДНИЦА - РЪСТ - ИТ - ОН - РЕ - ЕЦ - КИНТИ - ТИКО - СТРЕМЕНА - ЛИ.

www.duma.bg

Тежка загуба за „орлетата”

2500 зрители гледаха мача на „Герена”

Снимки БГНЕС

Томас Цвятков (вляво) от Лудогорец пази топката от Кристиян Седрес от Реал в мача на “Герена” 18-годишният нападател изведе “Белия балет”, след като в 18-ата мин. прониза Емил Господинов

Юношеският отбор на Лудогорец загуби тежко с 0:3 от връстниците си от Реал Мадрид в мач от група В на Младежката шампионска лига. Това е 2-ро поражение за “орлетата” след 0:4 на старта в Ливърпул. Двубоят на “Герена” премина под тоталната диктовка на испанците, които и при този резултат не се напънаха особено. 2 гола вкара халфът Карлос Ласо (18 и 52), а преди това Кристиян Седрес (18) бе открил. Пред 2500 зрители на “Герена” той получи пас от дясно и без да се бави от 10 метра прати топката под горната греда за 0:1. И след попадението испанците доминираха, но вратарят Емил Господинов веднъж се намеси качествено, а в други 2 случая атаките не завършиха с точен изстрел. В 31-ата минута Лудогорец създаде най-добрата си възможност за първата част, като Томас Цвятков излезе на отлична позиция, избяга от последния защитник на Реал и стреля. Вратарят Давид Оливерос обаче майсторски спаси, а след това негов съотборник изчисти топката.

Първото попадение на Ласо предреши изхода на двубоя. В ситуацията той опита двойно пред наказателното поле, топката направи рикошет в 2-ма български защитници и пак стигна до него, който от 12 метра по диагонала се разписа. Ласо оформи резултата след двойно с Джак Харпър.

Така испанците оглавиха класирането в групата с пълен актив от 6 т., докато Лудогорец е последен. Българите дори нямат отбелязан гол. В другия мач от групата Базел изпрати Ливърпул с 3:2 и излезе на 2-ро място с 3 т. Толкова имат и англичаните, но те са с по-лоши допълнителни показатели. В III кръг на 22 октомври юношите на Лудогорец посрещат Базел.

СОФИЯ Е ТАЛИСМАН НА АНЧЕЛОТИ

София и България носят късмет на Карло Анчелоти, твърди вестник “Марка”. Италианецът изведе снощи Реал Мадрид срещу Лудогорец на Националния стадион, а тимът му бе абсолютен фаворит.

Първата визита на “Татко Карло” датира от преди 30 години, когато е футболист на Рома. Съперник е ЦСКА, а италианците печелят с 1:0 в София.

Малко по-късно през сезон 1988-1989 година Анчелоти е футболист на Милан и гостува на Левски. Мачът е спечелен от „росонерите“ с 2:0, а по-късно клубът от Милано триумфира с КЕШ след победа над Стяуа с 4:0 на “Камп Ноу”.

15 години по-късно Анчелоти триумфира в София, но вече като треньор на Ювентус. Той се изправя срещу Левски и печели първата среща с 3:1. Реваншът завършва без победител, но “бианконерите” са в следващия етап на турнира.

550 ПОЛИЦАИ ПАЗЕХА МЪЖЕТЕ

Около 550 полицаи следяха за реда на мача между Лудогорец и Реал Мадрид в Шампионската лига. В опазването на зоната около Националния стадион бяха ангажирани 130 от служителите на СДВР, а останалите бяха разпределени по цялата територия на София. Всички фенове бяха щателно претърсвани на входовете на “Васил Левски”, а това бе причината вратите да бъдат отворени над 2 часа преди мача. Иначе вътре в стадиона охраната бе поета от частна фирма.

Ветераните Тоти и Шави с рекорди в Европа

Франческо Тоти и Шави Ернандес записаха нови рекорди в Шампионската лига. “Принца на Рим” стана най-възрастния голмайстор в турнира, след като донесе равенството на Рома при визитата на Манчестър Сити 1:1. Той се разписа в средата на първото полувреме на “Етихад” 3 дни, след като навърши 38 години. Италианецът оформи резултата, а Серхио Агуеро (4) бе открил от дузпа, която Дъглас Майкон извърши срещу самия бивш зет на Диегоа Марадона. С ефирния гол на Тоти за 4-ти пореден път “гражданите” отново останаха без победа в първия си домакински мач в турнира.

Шави пък стана играча с най-много мачове в историята на Шампионската лига. Полузащитникът на Барселона подобри рекорда на легендата на Реал Мадрид Раул Гонсалес Бланко. При загубата от ПСЖ с 2:3 Шави се появи като резерва в 69-ата мин. на мястото на Иван Ракитич и записа 143-ото си участие. Друг футболист на каталунците Андрес Иниеста пък изигра мач №100 в кариерата си в надпреварата, с което стана едва 20-ият футболист в историята, достигнал до тази граница.

Испанците обаче си тръгнаха разочаровани от историческия за България “Парк де Пренс”, след като инкасираха първа загуба този сезон. Освен това каталунците не бяха допускали и гол в мрежата си. В Париж обаче ПСЖ ликува след голове на Давид Луиш (10), Марко Верати (26) и Блес Матюиди (54), докато съперникът отговори само с точни изстрели на Лионел Меси (12) и Неймар (56). Съставът на Лоран Блан бе без големите си звезди Златан Ибрахимович, Тиаго Силва и Езекиел Лавеци, но в двубоя от група F показа солидно самочувствие. ПСЖ постигна едва 2-ра победа над Барса, но вече е с по-добър баланс от съперника в шестте мача помежду им и остават без загуба в 30 домакински срещи в Европа от ноември 2006 г.

Друг от фаворитите за трофея Челси излъга Спортинг в Лисабон с 1:0 и прекъсна 4-годишна серия без домакинска загуба на съперника в Европа. Гола вкара Неманя Матич (34), а за португалците Симеон Славчев не попадна в групата. Жозе Моуриньо пък за пръв път в Европа бие португалци в родината си.

“Резултатът не отразява реално събитията на терена. Имахме сериозно превъзходство и толкова много положения. Спортинг имаше късмет, че се задържа в мача”, смята Моуриньо. Капитанът на “сините” Джон Тери пък записа мач №100 в Шампионската лига.

В Група Е Георги Миланов игра цял мач при загубата на ЦСКА в Москва от Байерн Мюнхен с 0:1. Срещата на “Арена Химки” се игра пред празни трибуни, защото руснаците са наказани заради гаменско поведение на феновете им от миналата година. Бившият капитан на Литекс игра силно и можеше да се разпише в 15-ата мин., но световният шампион Мануел Нойер неутрализира ситуацията. Гола вкара Томас Мюлер (22) от дузпа. Наказателният удар бе отсъден за нарушение на Марио Фернандес срещу Марио Гьотце. Победата е под №100 за баварците в турнира.

Георги Миланов (вдясно) и Георги Шченников се борят за топката с Роберт Левандовски от Байерн при загубата на ЦСКА в Москва с 0:1

гледайте

ФУТБОЛ
ЛИГА ЕВРОПА

ПО БНТ 1
22.05 Тотнъм - Бешикташ

ПО БТВ ЕКШЪН
18.00 Динамо Москва - ПСВ Айндховен
20.00 Волсфбург - Лил
22.05 Селтик - Динамо Загреб

ПО РИНГ
19.00 Краснодар - Евертън
22.05 Интер - Карабах

резултати

Шампионска лига II кръг

ГРУПА Е:
ЦСКА Москва - Байерн Мюнхен 0:1; Манчестър Сити - Рома 1:1

1. Байерн	2	2	0	0	2:0	6
2. Рома	2	1	1	0	6:2	4
3. Ман. Сити	2	0	1	1	1:2	1
4. ЦСКА	2	0	0	2	1:6	0

III кръг, 21.10 (вторник): Рома - Байерн и ЦСКА - Ман. Сити

ГРУПА F:
АПОЕЛ Никозия - Аякс 1:1; ПСЖ - Барселона 3:2

1. ПСЖ	2	1	1	0	4:3	4
2. Барселона	2	1	0	1	3:3	3
3. Аякс	2	0	2	0	2:2	2
4. АПОЕЛ	2	0	1	1	1:2	1

III кръг: АПОЕЛ - ПСЖ и Барселона - Аякс

ГРУПА G:
Шалке 04 - Марибор 1:1; Спортинг Лисабон - Челси 0:1

1. Челси	2	1	1	0	2:1	4
2. Марибор	2	0	2	0	2:2	2
3. Шалке 04	2	0	2	0	2:2	2
4. Спортинг	2	0	1	1	1:2	1

III кръг: Челси - Марибор и Шалке 04 - Спортинг

ГРУПА H:
БАТЕ Борисов - Атлетик Билбао 2:1; Шахтьор Донецк - Порто 2:2

1. Порто	2	1	1	0	8:2	4
2. БАТЕ	2	1	0	1	2:7	3
3. Шахтьор	2	0	2	0	2:2	2
4. Атлетик	2	0	1	1	1:2	1

III кръг: Порто - Атлетик и БАТЕ - Шахтьор

кратки

Петима световни шампиони по снукър идват в столицата

Петима световни шампиони ще участват на турнира по снукър “Виктория България Оупън” в София (125 000 евро). Телевизионната фаза започва утре от 9.30 часа и ще се излъчва по Евроспорт. Ще се включат почти всички от най-големи звезди в снукъра, начело с настоящия световен шампион Марк Селби и победителя в миналогодишното издание и бивш първенец на планетата Джон Хигинс. Другите 3-ма легенди са Нийл Робертсън, Шон Мърфи и Марк Уилямс.

ЛУКойл взе Александър Груев

Александър Груев подписа с ЛУКойл Академик. Гардът, който през миналия сезон игра за Балкан, вече е в състава на “студентите” за турнира в Стара Загора. Груев се присъедини към Балкан през декември миналата година, след което изигра общо 38 срещи със “зеления” екип.

Арестуваха пиян Майкъл Фелпс

Носителят на 18 златни олимпийски медала по плуване, американецът Майкъл Фелпс е бил арестуван от полицията за шофиране в нетрезво състояние. Американецът е пипнат да кара пиян в щата Мериленд. Малко по-късно той е пуснат, а количеството алкохол в кръвта му е било 2 пъти над нормата.

Фабиано Каруана е сочен за главен претендент не само за първото място в Баку, но и за световната титла

Новата серия Гран при започва в Баку

Топалов е трети в световната ранглиста

Днес в Баку стартира първият етап от новата Гран при верига на ФИДЕ, която трябва да излъчи следващия претендент за световната титла. До 15 октомври в азербайджанската столица за първото място и за съпровождащите го 20 хиляди евро ще се борят 12 участници, начело с №2 в света Фабиано Каруана (рейтинг 2844, победител със суперрезултат в последния голям топ турнир в Сейнт Луис). Негови конкуренти са: Александър Гришчук (Русия, 2797, №4 в света), Сергей Карякин (Русия, 2767), Хикару Накамура (САЩ, 2764, трикратен шампион на страната си), Шахрияр Мамедяров (Азербайджан, 2764, втори в Гран при серията 2012/13 г.), Лениер Домингеш (Куба, 2751), Борис Гелфанд (Израел, 2748, претендент за световната титла през 2012 г.), Пьотър Свидлер (Русия, 2732, седемкратен шампион на страната си), Теймур Раджабов (Азербайджан, 2726, втори в Гран при серията 2008-10 г.), Дмитрий Андрейкин (Русия, 2722), бившият световен шампион Рустам Касимжанов (Узбекистан, 2706) и новото попълнение Евгений Томашевски (Русия, 2701, полуфиналист от турнира за Световната купа през 2013 г.).

От тази година победителят в Гран при серията ще получава специална купа, която бе представена снощи на церемонията по откриването в Баку. Трофеят е изработен от известна бижутерийна къща, която също така ще направи и по-малки купи за победителите във всяко от четирите състезания от веригата. Те ще се проведат в периода 2014-15 г., като в тях ще участват общо 16 гросмайстори. Всеки от тях има право да изиграе три турнира, като и трите резултата се зачитат за генералното класиране. Крайният победител и подгласникът му се класират за турнира на претендентите, предвиден за края на 2015 или началото на 2016 г.

Междувременно след последните си отлични изяви Веселин Топалов отново повиши рейтинга си и се върна в семейството на „осемстотниците“. С 2800 т. българинът заема №3 в световната ранглиста, като пред него са световният шампион Магнус Карлсен с 2863 и отскоро съперникът за негов основен претендент за титлата Фабиано Каруана. 22-годишният италианец изостава едва на 19 т. от норвежеца и е готов да прекрати лидерската му идилия.

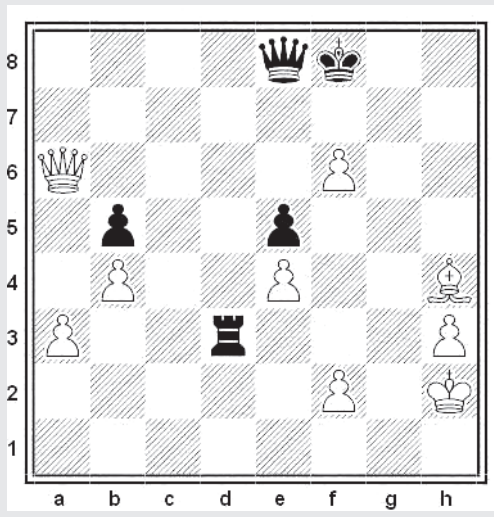
При жените световната шампионка Хоу Ифан също е на път да прекъсне четвъртвековната хегемония на Юдит Полгар в дамската ранглиста. С 2673 т. китайката е само на 2 т. зад Полгар, която преди месец обяви, че се отказва от активна състезателна кариера. С 2517 т. Антоанета Стефанова заема 15-о място в октомврийската ранглиста.

ДЪРЖАВНИТЕ ОТБОРНИ ШАМПИОНИ СА ОТ РАЗГРАД И ПЛОВДИВ

ШК Абритус (Разград) дублира миналогодишната си шампионска титла, като спечели 64-то Държавно отборно първенство за мъже, което се проведе в Слънчев бряг. С 6 победи от 6 мача разградчани в състав Васил Спасов, Красимир Русев, Момчил Николов, Петър Дренчев и Ивайло Енчев събраха максималните 12 мач точки, като изпревариха ЦСКА, финиширал с 9 мач точки. Трети с 8 мач точки са шампионите от 2012 г. и вицешампиони от 2013 г. Локомотив Пловдив. 47-ото издание на първенството при жените донесе успех на миналогодишните вицешампионки от пловдивския Локомотив, които тази година взеха златото след драматични битки. Пловдивчанки взеха златото с 11 мач точки, но едва след като бе отчетен и четвъртият (!) допълнителен показател. За титлата се преборихa Маргарита Войска, Емилия Джингарова, Ружка Генова и Соня Пионова- Ристич. Със същия точков актив финишираха и миналогодишните шампионки от столичния Шах 21, но предвид по-слабия си турнирен коефициент си тръгнаха със сребърните медали. Трети остана ЦСКА с 10 мач точки.

Задача

ЧЕРНИТЕ НА ХОД ПРАВЯТ РЕМИ

Отговор:

1.Тh3+ Цh3 2.Дe6+.

И Москва вече има Музей на шахмата

Юрий Авербах е на масата, на която през 1984-85 г. съдбата на световната титла решаваха Анатолий Карпов и Гари Каспаров

В Москва бе открит първият в Русия и едва третият в света (след тези в Амстердам и Люцерн) Музей на шахмата. В основата на колекцията са редки и ценни експонати от колекцията на ленинградчанина Вячеслав Домбровски, началото на която е поставено преди повече от 100 години. Музейният фонд е разширен благодарение на подаръците на шахматните любители, а също и от многобройните трофеи, завоювани от съветски и руски шахматисти. В колекцията влизат древни артефакти като шахматна дъска от Етиопия от XVII в., италиански шах от XVIII в., английски шах от XIX в., резбован в популярния тогава стил „ечемичено зърно“.

Историческа реликва е шахът, подарен от Мао Цзедун на съветския професор-медик Василевски, който през 1952 г. оказал на вожда своевременна медицинска помощ. Сред експонатите е и реплика на един от най-известните шахматни комплекти в света във вид на викингската войска, завоювала Англия. Оригиналът, отнасян към XI-XII в., е бил намерен на дъното на море и сега се намира в Британския музей. Доста любопитен е и комплектът „космически“ шах, създаден специално за игра между членовете на екипажа на кораба „Союз-9“ в условията на безтегловност. Игралното поле има система от хоризонтални и вертикални цепнатини за преместване на фигурите, а самите фигури се фиксират чрез пружини, намиращи се в основата им. Най-новият експонат е купата от последната шахматна олимпиада в Тромсьо (Норвегия), спечелена през август от женския отбор на Русия.

Първата обиколка на музея направи най-възрастният руски гросмайстор – 92-годишният Юрий Авербах, шампион на СССР за 1954 г.

кратки

Седмокласничка от София е четвърта в света

Габриела Антова постигна пореден успех в кариерата си, класирайки се на четвърто място на световното първенство за момичета до 12 г., което се проведе в Дърбан (ЮАР). Българката беше в челото на класирането по време на целия турнир, като реми в последния кръг срещу вече осигурилата си шампионската титла американка Дженифър Ар Ую й носеше сребърен медал. Нашето момиче, което е ученичка в 7-и клас на столичното 32-ро училище “Климент Охридски”, обаче не издържа на напрежението и загуби, финиширайки със 7,5 т. от 11 партии (7 победи, 3 загуби, 1 реми). В началото на септември Антова за четвърти път стана шампионка на Европейския съюз в своята възрастова група, а освен това е двукратна европейска шампионка за девойки и носителка на бронзов медал от световно първенство за девойки. Останалите ни представители в Дърбан в групите за момчета и момичета, юноши и девойки до 8, до 12, до 14, до 16 и до 18 години останаха далеч от призовите места.

Няма домакин за женското световно първенство

Международната шахматна федерация (ФИДЕ) не може да намери домакин за нокаут турнира за световната титла при жените, който бе планиран за октомври 2014 г. „Състезанието едва ли ще се състои в Русия“, лаконично обобщи безизходното положение на ФИДЕ пиарът на организацията Берик Балгабаев. Сроковете на надпреварата са преместени с няколко месеца, като за потенциални градове-домакини се споменават Кишинев и Ашхабад. През последните дни към тях се присъединиха и Абу Даби и Шарм ал Шейх. Пренасянето (в най-добрия случай) на шампионата заплашва да срине цялата сложна система на женските световни първенства, при която шампионката се излъчва всяка година. Твърде вероятно е през 2014 г. кралица така и да не бъде излъчена, а през следващата година титлата може да бъде разиграна два пъти. За октомври 2015 г. е планиран мачът между победителката в Гран при серията Хоу Ифан и световната шампионка от нокаут турнира.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Тоти и Шави с рекорди в Шампионската лига

Стр. 30

СПОРЕД „ФОРБС”:

ГРИШО Е ЗНАМЕНИТОСТ №1 НА БЪЛГАРИЯ

Новак Джокович връща топката от бекхенд за победата над Вашек Поспишил (Кан) с 6:4, 7:5 в Пекин. Сърбинът очаква Гришо на 1/4-финал

Дъжд отложи мач на Димитров в Пекин, Ноле го чака

Григор Димитров беше определен за най-голямата знаменитост в България според списание “Форбс”. Първата ни ракета в тениса зае челното място в класация сред 70-те най-забележителни личности в страната. При съставянето са взети предвид успехите в областта, в която се развиват, обясниха организаторите. Важна е и тяхната медийна популярност, и присъствието им в социалните мрежи. Гришо постигна огромен скок в световната ранглиста на годината, като влезе в челната десетка. Той попадна сред най-добрите след силното си представяне на най-авторитетния турнир в света “Уимбълдън”, където достигна 1/2-финалите. Голям интерес провокира и връзката му със звездата Мария Шарапова. Наскоро се появиха твърдения, че те са се разделили, но рускинята разкри, че всичко е наред.

Второто място в класацията се заема от друг спортист - Кубрат Пулев. Професионалният боксьор в тежка категория се подготвя за мача си за световната титла срещу шампиона Владимир Кличко (Укр). Софиянецът впечатлява с това, че все още е непобеден в професионалната си кариера. В тройката влиза певецът и композитор Владимир Ампов-Графа.

Нападателят на Монако Димитър Бербатов е третият спортист в челната десетка, като заема шестото място. Във върха попадат още представители на шоубизнеса - актьори, певци и продуценти.

В същото време дъжд отложи мача на Гришо с Пабло Андухар (Исп, №43) на Откритото първенство на Китай ($5,4 млн.). Срещата от II кръг бе преместена за днес, а според прогнозата за времето в Пекин вероятността да превалява е едва 5%. 23-годишният хасковлия е абсолютен фаворит, като букмейкърите му дават коефициент от 1.11. Испанецът пък е оценен с 6.50. При победа Димитров ще заслужи $62 245 от наградния фонд и 90 т. за ATP ранглистата. На 1/4-финалите го чака световният №1 Новак Джокович (Сърб), който победи Вашек Поспишил (Кан) с 6:4, 7:5. За Ноле това бе 21-ва поредна победа в китайската столица.

ТОП 10:

1. **Григор Димитров (тенисист)**
2. **Кубрат Пулев (боксьор)**
3. **Владимир Ампов-Графа (певец и композитор)**
4. **Магърдич Халваджиян (продуцент)**
5. **Станислав Трифонов (телевизионен водещ и продуцент)**
6. **Димитър Бербатов (футболист)**
7. **Любомир Нейков (актьор и продуцент)**
8. **Асен Блатечки (актьор)**
9. **Мария Илиева (певица)**
10. **Лили Иванова (певица)**

Кутровски отказа бивш 60-и в света

Димитър Кутровски (№361) отказа бившия №60 в света Майкъл Ръсел (САЩ, №212 в момента) на старта на основната схема на “Чалъндж” турнира в Саркаменто ($100 000). Втората ракета на България се поздрави с победата, след като 36-годишният “янки” спря да играе при 3:2 в полза на нашенеца. По всяка вероятност Ръсел е получил контузия. Това е 4-та победа за 27-годишния софиянец в турнира, след като той започна от първия кръг на квалификациите. Кутровски заслужи 13 точки за ранглистата и $1720 от наградния фонд. Така идната седмица Мико ще се завърне в топ 350, изкачвайки се с близо 15 позиции. До този момент Кутровски 2 пъти е успявал да достигне до 1/4-финал на “Чалънджър” - в Шампейн през 2013 г. и в Нотингам този сезон. За място в тази фаза той ще играе срещу 25-годишния Джон Милман (Авл, №526). Двамата не са се срещали досега. При победа Кутровски ще прибави нови 10 точки, а за място на 1/2-финалите ще срещне по-добрия от Бьорн Фратанджело (САЩ, №292) и Маркос Джирон (САЩ, №495).

гледайте

ПО Ф+
ТЕНИС
07.30 Турнир в Пекин
Волейбол
Световно първенство
21.00 САЩ - България (жени)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КРИКЕТ
13.30 и 17.30 Шампионска лига

кратки

Елитът на бадминтона идва в София

Най-добрите състезатели по бадминтон вече са в София за започващия днес шампионат на България ($15 000), който е кръг от Европейската купа. Рекордните 253 участници от 38 страни ще премерят сили в зала “София” в Борисовата градина. Специален гост е министърът на спорта на Индонезия Рой Сурио. На церемонията ще бъде представена демонстрация на древното бойно изкуство “Панджак Силат” от индонезийски майстори с цел популяризирането му пред спортната общественост. Националният отбор на България ще бъде от 18 състезатели начело с Петя Неделчева. Финалите са в неделя.

Георги Йорданов на дербито

Георги Йорданов ще свири дербито на XI кръг на “А” група между ЦСКА и Ботев Пд. Срещата на “Армията” е утре от 18.45 часа и ще се излъчи по Диема. За негови помощници БФС назначи Георги Дойнов и Милен Арабаджиев. Останалите наряди: Хасково - Черно море (Станислав Тодоров), Локо Сф - Берое (Николай Йорданов), Марек - Левски (Георги Игнатов), Локо Пд - Литекс (Таско Тасков), Лудогорец - Славия (Владимир Вълков).

Снимки БГНЕС

Дилма Русеф се опитва да се прикрие с каска от строителни работници в олимпийския парк Бара, които се надпреварват да я снимат. Президентът на Бразилия направи инспекция на строежите. Рио приема Лятната олимпиада след по-малко от 2 години

Фенклубът на Левски скочи на расизма

Националният клуб на привържениците (НКП) на Левски окачествиха като “слабоумно и кретенско” решението на група запалянковци да издигнат знаме в подкрепа на расизма. Реакцията идва след мача с Лудогорец (3:2), когато на “Герена” беше разпънат транспарантът “УЕФА мафия. Кажете “да” на расизма”. “Повече от очевидно е, че подобна постъпка би довела до огромни проблеми за отбора точно в момент, когато започна да се отлепя от дъното. Тази постъпка може да доведе и до проблеми, и поредно разединение сред синята публика, когато най-много имаме нужда от точно обратното – пълно обединение”, пише в сайта на НКП. Сега Левски очаква санкция от Дисциплинарната комисия към БФС, която отложи случая с няколко дни, за да събере “допълнителна информация”.

ЦСКА играе контроли с Пирин Бл и със сърби

ЦСКА ще изиграе 2 контроли в паузата за националните отбори малко по-късно този месец. Първо на 10 октомври “армейците” ще гостуват на Пирин в Благоевград, а мачът ще започне в 16.00 часа. Ден по-късно ЦСКА посреща сръбския Раднички Ниш от 18.00 ч. на “Армията”. В момента Пирин е лидер в “Б” група с 19 точки от 8 срещи.

На 11 октомври ЦСКА планира и детски турнир. Очаква се също да има и организирана програма, подобна на тази в деня на мача срещу Металург Донецк през септември. Тогава имаше редица приятелски турнири между феновете, среща с футболистите и треньорите, намаление на много клубни артикули и други атракции. Основната цел е събиране на пари, с които първият отбор да се издържа.